

Szellemi Tulajdon
Nemzeti Hivatala

TEVÉKENYSÉGI JELENTÉS

2012

Budapest, 2013. február 1.

TARTALOMJEGYZÉK

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	6
 I. SZELLEMITULAJDON-VÉDELMI JOGSZABÁLY-ELŐKÉSZÍTÉS ÉS JOGALKALMAZÁS, TESTÜLETI MUNKA	
1.1. SZELLEMITULAJDON-VÉDELMI JOGSZABÁLYOK ELŐKÉSZÍTÉSE.....	16
1.2. SZELLEMITULAJDON-VÉDELMI SZAKÉRTŐI TESTÜLETEK.....	17
1.2.1. Iparjogvédelmi Szakértői Testület	17
1.2.2. Szerzői Jogi Szakértő Testület	18
1.3. HAMISÍTÁS ELLENI NEMZETI TESTÜLET	19
1.4. MAGYAR FORMATERVEZÉSI TANÁCS	21
 II. IPARJOGVÉDELMI HATÓSÁGI VIZSGÁLATOK ÉS ELJÁRÁSOK	
2.1. SZABADALMI HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG	23
2.2. KIEGÉSZÍTŐ OLTALMI TANÚSÍTVÁNY	26
2.3. NÖVÉNYFAJTA-OLTALMI HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG.....	26
2.4. HASZNÁLATIMINTA-OLTALMI HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG.....	26
2.5. FORMATERVEZÉSIMINTA-OLTALMI HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG.....	27
2.6. VÉDJEGYHATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG.....	28
2.7. FÖLDRAJZI ÁRUJELZŐK.....	32
 III. K+F MINŐSÍTÉSI HATÓSÁGI VIZSGÁLATOK ÉS ELJÁRÁSOK.....	
3.1. A KUTATÁS-FEJLESZTÉSRE IRÁNYULÓ PROJEKTEK HATÓSÁGI MINŐSÍTÉSE	33
3.2. SZAKÉRTŐI ELJÁRÁSOK LEFOLYTATÁSA A NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL MEGKERESÉSÉRE.....	35
3.3. A KUTATÁS-FEJLESZTÉSI ÜGYEKKEK KAPCSOLATOS HIVATALI FELADATOK, ELEMZÉSEK.....	37
 IV. SZERZŐI JOGI HATÓSÁGI VIZSGÁLATOK ÉS ELJÁRÁSOK.....	
4.1. KÖZÖS JOGKEZELŐ SZERVEZETEKKEK KAPCSOLATOS HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG.....	39
4.2. ÖNKÉNTES MŰNYILVÁNTARTÁS.....	42
4.3. ÁRVA MŰVEK FELHASZNÁLÁSNAK ENGEDÉLYEZÉSE.....	43
 V. SZELLEMITULAJDON-VÉDELMI TÁJÉKOZTATÁS ÉS KÉPZÉS, HONLAP TEVÉKENYSÉG	
5.1. HATÓSÁGI ÉS EGYÉB PUBLIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG.....	44
5.2. DOKUMENTÁCIÓ- ÉS INFORMÁCIÓSZOLGÁLTATÁS	45
5.3. SZELLEMITULAJDON-VÉDELMI KÉPZÉS	45
5.4. HIVATALI HONLAP TEVÉKENYSÉG	48
 VI. INFORMATIKAI ÜZEMELTETÉS ÉS FEJLESZTÉS	
6.1. A HIVATALI TEVÉKENYSÉG INFORMATIKAI TÁMOGATÁSA.....	51
6.2. ELEKTRONIKUS SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE.....	51

VII. SZELLEMITULAJDON-VÉDELMI KULTÚRA FEJLESZTÉSE, ÜGYFÉLSZOLGÁLAT	53
7.1. INNOVÁCIÓTÁMOGATÁS, VERSENYÉLÉNKÍTÉS	53
7.2. ÜGYFÉLSZOLGÁLATI ÉS TÉRÍTÉSES SZOLGÁLTATÓ TEVÉKENYSÉG..	54
7.3. SZAKMAI RENDEZVÉNYEK, FÓRUMOK	55
7.4. KOMMUNIKÁCIÓS ÉS SAJTÓTEVÉKENYSÉG	56
7.5. SZAKMAI, OKTATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK PARTNEREI	56
 VIII. NEMZETKÖZI ÉS EURÓPAI EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZELLEMITULAJDON-VÉDELEM TERÉN.....	58
8.1. TAGÁLLAMI JOGOK GYAKORLÁSA AZ EURÓPAI SZABADALMI SZERVEZETBEN	58
8.2. AZ EURÓPAI UNIÓS TAGSÁGBÓL EREDŐ FELADATOK	58
8.3. EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZELLEMI TULAJDON	60
VILÁGSZERVEZETÉBEN.....	60
8.4. REGIONÁLIS ÉS KÉTOLDALÚ NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS.....	61
8.5. NEMZETKÖZI PROJEKTEK	63
 IX. SZERVEZETFEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉG	65
 X. GAZDÁLKODÁSI, IGAZGATÁSI ÉS HUMÁNPOLITIKAI TEVÉKENYSÉG	67
10.1. GAZDÁLKODÁSI TEVÉKENYSÉG.....	67
10.2. MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS ÉS INFORMÁCIÓBIZTONSÁG	72
10.3. IGAZGATÁSI TEVÉKENYSÉG.....	74
10.4. EMBERIERŐFORRÁS-GAZDÁLKODÁS	76
 FÜGGELÉK	79
A SZELLEMI TULAJDON NEMZETI HIVATALÁNAK MŰKÖDÉSI MODELLJE 2012-BEN.....	79
AZ IPARJOGVÉDELMI HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG STATISZTIKAI ELEMZÉSE.....	81

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: SZTNH) a szellemi tulajdon védelméért felelős kormányhivatal, amely a találmányi szabadalmakról szóló 1895. évi XXXVII. törvény-cikk 23. §-a alapján jött létre 1896-ban. A korábban Magyar Szabadalmi Hivatal néven működő hivatal elnevezése 2011. január 1-jétől változott Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalára a *Magyar Köztársaság minisztériumainak felsorolásáról szóló 2010. évi XLII. törvénnyel összefüggésben szükséges törvényt módosításokról és egyes iparjogvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi CXLVIII. törvény* értelmében, igazodva a hivatal széleskörű – valamennyi iparjogvédelmi oltalmi formát magába foglaló és a szerzői jog területére is kiterjedő – tevékenységéhez.

E jelentős változást követően az elmúlt évben az SZTNH hatásköre újabb feladatkörrel bővült. Az Országgyűlés 2011. december 5-én fogadta el a *szellemi tulajdonra vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CLXXIII. törvényt*, amely a **szerzői jogi törvény módosításain és technikai-kodifikációs korrekciókon** túl fontos **iparjogvédelmi természetű változtatásokat** is tartalmazott, valamint megteremtette a **hivatal kutatás-fejlesztési minősítési hatásköreinek** törvényi megalapozását. A *kutatás-fejlesztésről és a technológiai innovációról szóló 2004. évi CXXXIV. törvény* (innovációs törvény) keretei között az SZTNH hatásköre **2012. január 1-jei hatállyal kibővült a kutatás-fejlesztési tevékenység minősítésére vonatkozó feladatkörrel**.

A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala jogállására, gazdálkodására, feladat- és hatáskörére vonatkozó részletes, jelenleg hatályos szabályokat a *találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény* (Szt.) XIV/C. fejezetének 115/D-115/L §-ai, továbbá a *központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény* (Ksztv.) tartalmazza. A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalát kormányhivatalként a Ksztv. értelmében a Kormány irányítja, felügyeletét pedig – a miniszterelnök által erre kijelölt – közigazgatási és igazságügyi miniszter látja el.

Az intézmény statútuma alapján az SZTNH a 2012. évre irányadó intézményi célkitűzéseket – a Szervezeti és Működési Szabályzattal, valamint az éves munkatervvel összhangban – sikerrel teljesítette.

A hivatal 2012-ben elismerten magas szakmai színvonalon, a nemzetközi és hazai előírásokkal összhangban teljesítette a nemzeti iparjogvédelmi és szerzői jogi hatósági tevékenység mennyiségi és minőségi követelményeit, szakmai tevékenységét a felhasználó- és ügyfélbarát környezet, minőségirányítási szemlélet jellemezte.

Magyar bejelentők hazai és külföldi bejelentései

A *magyar bejelentők belföldi bejelentési aktivitása* 2012-ben a megelőző évhez képest a szabadalom és a védjegy esetében nőtt, formatervezésiminta-oltalmi szempontból vegyesen alakult, a használatiminta- és a növényfajta-oltalmat tekintve pedig csökkent. **A legnagyobb éves növekedés (11%) a védjegyek esetében tapasztalható: a hazai gazdaság honos szereplői 4177 esetben igényeltek lajstromozást** (ami 2004 óta a legnagyobb érték). A **szabadalmi bejelentések száma**

pedig kisebb mértékben, **4%-kal emelkedett: az SZTNH-hoz 689 hazai szabadalmi bejelentés érkezett.** A magyar bejelentők múlt évi használatiminta-oltalmi aktivitása az előző évhez képest kis mértékben (5%-kal) csökkent. A belföldről származó formatervezésiminta-oltalmi bejelentések száma ugyan 19%-kal csökkent (193-ra), ám a minták száma 21%-kal növekedett (910-re).

A magyar bejelentők külföldi iparjogvédelmi aktivitása vegyes képet mutat 2011-hez képest. A nemzetközi védjegybejelentések számában 15%-os növekedés következett be (292), miközben a magyar vállalkozások közösségi védjegybejelentéseinek száma csökkent (7%-kal 333-ra). A magyar bejelentők külföldi szabadalmi bejelentései azonban kissé nőttek: **a Szabadalmi Együtműködési Szerződés** (Patent Cooperation Treaty, PCT) keretében benyújtott bejelentések esetében közel **3%-kal** (146), **az európai szabadalom iránti igények pedig 5%-kal** (177).

A nemzeti szabadalmi engedélyezési lezárások összességében 70%-os eredménytelensége állandósult kritikus tényezője a hazai innováció színvonalának és piacosításának. Ebben a hazai és külföldi igénylők érdekmúlása befektetési és versenyképességi, a hazai alacsony „sikerráta” pedig színvonalbeli gyengeségeket jelez.

Kibővült feladatkör: a K+F tevékenység minősítése

2012. január 1-jével megtörtént a kutatás-fejlesztési fogalmak adójogon belüli egységesítése, valamint ekkor hatályon kívül helyezték a – jogi normának nem tekinthető – Frascati kézikönyvre történő utalást is. A fogalomegységesítésen túlmenően az innovációs törvény értelmében az **SZTNH hatásköre 2012. február 1-jei hatállyal kibővült a kutatás-fejlesztési tevékenység minősítésére vonatkozó feladatkörrel**, amely egyrészt a vállalkozások által önkéntesen és opcionálisan kezdeményezhető előzetes minősítést, másrészt a Nemzeti Adó- és Vámhivaltól érkező szakértői megkeresésekben foglalt szakkérdések eldöntését foglalja magában.

Az **előzetes minősítési eljárás** keretében az SZTNH arról nyilatkozik, hogy az ügyfél által benyújtott dokumentáció alapján a kérelem benyújtását követően megvalósítandó projekt kutatás-fejlesztési tevékenységnek minősíthető-e. Az *SZTNH által jogerős határozatban kutatás-fejlesztési tevékenységnek minősített projektet más hatóságnak is ilyennek kell tekintenie.* Az önkéntes előzetes minősítés lehetőségén túlmenően az innovációs törvény módosítása az SZTNH közreműködését teszi szükségessé és lehetségessé a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) **utólagos adóellenőrzési eljárásaiban** olyan szakkérdések eldöntése kapcsán, amelyek a tevékenység kutatás-fejlesztésnek való minősítését, valamint egyes költségeknek a kutatás-fejlesztési tevékenységhez való hozzárendelhetőségét érintik.

Az SZTNH már a jogintézmény működésének első töredék évében is komoly munkateherrel nézett szembe. Az adóhatóságtól érkezett ügyek száma némiképp csökkent a második félévben: míg az első félévben 512 megkeresés érkezett a hivatalhoz, addig a második félévben 427 esetben vette igénybe az adóhatóság az SZTNH-t. Az előzetes K+F minősítések esetében kedvező dinamika figyelhető meg: míg az első félévben összesen 16 kérelmet regisztrált a hivatal, addig a második félévben 69-et. Az előzetes minősítési kérelmek növekedése annak is köszönhető, hogy

a kutatásfejlesztési direkt támogatási rendszerben egyre több *pályázati kiírás* esetében használható fel a hivatal által kiállított K+F minősítési határozat.

A 2012-es évben a K+F előminősítési kérelmek túlnyomórészt, 93%-ban műszaki területre vonatkoztak. Az SZTNH által a K+F minősítési hatósági eljárás során hozott döntések 92%-ban megerősítették a projektek K+F tartalmát.

A Nemzeti Adó- és Vámhivaltól érkezett **ügyek száma év végéig megközelítette az ezres nagyságrendet**. A szakértői kirendelések 51%-a nem műszaki, **47%-a műszaki, és 2%-a műszaki és nem műszaki elemeket egyaránt tartalmazó ügyre vonatkozott**. A Nemzeti Adó- és Vámhivaltól érkezett ügyek feldolgozottsága az év végén 75%-os volt, mindösszesen **678 darab ügy került lezárásra**. A minősített ügyek kapcsán elmondható, hogy az adóhatóság gyanúját a K+F ösztönzők jogosulatlan igénybevétele kapcsán a Hivatal az ügyek nagy részében megerősítette, hiszen a kiadott szakértői vélemények 63%-a esetében a Hivatal nem minősítette K+F-nek a vizsgált tevékenységet.

K+F tevékenységként elismerhető volt a lezárt ügyek körülbelül 1/3-a (34%), illetve 3%-a részben felelt meg a K+F tevékenység jogszabályi követelményének.

Szükséges ugyanakkor megjegyezni, hogy ezekből a számokból nem lehet általános következtetéseket levonni a K+F ösztönzők igénybevételének jogosságáról, hiszen a Nemzeti Adó- és Vámhivatal csak azokban az esetekben veszi igénybe az SZTNH-t, ha – speciális szaktudás hiánya miatt – nem tudta minden kétséget kizáróan eldönteni, hogy egy adott tevékenység kutatás-fejlesztési tevékenységnek minősül-e.

A NAV által rendelkezésre bocsátott statisztika szerint a 2012-ben befejezett, **innovációs járulékra vonatkozó vizsgálatok 36%-ában vette igénybe a NAV az SZTNH szakértői közreműködését**, és ennek eredményeképp az innovációsjárulékkedvezmény jogosulatlan igénybevételéhez kapcsolódó adóhiány-megállapítások összegének körülbelül **60%-a, mintegy kétmilliárd forint az SZTNH által feldolgozott ügyekből származott**.

A jogszabály adta lehetőségek alapján a hivatal az egyes hatóságok, illetve vállalatok megkeresései alapján, *szakértői vélemény kiállítását* vállalja lezárt projektek K+F tartalmának megítéléséről.

A kutatás-fejlesztési tevékenység minősítésének célja, hogy a jogbiztonság erősítésével növelje a kutatás-fejlesztési adókedvezményt igénybe vevő szervezetek számát, valamint, hogy számottevően csökkentse a kutatás-fejlesztési adóösztönzők igénybevétele terén az adóelkerülés mértékét. A kutatás-fejlesztési minősítés eredményének a kutatás-fejlesztési pályázatok elbírálása során történő felhasználása pedig átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé és végső soron hatékonyabbá teheti a közpénzek kihelyezését.

A közös jogkezelő szervezetek felügyeletével és nyilvántartásával összefüggő egyes feladatok ellátása

Az SZTNH 2011. január 1-jétől látja el *a közös jogkezelő szervezetek felügyeletével és nyilvántartásával* kapcsolatos feladatokat. A hivatal 2011-ben elemzést végzett ezen

szervezetek működéséről, amelynek eredményeként **a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) közös jogkezelő szervezetekre vonatkozó rendelkezéseinek a módosítása** vált indokolttá. A közös jogkezelő szervezetek felügyeletének szigorítását, működésük, gazdálkodásuk átláthatóbbá tételét szolgáló **Szt.-módosítás** – az eredményes végrehajtáshoz szükséges rendeletekkel együtt – **2012. január 1-jén** lépett hatályba.

A nyilvántartási és a felügyeleti eljárással kapcsolatos hatósági eljárásokban ezentúl kizárólag *elektronikus ügyintézésre* van lehetőség.

Valamennyi közös jogkezelő szervezet megküldte az SZTNH-nak a 2011-es évről szóló *beszámolóját* a június 30-ai határidőre. A beszámolók továbbtagolására és egységesítésére 2012. január 1-jétől új rendelkezések irányadók, amelyek először a 2012. évre vonatkozó beszámolóikban lesznek alkalmazandók, bár volt olyan jogkezelő szervezet, amely már a 2012-ben benyújtott beszámolóját is az új szabályok szerint készítette el. A beszámolók alapján a hivatal lefolytatta az egyes közös jogkezelők *éves felügyeleti eljárását*, emellett szükség szerinti felügyeleti eljárások indítására is kényszerült. Ide tartoztak azon felügyeleti eljárások, amelyek tárgya a jogkezelő szervezetek egyes dokumentumainak honlapjukon történő közzététele, a jogkezelésre vonatkozó adatszolgáltatás, valamint legfőbb szerveik üléseinek szabályszerű lebonyolítása volt. Az igazságügyért felelős miniszter kezdeményezésére az SZTNH további felügyeleti eljárásokat indított három jogkezelő szervezettel szemben az Európai Unió Bíróságának C-135/10. számú ítéletében foglalt feltételeknek való megfelelés érdekében. Az SZTNH felügyeleti felhívásait követően a jogkezelő szervezetek gyakorlatukat a 2012. január 1-jével módosult nyilvánossági és átláthatósági feltételekhez, illetve az európai bírósági ítéletekhez igazították..

Az éves (rendes) ellenőrzése során, a szervezeteknek címzett egyedi kérdések mellett, az SZTNH valamennyi esetben külön is vizsgálta a kezelési költségek mértékének indokoltságát. Hat esetben a szerzői jogi jogszabályoknak megfelelő működés helyreállítása érdekében intézkedésre volt szükség, közülük egy esetben az SZTNH az Fővárosi Főügyészséget is megkereste. A jogkezelés felett gyakorolt megerősített felügyelet hatékony eszközének bizonyult az, hogy az SZTNH képviselője a jogkezelő szervezetek legfőbb döntéshozói szervi ülésén részt vehet.

A közös jogkezelő szervezetek működésének átláthatóságát, valamint a jogosultak és a felhasználók jobb tájékoztatását szolgálja az SZTNH honlapján működtetett, bárki számára elérhető közhiteles nyilvántartás.

A közös jogkezelő szervezetek ún. támogatási politikájukban állapítják meg a bevételeik szociális-kulturális célú felhasználására vonatkozó előírásait. E **támogatási politikát** és a **konkrét felhasználási százaléokra vonatkozó döntést** – 2012. január 1-jével – az igazságügyért felelős miniszter hagyja jóvá. A közös jogkezelő szervezetnek kulturális célra szánt bevétele a **Nemzeti Kulturális Alap (NKA)** számára kell átadnia, amely a működését szabályozó jogszabályok keretei között gondoskodik a források felhasználásáról. Az *NKA Szerzői Jogdíjbevételek Felhasználásról Döntő Ideiglenes Kollégiuma* 2012 júliusában alakult meg. A kollégium tagja az SZTNH jogi elnökhelyettese is. 2012-ben miniszteri jóváhagyás iránt öt jogkezelő szervezettől hat kérelem érkezett. Az új jogszabályi rendelkezések szerinti

eljárásokat a hivatal lefolytatta. Az SZTNH javaslatainak megfelelően a támogatási politikák miniszteri jóváhagyása megtörtént.

A törvénymódosítás jelentős változást hozott a közös jogkezelő egyesületek által alkalmazott **díjszabások véleményezésének** és miniszteri jóváhagyásának rendjében, ezért a hivatal tájékoztatót készített és tett közzé a hivatali honlapon az eljárásról. A díjszabások (18 db) tervezeteire beérkezett felhasználói véleményeket az SZTNH a jogkezelő szervezetekkel érdemben egyeztetette, amelynek eredményeként a felek számára kölcsönösen elfogadható feltételekkel sikerült a 2013-ban alkalmazandó tarifákat jóváhagyási javaslattal az igazságügyért felelős miniszter részére előterjeszteni. A véleményezési eljárás során lefolytatott egyeztetések egyik eredménye, hogy az **üreshordozókat terhelő díjak** az eredetileg tervezetthez (és **a törvény által megengedett mértékhez**) képest **szerényebb mértékben emelkedtek**. **A szálláshelyeket érintő díjak** és felhasználási feltételek pedig a véleményezési eljárás eredményeként átdolgozott díjszabásban **a szállodai kihasználtságot és teljesítőképességét a korábbiaknál jobban figyelembe veszik, ezáltal több szállodakategóriánál jelentős mértékű (25-50%-os) díjcsökkenés következett be**. Az igazságügyért felelős miniszter a díjszabásokat a véleményezési eljárásban kialakult végleges formájukban jóváhagyta, és a Hivatalos Értesítőben azokat közzétette.

Az egységes hatályú európai szabadalom és az európai szabadalmi bíraskodás reformja

Az uniós szabadalom létrehozása és az európai szabadalmakkal kapcsolatos jogviták rendezésére hatáskörrel bíró egységes szabadalmi bíróság felállítása régóta fennálló kíváncsalom az Európai Unióban. Több sikertelen megoldási javaslat és számos tárgyalási forduló után az elmúlt időszakban, különösen **a magyar elnökség** ideje alatt elindított intenzív munka eredményeként az Unió egyre közelebb került a szabadalmi reform megvalósításához. A lengyel, a dán és az elmúlt fél év során a ciprusi elnökség is jelentős erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy elháruljanak az akadályok a szabadalmi reformot megvalósító jogszabálysomag elfogadása előtt.

A Versenyképességi Tanács 2012. december 10-i ülésén politikai megállapodás született a teljes „szabadalmi csomagról”, azaz a tagállami miniszterek (Olaszország és Spanyolország kivételével) támogatásukról biztosították az ún. megerősített együttműködés keretében létrehozni kívánt **egységes szabadalmi oltalomról**, illetve annak **nyelvi rezsimjéről** szóló rendelettervezeteket, valamint az **Egységes Szabadalmi Bíróságról** szóló nemzetközi megállapodás (**ESZB-megállapodás**) tervezetét. 2012. december 11-én az Európai Parlament (EP) plenáris ülésén szintén nagy többséggel támogatta a szabadalmi dosszié elemeinek egyeztetett szövegét, amivel elhárult az utolsó akadály is a két rendelet első olvasatos elfogadása előtt. Az ESZB-megállapodás aláírásának tervezett időpontja 2013. február 19., amelyet a tagállami ratifikációk követnek majd.

A két rendelet közül az **egységes szabadalmi oltalom létrehozását szolgáló jogszabály** célja a belső piac igényeit kiszolgáló egységes hatályú európai szabadalom létrehozása, mely a megerősített együttműködésben részt vevő 25 tagállam területén hatályos, és amelyet e 25 tagállam összességére vonatkozóan lehet majd korlátozni, átruházni, megsemmisíteni, illetve oltalmának megszűnését megállapítani.

A **nyelvi kérdésekről szóló rendelet** értelmében az egységes hatályú európai szabadalmaknak a 25 tagállam területén való hatályosulásához – egy külön szabályozott átmeneti időszakon túl – nem lenne szükség további fordítások benyújtására azt követően, hogy az európai szabadalmat megadták, a megadott szabadalom szövegét pedig közzétették. Ennek alapján az oltalom terjedelmét meghatározó igénypontosorozat az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) három hivatalos nyelvén, a leírás pedig a megadás nyelvén lesz hozzáférhető és ez utóbbi képezi majd a szabadalom hivatalos szövegét is.

Az egységes hatályú európai szabadalom rendszerének harmadik fő pillére az **ESZB-megállapodás** lesz. A megállapodás a benne részes tagállamok nemzeti bíróságainak egyes feladatait átvevő közös, nemzetközi bírósági szervezetet hoz létre mind az egységes hatályú, mind a „hagyományos” európai szabadalmakkal összefüggő jogviták rendezésére. **Magyar sikerként** könyvelhető el, hogy az **Egységes Szabadalmi Bíróság bíróképző központját** – várhatóan 2014-től – a nemzetközi szerződés **Budapest**en helyezi el.

Intenzív nemzetközi tevékenység

2012-ben is folytatódtak a *közép-európai regionális hatókörű*, nemzetközi kutatási és elővizsgálati szerv, a **Dunai Szabadalmi Intézet (DSZI)** felállításának az előkészítő munkálatai. A Szabadalmi Együttműködési Szerződés („Patent Cooperation Treaty”, PCT) alapján felállítandó szervezet létrehozásának előkészítése ügyében számos találkozóra került sor az osztrák és a román társhivatalok vezetőivel, illetve munkatársaival Budapesten, Bécsben és Bukarestben. A DSZI létrehozására irányuló nemzetközi megállapodás szövege, a szervezet üzleti terve, valamint a végrehajtási szabályzat és a díjrendelet kidolgozásra és elfogadásra került az egyeztetéseket folytató delegációk által. A hivatal előkészítette a Dunai Szabadalmi Intézetről szóló Megállapodás szövegének létrehozására adott felhatalmazásról szóló kormány-előterjesztést. **Az előterjesztés elfogadását követően kiadásra került a Dunai Szabadalmi Intézetről szóló megállapodás szövegének létrehozására adott felhatalmazásról szóló 127/2012. (X. 17.) számú ME határozat.** Ennek alapján a Megállapodás szövegének létrehozására irányuló tárgyalásokon való részvételre és a tárgyalások eredményeképpen előálló szövegtervezet kézjegyével történő ellátására **dr. Navracsics Tibor közgazgatási és igazságügyi miniszter 2012. október 18-i levelében kijelölte dr. Bendzsel Miklóst, az SZTNH elnökét.**

A „**Szabadalmi Szupersztráda**”, a **Patent Prosecution Highway (PPH)** a szabadalmi hivatalok közötti bilaterális megállapodásokon nyugvó olyan együttműködés, amely módot biztosít a bejelentőknek a szabadalmak gyorsabb és hatékonyabb megszerzésére azáltal, hogy az adott megállapodásban részt vevő mindkét hivatal számára lehetővé teszi, hogy a másik hivatal által korábban elvégzett munkát hasznosítsa, és ezzel elkerülje a párhuzamos munkavégzést. A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala korábban **Japán, Ausztria, Finnország és az USA** szabadalmi hatóságaival kötött ilyen megállapodást. 2012 áprilisában megtörtént a hivatal és az **USA Szabadalmi és Védjegyhivatala (USPTO)** közötti PPH kísérleti projekt időszakát lezáró, **végleges PPH megállapodás** megkötése, 2012 októberében pedig új PPH-megállapodás aláírására került sor a **Koreai Szellemitulajdon-védelmi Hivatallal**, amelynek értelmében 2013. január 1-jétől zajlik a két hivatal közötti kísérleti PPH projekt.

A **montenegrói Szellemtulajdon-védelmi Hivatallal** együttműködési megállapodás megkötésére került sor július 18-án Podgoricában.

Szakdiplomáciai sikerként könyvelhető el egyrészt, hogy a Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) az eredetmegjelölések nemzetközi oltalmáról szóló Lisszaboni Megállapodás fejlesztésére létrejött Munkacsoportja elnöki posztját – az előző négy üléséhez hasonlóan – ismét dr. Ficsor Mihály, az SZTNH jogi elnökhelyettese töltötte be, másrészt hogy a Védjegyjogi Állandó Bizottság (SCT) a 2012. szeptemberi ülészakán dr. Gonda Imrét, a hivatal Védjegy- és Mintaoltalmi Főosztályának főosztályvezető-helyettesét választotta meg elnökének. A PCT Műszaki Együttműködés Bizottsága (PCT CTC) pedig 2012 őszén tartott 25. ülésén alelnökének választotta Hajdú Juditot, az SZTNH műszaki elnökhelyettesét. Az audiovizuális előadások védelméről szóló, Pekingben megtartott sikeres *diplomáciai konferencián* a magyar küldöttség vezetőjét, dr. Ficsor Mihályt megválasztották a szakmai kérdésekért felelős főbizottság egyik elnökhelyettesévé.

A Feltalálók Egyesületei Nemzetközi Szövetsége (IFIA) az innováció és a feltalálói tevékenység támogatóinak elismerésére alapított **Bogsch Árpád-émlékérm**et adományozta Ivo Josipovicnak, Horvátország köztársasági elnökének és dr. Bendzsel Miklósnak, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala elnökének.

A **visegrádi országok szellemtulajdon-védelmi hivatalai vezetőinek éves találkozója**t 2012-ben május 23-25. között, a lengyelországi Wroclawban rendezték. A **kibővített Visegrádi Csoport** szellemtulajdon-védelmi hivatalainak találkozója október 17-én és 18-án került sor a horvátországi Splitben. A visegrádi országok csoportja, illetve ennek kibővített változatában részt vevő országok nemzeti hivatalainak vezetői igen jelentős befolyással bírnak európai szinten is. Példaként említhető, hogy az Európai Szabadalmi Szervezetben dr. Bendzsel Miklós tölti be az Igazgatótanács elnökhelyettesi, Josef Kratochvíl (Csehország) a Technikai és Ügyviteli Bizottság elnöki és Friedrich Rödler (Ausztria) a Költségvetési és Pénzügyi Bizottság elnökhelyettesi posztját. A bővebb kelet-közép-európai regionális együttműködés keretében került sor tavaly októberben a CETMOS regionális védjegykutatói megállapodás megújítására is.

Szervezetfejlesztés

A hivatal számára 2012. évben az egyik legnagyobb kihívás volt a HIPA Vilon Nonprofit Kft. létrejöttével kapcsolatos szervezetfejlesztés.

Az SZTNH mint saját bevételekkel gazdálkodó kormányhivatal tekintetében már a 2012. évi állami költségvetés előkészítése keretében lefolytatott egyeztetések során állást foglalt a Kormány az SZTNH teljesítőképességéről és pénzügyi pozíciójáról. A Kormány 2011. október 19-ei ülésén elvi döntés született arról, hogy „*nem kerülhet sor a hivatal költségvetési nettó befizetőképességét és a gazdaságélénkítés szempontjából fontos fejlesztéseket veszélyeztető forráselvonásra a szervezetnél*”. Ugyancsak a 2012. évi költségvetés előkészítése során született meg az a szakmai döntés is, hogy az SZTNH alaptevékenységi köre kibővül, nevezetesen a *közös jogkezelő szervezetek felügyeletével és a K+F tevékenység alapján érvényesíthető adókedvezmény igénybevételét minősítő* szakhatósági feladatkörrel.

A 2012. év elején megjelent kormányzati létszámcsökkentésről szóló 1004/2012. (I.11.) Korm. határozat az SZTNH-nál is létszámcsökkentést rendelt el.

A 2011. őszi gazdálkodási és szakmai, valamint a 2012. januári létszám döntések összhangjának megteremtése érdekében dr. Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes, az SZTNH, mint kormányhivatal felett a Kormány nevében felügyeletet gyakorló miniszter és a jó állam fejlesztéséért felelős dr. Gál András Levente kormánybiztos támogatták az SZTNH-t a jogszabályban meghatározott feladatok és a 2011. októberi Kormánydöntésre alapozott cél szervezetfejlesztéssel történő elérésében. Döntés született egy gazdasági társasági formában működő, az SZTNH vagyonkezelésében és közvetlen irányítási körébe tartozó társaság létrehozásáról, amely támogatja az SZTNH-t egyes feladatai ellátásában.

Mindezek alapján a Tudományos és Technológiai Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 100%-os társasági részesedése a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (KIM) vagyonkezeléséből 2012. április 11-től átkerült az SZTNH vagyonkezelésébe. A társaság új elnevezése „**HIPAvilon Magyar Szellemi Tulajdon Ügynökség Nonprofit Kft.**”. A társaság az SZTNH jogszabályokban meghatározott feladatainak hatékonyabb ellátását támogatva, illetve a kormányzati gazdaságstratégiai, kutatás-fejlesztési, innováció- és technológiapolitikai, valamint a kreatív kulturális ágazatokkal kapcsolatos célkitűzések megvalósítása érdekében nyújt szolgáltatásokat.

A HIPAvilon Nonprofit Kft. a KIM egyetértésével és közreműködésével tehát azzal a céllal jött létre, hogy egyrészt kormányzati szinten feloldja a szakmai feladatok ellátási kötelezettsége, és a létszámcsökkentés differenciálatlan végrehajtásának következményei, illetve az elvárt bevételtermelő képesség és az erre rendelt munkakapacitás csökkenése közötti ellentmondásokat, másrészt hogy intézményi szinten pedig támogassa az SZTNH belföldi hatósági és szakpolitikai tevékenységeit, valamint az SZTNH belföldi és nemzetközi szolgáltatásainak teljesítését. Ebben a vonatkozásban **a Kormány által szorgalmazott meghatározó törekvés az SZTNH szabadalmi hatósági know-how-ja és minősége iránti nemzetközi kereslet kiaknázása.** A HIPAvilon Nonprofit Kft. feladata továbbá ezeken kívül az is, hogy **a szellemi tulajdon-alapú innovációmenedzsmenti tevékenységgel a közfinanszírozású innováció és modernizáció megvalósításában segítse a kormányzati törekvések megvalósítását.**

Az SZTNH 2012. évben kialakította a *szakmai együttműködés szerződéses struktúráját* a Nonprofit Kft.-vel, amely során külön *közszolgáltatási*, külön *közhasznú*, külön *vállalkozási* szerződések megkötésére került sor a tárgyévi feladatok ellátására. Az együttműködés lehetővé teszi, hogy a szellemi tulajdonnal kapcsolatos állami dokumentációs és információs tevékenység és a szellemi tulajdon védelmére irányuló kormányzati stratégia kidolgozása és érvényesítése, valamint az ehhez szükséges állami intézkedések kezdeményezése, illetve végrehajtása kapcsán jelentkező feladatok ellátásába a hivatal bevonhassa a társaságot.

Integrált minőségirányítási és információbiztonsági rendszer a hivatalban

A hivatal küldetése, hogy a szellemi tulajdon védelmének kormányzati központjaként és minőségi szolgáltatásokat nyújtó hatóságaként hatékonyan működtesse és kiegyensúlyozottan fejlessze az iparjogvédelmi és szerzői jogi rendszert. A hivatal alapfeladatainak döntő többségét az **ISO 9001:2008 szabvány** szerint tanúsított minőségirányítási rendszerben látja el, egyrészt saját, illetve ügyfeleinek minél magasabb szintű igény-kielégítése érdekében, másrészt ezzel is teljesítve és meghaladva a kormányzatnak a belső kontrolltevékenység minőségével kapcsolatos elvárásait. Az információbiztonság kiegyensúlyozott fenntartása érdekében a hivatal – a minőségirányításon túl – azt is vállalta, hogy információs rendszerét az **ISO/IEC 27001:2005 szabvány** szerint tanúsított rendszerben üzemelteti.

A HIPAvilon Nonprofit Kft. feladatainak ISO rendszerben való leképezése 2012-ben szükségessé tette az ISO dokumentumok változtatását. Ennek megfelelően az *Integrált Irányítási rendszer teljes alapidokumentációját* át kellett dolgozni oly módon, hogy mindez ne érintse károsan a 2010-ben tanúsított folyamatokat, illetve a tevékenység a hivatali irányítás alatt maradjon.

A hivatal minőségirányítási és információbiztonsági integrált rendszerének tanúsító auditját, 2010-ben a svájci székhelyű SGS (Société Générale de Surveillance) Csoport tagja, az *SGS Hungária Minőségellenőrző, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.* folytatta le, és a ciklikusságból adódóan a tanúsító auditot két alkalommal, 2011. és 2012. év végén **felügyeleti audit** követte. Az utóbbi során az auditorok *folyamatközpontú auditot* hajtottak végre a szabványok által megkövetelt lényeges tényezőkre, kockázatokra és célokra koncentrálnak. Független megerősítést nyert, hogy a hivatal, **a szabványok követelményeivel összhangban, megfelelően működteti az ISO integrált irányítási rendszerét**, és bemutatta a rendszer képességét arra, hogy következetesen biztosítsa a szolgáltatás megfelelését a szervezet politikájával és a céljaival összhangban.

A fentiekben kiemelt, a 2012-es év során elért eredményeket a tevékenységi jelentés egyes fejezetei részletesen kifejtik.

A Jedlik-terv: nemzeti stratégia a szellemi tulajdon védelmére

Az SZTNH – tekintettel a hazai gazdaság és kultúra fejlesztési szükségleteire valamint arra, hogy Magyarországon még soha nem készült a szellemi tulajdont a középpontjába helyező, átfogó stratégia – 2012 második felében kidolgozta egy **szellemtulajdon-védelmi nemzeti szakpolitika** tervezetét, az ún. **Jedlik-tervet**.

A stratégia a 2013-tól 2016-ig terjedő időszakra szól: a szellemi tulajdon területén középtávú célkitűzéseket rögzít. Helyzetelemzésre épül, amelynek alapvető célja, hogy áttekintést adjon a szellemi tulajdon védelmének fontosabb intézményeiről, jelenlegi állapotáról, továbbá a hazai és nemzetközi trendekről. A helyzetelemzés tükrében válaszolja fel a stratégia a jövőképet, azaz a stratégiai időszak végére elérni kívánt célállapotot. A jövőkép megvalósításához szükséges intézkedések meghatározása és ütemezése a következő négy pillérben történik: **iparjogvédelemmel a nemzetgazdaság felemelkedéséért; szerzői joggal a kreatív iparágak fellendüléséért; szellemtulajdon-védelem a nemzetpolitika és egyes kormányzati szakpolitikák szolgálatában; és a szellemtulajdon-védelmi intézményi teljesítőképesség fokozása**

a nemzeti érdekek mentén. A stratégia nélkülözhetetlen eleme az eszközrendszer: a humán- és pénzügyi források azonosítása, valamint a stratégia végrehajtását, monitorozását és hatáselemzését illetően a feladatok, az indikátorok és a felelősök kijelölése.

A stratégiát a hivatal 2013 januárjában bocsátotta társadalmi egyeztetésre a *kormányzati stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Korm. rendelet* 8. alfejezete szerinti társadalmi véleményezési eljárás keretében.

Budapest, 2013. február 1.

Dr. Bendzsel Miklós
elnök

I. SZELLEMITULAJDON-VÉDELMI JOGSZABÁLY- ELŐKÉSZÍTÉS ÉS JOGALKALMAZÁS, TESTÜLETI MUNKA

1.1. SZELLEMITULAJDON-VÉDELMI JOGSZABÁLYOK ELŐKÉSZÍTÉSE

A hivatal előkészítette a 2012. július 15-én hatályba lépett, *az egyes iparjogvédelmi tárgyú rendeletek módosításáról szóló 30/2012. (VI. 25.) KIM rendelet* normaszövegét és indoklását, valamint szakmai támogatást nyújtott a minisztériumnak a közigazgatási egyeztetés során beérkezett észrevételek kezelésében. Az iparjogvédelmi bejelentések alaki követelményeit tartalmazó miniszteri rendeletek módosításai egyfelől annak érdekében váltak szükségessé, hogy a rendeleti szintű szabályozás megőrizze összhangját a többször módosított törvényi rendelkezésekkel, másfelől hogy a szükséges mértékben egymáshoz igazítsák a szabadalmi és használatiminta-oltalmi bejelentésekre vonatkozó részletes alaki szabályokat.

A hivatal munkatársai részt vettek a KIM által gondozott, a címert vagy a zászlót tartalmazó védjegy és formatervezési minta oltalmának megadásához szükséges engedélyről szóló 37/2012. (VIII. 22.) KIM rendelet tervezetének kidolgozásában, amely 2012. szeptember 6-án lépett hatályba.

Az új Polgári Törvénykönyv közigazgatási egyeztetése során a hivatal 2012 márciusában kifejtette észrevételeit a jogszabály-tervezet szellemi tulajdoni érintettségű rendelkezései kapcsán. Emellett az SZTNH véleményt nyilvánított az új Büntető Törvénykönyv szellemi tulajdoni vonatkozású tényállásairól; a személyes és a közigazgatási egyeztetések során valamennyi érdemi kérdésben érvényesültek a felvetett szakmai szempontok. A hivatal továbbá észrevételeket tett a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény módosításának tervezetéhez.

Az iparjogvédelmi és az SZTNH gazdálkodását érintő részek tekintetében a hivatal a második félévben előkészítette a szellemi tulajdonra vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló T/9383. sz. törvényjavaslatot. A hivatal a törvénytervezet társadalmi és közigazgatási egyeztetése során – a KIM-et támogatva, folyamatos szakmai háttérrel biztosítva – közreműködött az előterjesztés véglegesítésében. Sürgősségükre tekintettel a tervezetben eredetileg szereplő két elem – a hivatal általi tartalékképzés lehetőségének kodifikálása és az adóhatóság részére végzendő szakértői K+F minősítés törvényi határidejének módosítása – végül egy másik (az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CCXI. törvényt módosító) előterjesztésbe került. A hivatalt érintő részek 2013. január 1-jén léptek hatályba.

A hivatal továbbá véleményezte az egyes törvényeknek és törvényi rendelkezéseknek a jogrendszer túlszabályozottságának megszüntetése érdekében szükséges technikai deregulációjáról szóló 2012. évi LXXVI. törvény tervezetének szellemi tulajdoni érintettségű rendelkezéseit, valamint részt vett annak az Szjt.-t érintő módosításainak megszövegezésében is. Közreműködött ezenkívül a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló EMMI rendelettervezet, a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló EMMI rendelettervezet, a valamint mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény módosításáról szóló T/8751. számú törvényjavaslatról véleményezésében is.

Az *árva művek egyes megengedett felhasználási módjairól* szóló irányelv elfogadása után az SZTNH megkezdte az átültetéshez szükséges hazai jogalkotás előkészítését és kidolgozta a jogharmonizációs javaslatot.

A *Stratégiai Partnerekkel való együttműködésre* 2012-ben egyfelől a jogalkotási folyamat társadalmi egyeztetési fázisában, másfelől pedig az egyes uniós konzultációkról és kezdeményezésekről szóló figyelemfelhívások alkalmával került sor. A stratégiai partnerség keretében történő kommunikációt az SZTNH a KIM-mel együttműködésben végzi.

A *Hamisítás Elleni Kereskedelmi Megállapodást* (az Anti-Counterfeiting Trade Agreement, ACTA) Magyarország 2012. január 26-án írta alá; az erre irányuló előterjesztést az SZTNH készítette el. Az EP 2012 júliusában meghozott elutasító döntése értelmében az ACTA az EU-ban nem léphet hatályba, így a hazai ratifikáció kérdése is lekerült a napirendről.

A hivatal május elejére elkészítette a Kormány részére a *Hivatal tevékenységéről, illetve a szellemi tulajdonra vonatkozó egyes törvények módosításáról* szóló 2011. évi CLXXIII. törvény végrehajtásának tapasztalatairól szóló jelentést. A beszámoló – kiegészítve a közös jogkezelő szervezetek felügyeletével kapcsolatos tapasztalatokról szóló jelentéssel – a 2012. június 4-ei Kormányülésen került jóváhagyásra.

1.2. SZELLEMITULAJDON-VÉDELMI SZAKÉRTŐI TESTÜLETEK

1.2.1. Iparjogvédelmi Szakértői Testület

Az Iparjogvédelmi Szakértői Testület (ISZT) elnöksége 2012. március 5-én tárgyalta meg és fogadta el a Testület 2011. évi beszámolóját.

A 2012. évben 25 megkeresés érkezett az ISZT-hez, az ügyforgalom tehát a 2011. évihez (27 ügy) hasonlóan alakult. Ezek közül gazdasági társaságok 10, magánszemélyek 1 esetben keresték fel a Testületet, továbbá bíróságok 10, nyomozhatóságok pedig 4 ügy kapcsán fordultak az ISZT-hez. Az elkészült szakértői vélemények tárgyát tekintve megállapítható, hogy meglehetősen heterogén természetű megkeresések érkeztek.

A 2012. évben a Testület 9 szakértői véleményt készített, valamint két tájékoztató megküldésére került sor. Egy ügyben a szakértői vélemény elkészítése folyamatban van, hat esetben nem érkezett válasz a kiküldött tájékoztató és díjközlő levélre, hét ügyben pedig a megbízó visszavonta kérelmét, mivel ugyanazon kérdések tekintetében a bíróság szakértőként rendelte ki az ISZT-t. A Testület 2012-ben három, a 2011. évről áthúzódott ügyben készített szakértői véleményt.

A 2012-ben készült szakértői vélemények fontos támpontot nyújthatnak a találmányi díj kiszámításának módját, valamint az ennek kapcsán figyelembe veendő szempontokat illetően, segítségül szolgálhatnak a know-how fogalmi körének elhatárolásánál továbbá érintik a szerzői jog és a védjegyjog határterületeivel kapcsolatos kérdéseket is.

Az ISZT Ügyrendje értelmében a jogalkalmazói gyakorlat alakulását jelentős mértékben befolyásoló szakértői véleményeket közzé kell tenni. A Testület elnökségének javaslatára és az SZTNH elnökének egyetértésével az Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 2012. júniusi számában anonimizált módon közzétételre került. három – a know-how védelmével (2 ügy), valamint a földrajzi árujelzők oltalmával (1 ügy) kapcsolatos – 2011. évi szakértői vélemény.

A 2012. január 1-jén hatályba lépő jogszabály-módosítás következtében az ISZT létszáma ötven főről hetvenöt főre emelkedett. A Testület megnövekedett munkaterhe és az iparjogvédelmi szakértői ügyek zökkenőmentes intézése testületi tagok kinevezését tette szükségessé. Ennek megfelelően a közigazgatási és igazságügyi miniszter az SZTNH elnökének javaslatára 2012 márciusában 10 új tagot nevezett ki az ISZT-be.

Az ISZT tagjainak ötéves mandátuma 2013. március 31-én lejár, ezért az SZTNH felkérte a szakmai és érdekképviselői szervezeteket, hogy tegyék meg a Testület tagjainak jelölésére vonatkozó személyi javaslatukat. Az SZTNH elnöke a beérkezett, illetve a Testület elnöke által megtett javaslatok alapján 2013 első negyedévében megkeresi a közigazgatási és igazságügyi minisztert az ISZT új tagjainak, hétagú elnökségének és elnökének – öt éves időtartamra szóló – kinevezése érdekében.

1.2.2. Szerzői Jogi Szakértő Testület

A 2012. évben 27 megkeresés érkezett a Szerzői Jogi Szakértői Testülethez (SZJSZT), ebből 17 volt új befogadott (azaz a testület hatáskörébe tartozó) szakértői megkeresés, amely számottevő csökkenést nem mutat a 2011. évben beérkezett ügyszámhoz képest. A 2011-ben érkezett megkeresések közül egy húzódott át 2012-re, további 3 esetben a bíróság kiegészítő szakvéleményt kért. Bíróságoktól a 2012-es évben 8, a Nemzeti Adó és Vámhivaltól 3 kirendelés érkezett, 6 megkeresés pedig egyéb megbízóktól (gazdasági társaságok, ügyvédi irodák...) származott. A szakvélemények a szerzői és kapcsolódó jogok széles körét fogják át, továbbra is gyakoriak a számítógépi programalkotással kapcsolatos megkeresések (megbízások), valamint az irodalmi művek összehasonlító vizsgálatával foglalkozó szakértői véleménykérések.

A kultúráért felelős miniszter egyetértésével, az SZTNH elnökének javaslatára az igazságügyért felelős miniszter 2012. február 1. napjával dr. Győri Erzsébetet nevezte ki az **SZJSZT új elnökének**. Az SZJSZT elnöksége 2012. április 10-én elfogadta a Testület 2011. évi beszámolóját, valamint az ügyrend módosítását. A 2012. július 2-án megtartott ülésen az Egyeztető Testület eljárási szabályzatát fogadta el az elnökség. A kultúráért felelős miniszter észrevételeire tekintettel (amelyek az elfogadott szabályzat átdolgozását javasolták) a 2012. december 14-i ülés ismételten módosította az eljárási szabályzatot.

1.3. HAMISÍTÁS ELLENI NEMZETI TESTÜLET

A Hamisítás Elleni Nemzeti Testület (HENT) a 287/2010. (XII.16.) Korm. rendelet alapján, valamint a 2011 őszi plenáris ülésén elfogadott **hamisítás elleni akciótervben** meghatározott intézkedési irányok mentén végezte a tevékenységét a 2012-es évben, amelynek során egy plenáris ülésre került sor június 5-én, valamint egy vezetőségi ülésre december 4-én.

A HENT fontos szerepet töltött be az **ACTA magyarországi kommunikációjában**: a Testület adta hírül a Megállapodás magyarországi aláírását, tette közzé annak angol és magyar nyelvű szövegét, illetve a kapcsolódó szakmai tájékoztató és sajtóanyagokat. Mindemellett a HENT 2012. március 21-én – a Magyar Védjegy Egyesülettel és a Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesülettel együttműködésben – szakmai fórumot, kerekasztal-beszélgetéseket rendezett az ACTA-ról, amelyet élénk sajtóérdeklődés kísért. Az ACTA ellen több tüntetésre is sor került 2012 februárjában, valamint a HENT weboldalát is támadás érte. Jóllehet a Megállapodás az Európai Parlament elutasító döntésének értelmében az Európai Unió területén nem léphet hatályba, az egyezmény kapcsán lefolytatott magyarországi diszkussziókban a HENT által adott szakszerű, hiteles tájékoztatásnak fontos szerepe volt a szellemi tulajdon egész rendszerére nézve veszélyt jelentő, tévhiteken alapuló, indulatoktól sem mentes vita szakszerű mederbe terelésében.

A HENT keretein belül 2012-ben **négy munkacsoport** működött. A *gyógyszerhamisítás elleni munkacsoport* mind a gyógyszerhamisítás, mind az étrend-kiegészítők hamisítása tárgyában tartott üléseket. A műhely kezdeményezésének eredményeképpen a 2013. július 1-jével hatályba lépő Büntető Törvénykönyvbe új tényállásként bekerült az egészségügyi termék hamisítása. A munkacsoport a tényállás kidolgozásában, véleményezésében is aktívan részt vett. A műhely *Gyógyszerhamisítás elleni küzdelem* címmel 2012. április 25-én a Magyarországi Gyógyszergyártók Országos Szövetségével közösen nemzetközi konferenciát tartott. A HENT részt vett az Interpol által szervezett V. világméretű PANGEA akció előkészítésében is. Továbbá megkezdődtek egy 2013. első negyedévi nagy lakossági tudatosságnövelő kampány előkészületei is, amely az online, bizonytalan forrásból beszerzett készítmények veszélyeire fókuszál.

A *műtárgyhamisítás elleni munkacsoport* több alcsoportban végzi munkáját a jogi szabályozási, a szakértői és a műkereskedői területeken. A vitatott eredetű művek nyilvántartása tárgyában a munkacsoport 2012. november 20-án „*Hamis műtárgyak karanténban? - Új utakon a műtárgyhamisítás ellen*” címmel úttörő konferenciát szervezett külföldi előadó meghívásával. A rendezvényen bemutatott, Németországban a műkereskedők által működtetett, vitatott műtárgyak adatbázisából kiindulva – a közintézményi és a magán (műkereskedői) szféra képviselőinek aktív bevonásával – szakmai párbeszéd kezdődött a hamis, illetve vitatott művek magyar adatbázisának létrehozásáról.

A *jogérvényesítési munkacsoport* új szervezetben, új vezetővel való működtetéséről született döntés az első félévben, amelynek eredményeként a *korábbi internetes és jogérvényesítési munkacsoportok összevonva* működnek a továbbiakban. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal által kijelölt, a szellemi tulajdon-védelemmel foglalkozó szakterületeken dolgozó egységekkel operatív együttműködés kezdődött, amelynek

keretében a résztvevők egyrészt a jogosultak, másrészt a NAV egységei által tapasztalt joggyakorlati problémákra igyekeznek – többek között az oktatások, képzések, és az információcsere területén – konstruktív megoldásokat keresni.

2012. október 11-én alakult meg a *Kereskedelmi és Ipari Szekció*, amelynek célja a vállalkozók segítése a hamisítás elleni fellépésben. A munkacsoport keretében megkezdődött egy, a vállalkozóknak kiküldendő, a hamisítással való érintettségüket vizsgáló kérdőív előkészítése.

A HENT keretén belül – az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) Oktatási Államtitkárságának közvetítésével – az Oktatókutató és Fejlesztő Intézzel kialakított együttműködés eredményeként az új kerettantervekbe számos tantárgyhoz kapcsolódóan bekerültek a szellemi tulajdon-védelmi, illetve termékhamisítással kapcsolatos ismeretek, ezáltal a közoktatásban is megkezdődhet a szellemi tulajdon-védelmi tudatosságformálás, szemléletalkotás.

A HENT bemutatására és kommunikációs tevékenységéről összefoglaló kiadványok készültek 2012-ben. A Testület márciustól a napi hírlevelek küldése helyett a heti hírlevelek készítésére váltott át, amely az eddigi tapasztalatok alapján hatékonyabb formája a hamisítással kapcsolatos ismeretterjesztésnek. A HENT állandó web 2.0-s kampányelemei közül a *NoKamu* blog számos bejegyzése több tízezres olvasói érdeklődést generált, 2012. november végére már több mint 210 ezer egyedi látogatója volt a blognak. A tavalyi évben – leginkább az együttműködő vámhatóság kapacitásproblémái miatt – csak kis számban került sor iskolai tájékoztató előadásokra. A Testület 2012 áprilisában kreatív pályázatot írt ki *a szellemi tulajdonról érintő jogsértések az iskolai környezetben* témában, amelyet mérsékelt érdeklődés kísért. Továbbá fotópályázatot hirdetett meg, amely augusztus-szeptemberben Nagy Nyári Hamisítvány-vadászat címmel futott a HENT facebook oldalán. Ennek eredményeként több mint 1400 fővel nőtt az oldal rajongóinak száma.

A HENT 2012 májusában-júniusában is elvégeztette *a fogyasztók attitűdjeit és vásárlási szokásait vizsgáló felmérését*, amelyet ismét élénk sajtóérdeklődés kísért. Az eredmények szerint az előző évhez képest valamelyest csökkent a hamis termékek iránt nyitottságot mutató fogyasztók aránya. A megkérdezettek 27%-a nyilatkozott úgy, hogy vásárolna hasonló árucikket; ez az arány a fiatalok és a budapestiek körében magasabb, mint az átlag. A konkrét fogyasztói magatartásokat vizsgálva megállapítható, hogy a magyarok 14%-a vásárolt hamis terméket az elmúlt évben. Több áru kategória, így pl. ruházati termékek, illatszer, CD/DVD, szoftver tekintetében 3-5%-kal csökkent az illegálisan gyártott termékek vásárlók aránya az elmúlt két évben. Sajnálatos módon azonban éppen az egészségre leginkább veszélyes termékek (hamis élelmiszerek, gyógyszerek) fogyasztása emelkedett (1-2%-kal).

A HENT figyelemmel kísérte *a szellemi tulajdoni jogsértések európai megfigyelőközpontjáról szóló EU rendelet* elfogadását, és ezáltal a *megfigyelőközpont működtetésének a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalhoz (BPHH) való átkerülését*. A BPHH által a megfigyelőközpont jövőbeli tevékenységével kapcsolatban indított konzultációban az egyes HENT tagok véleményét, javaslatát is becsatornázták készítette el az SZTNH a javaslatát. A HENT titkára részt vesz a BPHH Együttműködési Alapjának egyik projektjében is, amely a jogérvényesítésben részt vevő hatóságok és a jogosultak együttműködését segítő adatbázis felállítását célozta meg.

1.4. MAGYAR FORMATERVEZÉSI TANÁCS

A Magyar Formatervezési Tanács (MFT) – negyedik ciklusát megkezdve – a nemzetgazdasági miniszter által jóváhagyott átfogó munkaprogram keretében számos tevékenységi kört felölelve a hazai formakultúra gazdaságpolitikai, innovációs, környezetpolitikai és oktatási célokkal összehangolt fejlesztése érdekében végezte tevékenységét 2012-ben is.

Az MFT a gesztora a *Magyar Formatervezési Díj* pályázatnak és a *Moholy-Nagy László Formatervezési Ösztöndíj* pályázatnak. A 33. alkalommal meghirdetett Magyar Formatervezési Díj pályázatra – melynek díjfedezetét a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) biztosítja, valamint az MFT mellett különdíjat adományoz az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Nemzeti Innovációs Hivatal – négy kategóriában – termék, vizuális kommunikáció, terv, diákmunka – lehetett alkotásokat benyújtani. **2012-ben rekordszámú, 315 pályamunka** érkezett, melyek közül hat alkotás részesült Magyar Formatervezési Díjban, négy pályamű különdíjat kapott. A design innováció-politikai jelentőségének, valamint a dinamikusan fejlődő kreatív iparágak versenyképesség-javító hatásának jegyében az MFT meghívására a Magyar Formatervezési Díjjal elismert alkotásoknak otthont adó Iparművészeti Múzeumban tartott kihelyezett ülést az *Országgyűlés Innovációs és Fejlesztési Eseti Bizottsága*. A *díjpályázat 2000–2011 között elismert alkotásai az Európai Szabadalmi Hivatal meghívására Hágában is bemutatkoztak*. A pályakezdést elősegítő *Moholy-Nagy László Formatervezési Ösztöndíj* keretében tizenkét tervező valósította meg innovatív ötletét, melyből három pályázat ipari gazdálkodó szervezettel közösen kialakított pályázati program volt, sikeresen összekötve a piaci szereplőket és a kreatív alkotókat.

A *Design Management Díjat* 2009 tavaszán alapította az MFT, azzal a céllal, hogy ösztönözze a design céltudatos használatát és bemutassa, hogyan segíti a design szakszerű menedzselése egy szervezet célkitűzéseinek megvalósítását. Az elismerést olyan gazdálkodó szervezetnek ítélik meg, amely az elmúlt öt évben végzett tevékenységét nézve képes arra, hogy az esztétikai és formai szempontból kifogástalan teljesítmény mellett a designt szervesen integrálja működésébe. A díjat 2012-ben a FRUIT OF CARE Nonprofit Kft. mikrovállalkozás kapta. A designerek által tervezett kézműves ajándéktárgyakat fogyatékkal élők foglalkoztatásával előállító vállalkozás üzleti modelljében a design egyben terméktervezési és társadalmi szemléletformálási funkciót is betölt. 2012-ben első ízben a díjazott vállalkozás mellett a bírálóbizottság további két jelöltet, a *Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeumot* és a *Sugar! Design Cukrászatot* példaértékűnek és elismerésre méltónak tartotta, így elismerő oklevélben részesítette.

A design alkalmazására vonatkozó korszerű ismeretek terjesztése és az európai elvárásoknak megfelelő tudásszint elérése érdekében az MFT gondozásában elkészült a mikro- és kisvállalkozók számára összeállított üzleti működtetési és fejlesztési tanácsokkal szolgáló kiadvány, a „*Start-up Guide – Üzleti tanácsok kezdő művészeti vállalkozók számára*” című hetedik, kibővített kiadása. Az elektronikus formában megjelenő útmutató nélkülözhetetlen információkat tartalmaz az újonnan vállalkozást alapító és már működtető fiatalok számára. Az MFT 2012-ben is folytatta az együttműködést a Budapesti Corvinus Egyetem Marketing és Média Intézetével, közös „*A design vállalati irányítási kérdései*” című kurzusuk ismét elindult.

A Tanács 2012-ben kiemelt hangsúllyal vett részt a *nemzetközi szervezetek* munkájában, szakmai programjaikon. Így képviseltette magát az *Európai Designszövetségek Irodája* (Bureau of European Design Associations, BEDA) taggyűlésén Saint-Étienne-ben, ahol a szervezet tagjai a Magyar Formatervezési Tanács Irodájának munkatársát *vezetőségi taggá* választották, illetve a BEDA workshopján Londonban. Az MFT részt vett a *2012-es Világ Design Főváros rendezvénysorozat* egy kiemelt eseményén, az „Everyday discoveries – International Design House Exhibition & Event” című nemzetközi kiállításon, *Helsinkiben*. A kiállításon hazánkat egy központi és egy országonként megjelenő szatellit kiállítás képviselte, amely a *bécsi Collegium Hungaricum* közreműködésével a Vienna Design Week keretében, a bécsi Stilwerkben is sikerrel bemutatkozhatott.

Az Európai Bizottság felkérésére az **Európai Design Vezetőtestület** – melynek tagja az MFT elnöke – elkészítette és „*Design a növekedés és a prosperitás szolgálatában*” (Design for growth and Prosperity - report and recommendations of the European Design Leadership Board) című kiadványban közzétette 21 stratégiai szakpolitikai javaslatát, hangsúlyozva a design innovációs politikába történő integrálásának szükségességét.

Az MFT által 2004-ben útjára indított, a szakmát és nagyközönséget egyaránt megszólító **Design Hét Budapest** rendezvénysorozat az elmúlt években tíznapos fesztivállá nőtte ki magát. A látogatók és a csatlakozó partnerek száma is folyamatosan emelkedik, s mára a magyar innovatív gondolkodás legnagyobbrendezvénye lett, amely egyre jelentősebb szerepet tölt be az európai designtematikájú fesztiválok sorában. Az elmúlt években folyamatosan emelkedő látogatószám *2012-re elérte a 60 ezer főt, az együttműködő partnerek száma pedig a 220-at*. A 2012. szeptember 28. és október 7. között **a főváros egész területén** megrendezett fesztivál – **Élj lassabban!** központi témakörben – bemutatta az érdeklődőknek a társadalmi, kulturális és gazdasági igényekre született formatervezői válaszokat, az újdonságokat, az életminőséget javító ötleteket, megoldásokat. *A nagyközönség 120 helyszínen, közel 130 rendezvényből választhatott*. Mindezen eredményeket az *ötszöröse*re nőtt médiavisszhang is visszaigazolja.

2012 decemberében megtörtént az SZTNH, a HIPAvilon Nonprofit Kft., valamint a Forum Hungaricum Közhasznú Nonprofit Kft közötti, a 2013. évi Design Hétről szóló háromoldalú megállapodás megkötése.

II. IPARJOGVÉDELMI HATÓSÁGI VIZSGÁLATOK ÉS ELJÁRÁSOK

A fejezetben az SZTNH 2012. évi iparjogvédelmi hatósági tevékenységével kapcsolatos mutatók kerülnek ismertetésre. A hatósági vizsgálatokhoz és eljárásokhoz kapcsolódó statisztikák a hivatal tavalyi munkaterhét alapvetően meghatározó ügyeket veszik számításba oltalmi formánként. Ennek megfelelően bemutatásra kerülnek többek között a releváns bejelentési adatok, az engedélyezési eljárás eredményei, a folyamatban lévő ügyállomány mutatói, a dokumentációs mennyiség. A Magyarországot érintő nemzetközi, közösségi és a nemzeti iparjogvédelmi aktivitás trendjének elemzését az elmúlt kilenc évre vonatkozóan (*A magyarországi iparjogvédelmi aktivitás és hatósági tevékenység statisztikai elemzése* címmel) a Melléklet tartalmazza.

2.1. SZABADALMI HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

A szabadalmi hatósági tevékenység 2012. évi munkáját nagyban befolyásolta az a tény, hogy **az elején közel 10 fővel csökkent az erre igénybevehető létszám**. A megfogycatkozott hatósági kapacitás, a K+F minősítés új hatósági feladatként való megjelenése, valamint a folyamatban lévő ügyállomány időrendben való gyorsított feldolgozásának követelménye előrevetítette, hogy a szabadalmi terület munkájában – a hatósági tevékenység elsődleges szerepe miatt – csökkenni fog az egyéb tevékenységekre (pl. szolgáltatási feladatok elvégzésére) fordított munkaórák aránya.

Az elmúlt év folyamán összesen (a nemzeti és az európai ügyeket együtt tekintve) 4423 ügyben fejeződött be hivatali szabadalmi engedélyezési (1586) és hatályosítási eljárás (2837), ezzel párhuzamosan 2012 végén összesen 5934 szabadalmi ügy volt folyamatban. Ebből 1347 volt a hivatal számára elsősorban adminisztratív terhet jelentő függő európai hatályosítási ügyek száma, 4587 pedig a folyamatban lévő nemzeti úton benyújtott szabadalmi ügyek száma. Az engedélyezések aránya valamelyest javult a korábbi évek adataihoz képest: a befejezett szabadalmi engedélyezési és hatályosítási eljárások **3278 esetben zárultak az oltalom megadásával (441 nemzeti és 2837 európai hatályosító végzéssel)**. **A megadott oltalmak közül a hazai szabadalmak száma mindössze 96 volt; a nemzeti eljárás tárgyevi befejezéseiből 28% végződött engedélyezéssel.**

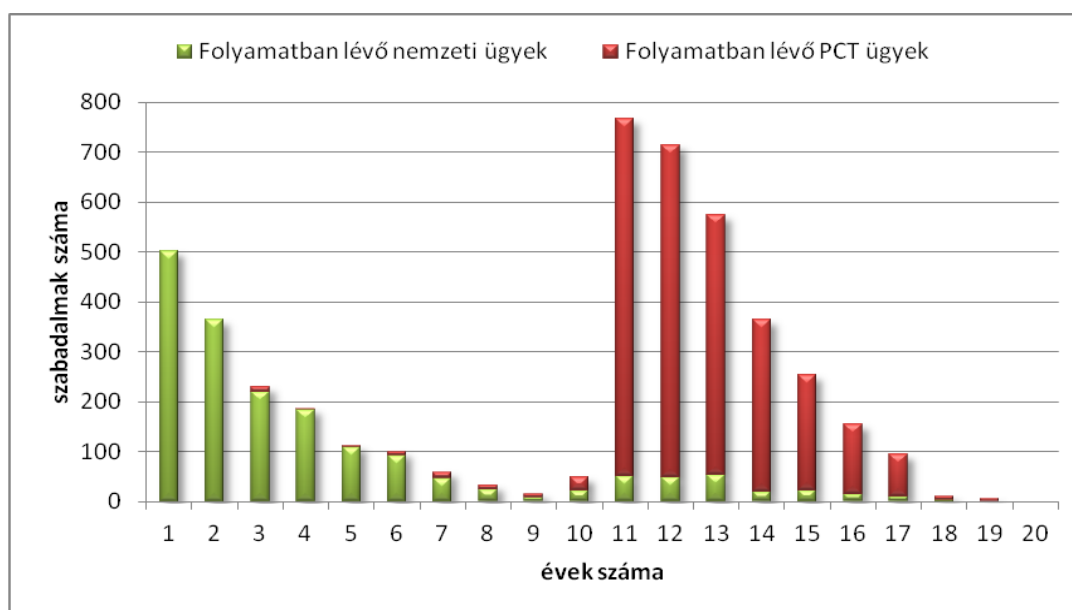
A megszűnt bejelentések száma 2012-ben összesen 1108 volt, ami azt jelenti, hogy az ily módon befejezett ügyek száma több mint 20%-kal csökkent az előző évhez képest. A megszűnések hátterében több tényező is állhat. A hazai ügyek egy részében közzététel előtti visszavonás (visszavontnak tekintés) történt, amelynek az oka lehet egyrészt a külföldi bejelentés megtétele miatti vagy az újdonságkutatás hatására tett visszavonás, másrészt a bejelentő részéről a pályázati támogatás elvárásai nyomán benyújtott bejelentés elhanyagolása. A megszűnt bejelentések, lemondások (lemondottnak tekintés) leggyakoribb oka az érdekmúlás, amely tekintetében még érezhető a gazdasági válság hatása. Megszűnést vonhat maga után továbbá a szabadalmi portfólió tisztítása, valamint stratégiai megfontolások is.

A nemzeti szabadalmi engedélyezési lezárások összességében 70%-os eredménytelensége állandósult kritikus tényezője a hazai innováció színvonalának és piacosításának. Ebben a hazai és külföldi igénylők érdekmúlása befektetési és

versenyképességi, a hazai alacsony „sikerráta” pedig színvonalbeli gyengeségeket jelez.

A nemzeti úton folyamatban lévő ügyállomány jelenleg 4587, amelyből 1794 nemzeti bejelentés, 2793 PCT-bejelentés. Ez egyben azt is jelenti, hogy hivatal által célul tűzött ún. gyorsított feldolgozási, illetve ügyteher-csökkentési terv végrehajtása az elmúlt évben eredményes volt: az előző év végi állományhoz képest **2012-ben több mint 23%-kal sikerült csökkenteni a folyamatban lévő szabadalmi bejelentések számát.**

Az év végén folyamatban lévő szabadalmi ügyek száma életkor szerinti bontásban

A régi PCT ügyállomány erőltetett feldolgozása folyamatosan történik. A hivatal ezirányú törekvéseinek megfelelően a folyamatban lévő ügyállomány **2013-ban várhatóan a korábbi tendenciákhoz képest tovább gyorsuló mértékben fog csökkenni.** Ezt a folyamatot lassítja az ügyfelek magatartása, ugyanis sok esetben a bejelentő célja üzleti szempontból éppen az, hogy ideiglenes oltalmat minél hosszabb ideig fenntartva gátoljon más piaci szereplőket a piacra történő belépésben.

A szabadalmi elbírálók **867 újdonságkutatót** (2011-ben 706) végeztek el a 2012 folyamán (a hazaiak esetében átlagosan az elsőbbségi éven belül). **157 esetben írásos véleménnyel kiegészített újdonságkutató** (2011-ben 137) készült, amelyek az előírt határidőn belül kerültek megküldésre a bejelentőknek. A PCT ügyekben sok esetben történik megosztás, mivel a bejelentők így kívánják életben tartani bejelentéseiket, illetve a költségek csökkentése érdekében igyekeznek több találmányt egy bejelentésbe foglalni (különösen a biotechnológia területén). Ez a folyamat különösen gyakorivá vált az utóbbi időben a vegyészeti területeken, ami a régi ügyek folyamatos feldolgozásának az eredménye. Megosztás esetén a hivatal újdonságkutatót végez a korábban nem vizsgált találmányokra, amelyek átlagban a 12-16. hónapban készültek el, illetve az írásos vélemények is megszülettek az elvárt 6 hónap alatt.

A **közzétételre előkészített bejelentések** száma 2012-ben **503** volt (2011-ben 435). Az előírt határidők betartását a határidő-figyelő rendszer alkalmazása is elősegítette. Az átlagos átfutási idők arról tesznek tanúbizonyságot, hogy összességében a közzétételek időben megtörténtek. A belső követelményrendszer változtatása a tervek szerint javítani fog az értékeken 2013-ban.

A befejezett nemzeti úton tett (hazai és közvetlen külföldi) szabadalmi engedélyezési eljárások bruttó átfutási ideje 31,6 hónap (ami csak alig 13 hónappal több a 18 hónap után előírt közzétételnél), nettó (hivatali fázisú) átfutási ideje pedig 23,3 hónap.

Egyes ágazatokban a műszaki fejlődés felgyorsulása, a piaci verseny éleződése következtében a szabadalmi bejelentőknek érdekében állhat az eljárási idő lerövidítése. E célok elérése érdekében a hatályos jogi szabályozás többféle lehetőséget is ad az ügyfeleknek a nemzeti oltalomszerzés különböző fázisaiban **az engedélyezési eljárás felgyorsítására**, amelyek kihasználásával ennek időtartama **akár 24 hónapra is lerövidíthető**. A bejelentők 2012-ben a tavalyinál 14,5%-kal több, összesen 157 esetben kérelmeztek írásos véleménnyel kiegészített újdonságkutatási jelentést és 8 esetben kérték a közzététel idejének előbbre hozatalát (2011-ben 6 hasonló eset volt).

Szabadalmi engedélyezési adatok (2004–2012)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Megadott és hatályosított szabadalmak	977	1 243	1 916	2 216	2 212	2 688	3 031	3 195	3 278
Ebből:									
Európai szabadalom hatályosítása	10	132	829	1 579	1 663	2 216	2 649	2 750	2 837
Nemzeti úton megadott szabadalom	967	1 126	1 089	637	549	472	382	445	441
Ebből:									
Megadott hazai szabadalom	98	126	102	114	90	79	180	205	96
Elutasítások	130	153	138	87	59	30	35	27	37
Megszűnések	2 883	2 357	2 278	1 889	1 601	1 545	1 915	1 430	1 108
Befejezések	3 990	3 636	3 505	2 547	3 872	4 263	4 981	4 652	4 423
Folyamatban lévő szabadalmi ügyek	17 607	15 600	13 019	11 263	10 426	8 939	7 067	5 976	5 934

A hivatal 18 tanácsban intézett szabadalmi ügyet zárt le az év folyamán, miközben 11 új eljárás indult. A folyamatban lévő tanácsí ügyek száma az év végén 34 volt, melyek között 24 megsemmisítési és 10 nemleges megállapítási eljárás szerepelt. A gyógyszeripari területen jelentősen megnövekedett a tanácsí ügyek száma.

A hivatal munkatársai a hatósági munka, mint hivatali alaptevékenység keretében ellátott elbírálói, újdonságkutatói feladatokon kívül hivatalközi megállapodások alapján, szabadalomkutatási szolgáltatások iránt érdeklődő, belföldi és külföldi megrendelők számára is végeztek kutatási és vizsgálati tevékenységet. Ennek megfelelően az osztrák hivattal kötött együttműködés keretében, valamint szingapúri hivatalközi kooperációs megállapodások alapján a hivatal *angol nyelvű kutatást és vizsgálatot teljesített*. A szabadalomkutatási és vizsgálati szolgáltatási tevékenység keretében a hivatal összesen 48 kutatást és 1073 vizsgálatot, valamint 608 összetett kutatást és vizsgálatot végzett az

elmúlt évben. Az angol nyelvű kutatási jelentések, vizsgálatok és írásos vélemények elkészítése nagymértékben hozzájárul a hivatali munkatársak szakmai tapasztalatainak és ismereteinek bővítéséhez, illetve naprakészen tartásához.

Az év végén érvényes magyar szabadalmi oltalmak száma 16 699 (ebből 4769 nemzeti úton megadott, 11 930 pedig hatályosított európai szabadalom).

2.2. KIEGÉSZÍTŐ OLTALMI TANÚSÍTVÁNY

Az elmúlt év folyamán összesen 32 új *kiegészítő oltalmi tanúsítvány (SPC)* iránti kérelem érkezett a hivatalba. Az érintett időszak alatt 14 engedélyezésre, 5 elutasításra, valamint 3 visszavonásra került sor. A hivatal 3 kiegészítő oltalmi tanúsítvány időtartam meghosszabbítás iránti kérelmet fogadott, 2 esetben döntés született a 6 hónapos kiterjesztésről.

A folyamatban levő ügyek száma (gyógyszer és növényvédő szer tárgyú SPC bejelentések összesen) 133 volt az év végén, ebből 3 érvénytelenségi megállapítás iránti eljárás (gyógyszeripari területen).

2.3. NÖVÉNYFAJTA-OLTALMI HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

2012-ben a hivatalhoz **25 új növényfajta-oltalmi bejelentés érkezett**. Az év során befejezett eljárások esetében **engedélyezésre 12 alkalommal** került sor, 6 ügy pedig megszűnéssel ért véget. Az év végén 84 növényfajta-oltalmi bejelentés volt folyamatban; 82 db ilyen végleges oltalom pedig érvényben (124 korábbi növényfajta-szabadalom mellett).

2.4. HASZNÁLATIMINTA-OLTALMI HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

A hivatal 2012-ben *261 használatiminta-oltalmi bejelentést* fogadott, ami 3%-os csökkenést jelent az előző évi értékhez képest. Az év végén 955 ilyen oltalom volt érvényben.

Az év folyamán összesen *233 engedélyezési eljárás zárult le*. Ezek közül a hivatal **131 esetben megadta az oltalmat**, miközben 11 esetben elutasításra, 91 esetben pedig visszavonásra (vagy visszavontnak tekintésre) került sor. A sikeres, oltalomszerzéssel záruló eljárások aránya, 62%-ról 56%-ra csökkent, ami a bejelentések kevésbé alapos kidolgozásának tudható be. A bejelentők megelégedésére az *engedélyezési eljárás átfutási ideje rövid, 6,1 hónap volt*; a kifogástalan bejelentések esetén a befizetéstől számított átlagos 1,5 hónap alatt sor került az engedélyezésre.

Használatiminta-oltalmi engedélyezési adatok Magyarországon (2004–2012)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Megadott használatiminta-oltalmak	198	169	180	147	165	166	156	209	131
Elutasított bejelentések	8	4	7	12	16	9	5	9	11
Megszűnt bejelentések	106	116	69	101	87	68	96	117	91
Befejezett bejelentések	312	289	256	260	268	243	257	335	233
Folyamatban lévő bejelentések	185	184	213	175	130	139	157	94	127

A hivatalhoz az év során 2 új megsemmisítési kérelem érkezett és 7 hasonló ügyben zárult le az eljárás. Az év végén a használatiminta-oltalmi területen 2 nemleges megállapítás iránti eljárás volt folyamatban. Használati mintaoltalmi ex parte ügyekben 2, inter partes ügyekben 3, összesen 5 megváltoztatási kérelem érkezett, 2 ügyben a hivatal saját hatáskörben visszavonta a döntését. A mintaoltalmi területen a két oltalmi formában inter partes ügyekben összesen 6 olyan végzés érkezett vissza a hivatalhoz, amelyekben a bíróság elutasította a benyújtott megváltoztatási kérelmet.

2.5. FORMATERVEZÉSIMINTA-OLTALMI HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

Csökken a *nemzeti úton beérkezett* formatervezésiminta-oltalmi bejelentések száma: **2012-ben 196 új formatervezésiminta-oltalmi bejelentés** érkezett nemzeti úton a hivatalhoz, ami **19%-os mérséklődést** jelent az előző évhez képest. A bejelentők ugyanakkor a több mintát tartalmazó bejelentések lehetőségével jelentősen többször éltek: a bejelentések 914 mintát foglaltak magukban, így **a minták száma a tavalyi 32% után idén 3%-kal nőtt.**

Nemzeti formatervezésiminta-oltalmi engedélyezési adatok Magyarországon (2004–2012)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nemzeti formatervezésiminta-engedélyezések száma	277	262	250	274	242	234	175	144	162
<i>Minták száma</i>	722	810	901	868	951	810	676	538	659
Elutasított bejelentések száma	6	6	8	3	0	0	1	3	3
<i>Minták száma</i>	33	10	13	3	0	0	1	3	3
Megszűnt bejelentések száma	96	76	94	58	69	42	38	53	75
<i>Minták száma</i>	229	342	259	201	139	214	164	270	301
Befejezett bejelentések száma	379	344	352	335	311	276	214	200	240
<i>Minták száma</i>	984	1 162	1 173	1 078	1 089	1 024	841	811	963
Folyamatban lévő bejelentések száma	185	463	371	254	244	196	170	211	167

A *nemzeti engedélyezési eljárásban* a befejezett bejelentések száma 240 volt, azaz a tavalyi évhez képest közel 20%-kal növekedett, és hasonló mértékben emelkedett az elbírált minták száma (963-ra) is. Ezek közül **162-t tett ki a lajstromozások száma**, ami 659 mintát érintett. A befejezett eljárások 3 ügyben elutasítással, 5 ügyben visszavonással, illetve 70 ügyben visszavontnak tekintéssel zárultak.

Az Európai Uniónak a Hágai Megállapodáshoz történt csatlakozása ellenére a *nemzetközi (Hágai Megállapodás szerinti) együttműködés keretében* benyújtott formatervezésiminta-oltalmi bejelentések, valamint a bejelentésekben foglalt minták száma a várakozásokkal ellentétben nőtt. Az elmúlt év folyamán a hivatal 55 bejelentést és 192 mintát regisztrált, ezzel a bejelentésszám és a bejelentésekben foglalt mintaszám az egy évvel korábbi értékhez képest átlagosan 46,5%-kal növekedett. A hivatal a nemzetközi ipari minta bejelentések mindegyikében az előírt 6 hónapon belül elvégezte a kutatást és az érdemi vizsgálatot.

Nemzetközi (hágai rendszerű) eljárás engedélyezési adatai (2004–2012)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nemzetközi (Hágai Megállapodás szerinti) formatervezési-minta-lajstromozások száma	301	353	370	301	144	55	46	37	55
<i>Minták száma</i>	1 388	1 170	1 520	1 267	547	296	167	133	192
Elutasított bejelentések száma	-	-	1	-	-	-	1	-	-
<i>Minták száma</i>	-	-	2	-	-	-	1	-	-
Megszűnt bejelentések száma	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Minták száma</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Befejezett bejelentések száma	301	353	371	301	144	55	47	37	55
<i>Minták száma</i>	1 388	1 170	1 522	1 267	547	296	168	133	192

A befejezések száma meghaladta a beérkező ügyteher mennyiségét, így az év végén folyamatban lévő ügyállomány 211 ügyről 167-re csökkent. Az ügyállomány csökkenése 2012-ben még nem eredményezte az engedélyezési eljárásban az átlagos *átfutási idők* csökkenését, az változatlanul 10 hónap maradt.

A hivatalba az év során 1 megsemmisítési kérelem érkezett. Az eljárás 5 megsemmisítési kérelem ügyében lezárult, így az év végén nem volt tanácsai ügy folyamatban. Formatervezési mintaoltalmi inter partes ügyekben összesen 4 megváltoztatási kérelem érkezett, egy ügyben a hivatal saját hatáskörben visszavonta a döntését.

2.6. VÉDJEGYHATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

2012-ben **összesen 2102 Magyarországot megjelölő nemzetközi (Madridi Megállapodás szerinti) védjegybejelentés és nemzetközi lajstromozásból eredő oltalom utólagos kiterjesztése** érkezett az a WIPO Nemzetközi Irodájához. Ez – jelentősen mérsékelve az előző évek folyamatos csökkenési tendenciáját – stagnálást jelent 2011-hez képest, amikor 2117 hasonló kérelmet nyújtottak be.

A *nemzeti úton benyújtott védjegybejelentések száma 4599 volt*, ami az előző évhez képest közel **10%-os növekedést jelent**. A tanúsító védjegybejelentések iránti érdeklődés megközelítőleg szinten maradt, 17 esetben kértek a megjelölésre ilyen védjegyoltalmat, míg 2011-ben ez a szám 19 volt.

A *nemzeti védjegylajstromozási eljárásban 4541 nemzeti védjegyügy befejezésére került sor* (ami az előző évhez képest 9%-os növekedést jelent). Az alaki és a hivatalból végzett érdemi vizsgálatnak 3342 bejelentés felelt meg, így a meghirdetések száma 6,5 %-os emelkedést mutatott a 2011-es adatokhoz képest. A **lajstromozások** terén viszont nem figyelhető meg számottevő növekedés, ezek száma az előző évivel közel **azonos szinten maradt: 2993 megjelölésre kaptak a bejelentők védjegyoltalmat**.

Az elutasítások száma némiképp növekedett, a 2011. évi 161-hez képest 208 ügyben született ilyen tárgyú döntés. A hivatal 1209 ügyben tekintette visszavontnak a

bejelentést díjfizetés hiánya vagy a felhívásra adott válasz elmaradása miatt (2011-ben mért 813 ügy). A védjegybejelentések bejelentő általi visszavonásának száma is emelkedést mutatott, az előző évi 73 helyett 2012-ben 131 ügyben fordult elő. A megváltoztatási kérelem alapján felújított ügyek száma 54 volt. A folyamatban lévő ügyállomány mindössze 112-vel nőtt, így a 2013-ra átvitt ügyek száma 2656.

Nemzeti védjegyoltalmi engedélyezési adatok (2004-2012)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nemzeti védjegylajstromozások	2 809	3 044	4 852	4 012	4 001	2 646	2 697	3 075	2 993
Elutasított bejelentések	457	307	263	333	390	266	180	161	208
Megszűnt bejelentések	1 796	1 695	1 429	1 163	968	952	934	886	1 209
Befejezett bejelentések	5 062	5 046	6 544	5 509	5 359	3 864	3 811	4 122	4 541
Folyamatban lévő bejelentések	5 314	7 468*	5 161	3 959	2 502	2 447	2 401	2 544	2 656

*A számítási módszer 2005. évi változása okozza az előző évhez képest a látszólagos növekedést.

A megnövekedett munkateher ellenére is sikerült a nemzeti védjegybejelentések meghirdetésének átfutási idejét tovább csökkenteni; a 2011-ben mért 3,7 helyett átlagosan 3,4 hónap elteltével jelentek meg a védjegybejelentések a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben. A nemzeti védjegy lajstromozására irányuló *teljes eljárás átlagos ügyintézési idejét* – a meghirdetés három hónapos és a kutatási jelentés kiküldésétől számított egy hónapos időtartamokat is beleszámítva – **sikerült tovább csökkenteni**, így az előző évi 6,5 hónap helyett **átlagosan 6,1 hónapot vett igénybe az eljárás 2012-ben**.

Felszólalásokból a 2012. évben kevesebb érkezett, 116 esetben lépett fel korábbi jog jogosultja a védjegybejelentéssel szemben. A befejezések száma azonban ezen a téren is tartotta az előző években kialakult ütemet, így a felszólalással érintett védjegybejelentések átfutási ideje 9,3 hónapról 8,5 hónapra csökkent. Figyelemre méltó, hogy a folyamatban lévő felszólalásos eljárások mennyiségét sikerült egyharmadával csökkenteni (105 ügy).

A védjegybejelentés *gyorsított eljárás* keretében történő elbírálását az ügyfelek tavaly **141 esetben kérelmezték**, ami az előző évhez képest 38%-os csökkenést jelent. Ez nagy valószínűség szerint arra az előző évek során megkezdődött, és 2012-ben is folytatódó tendenciára vezethető vissza, hogy az alapeljárás esetében a teljes átfutási idő közelíti, illetve gyakran eléri a gyorsított eljárás átfutási idejét (6 hónap). A különleges gyorsított eljárások iránti érdeklődés töretlen maradt. A különleges gyorsított eljárás átfutása a speciális eljárási lépéseknek köszönhetően viszont jelentősen rövidebb az alapeljárásénál (3 hónap), ezért jelenthet az ügyfelek számára vonzóbb alternatívát a soron kívüli oltalomszerzés terén. Ennek megfelelően *különleges gyorsított eljárásra 56 esetben* tartottak igényt az ügyfelek.

Többek között az ügyintézés minőségi fejlődésének is köszönhetően a lajstromozást követő státuszügyek (**a védjegyekkel kapcsolatos jogvitás – kontradiktórium – eljárások**) száma **2012-ben mintegy 17%-kal csökkent** a korábbi évhez képest. A törlési kérelmek száma az előző évihez hasonlóan alacsony szinten maradt, 39 kérelem érkezett; a megszűnés megállapítási kérelmek terén viszont 45%-os visszaesés

mutakozott, azaz 11 megszűnés megállapítási eljárás indult. Megváltoztatási kérelem alapján történő felújítás egyetlen esetben történt. A hivatal 60 státuszügyet zárt le, amely 20%-kal haladta meg a beérkező új kérelmek mennyiségét. Ennek következtében a folyamatban lévő ügyállomány és az átfutási idő is csökkent. A befejezések körében a hivatal 30 esetben helyt adott a kérelemnek, 10 kérelmet elutasított, 9 esetben történt visszavontnak tekintés, míg visszavonás 11 ügyben fordult elő.

A hivatal munkatársai kutatásokat végeznek, illetve kutatási jelentéseket állítanak össze különböző nemzetközi megállapodások alapján. A BPHH számára 2012-ben a hivatal munkatársai **1439 közösségi védjegybejelentés vonatkozásában végezték el a kutatást**, állították össze és küldték ki a kutatási jelentéseket. A jelzett mennyiség az előző évi 1703 kutatási jelentéshez képest mintegy 20%-os csökkenést mutat. Az opcionális rendszerben végzett kutatási tevékenységet sajnos változatlanul beárnyékolja az a tény, hogy legfeljebb a közösségi védjegybejelentők 1%-a igényli a nemzeti kutatást, így a kutatási igények száma - a közösségi védjegybejelentések folyamatosan növekvő számához képest – igen szerénynek mondható.

A hivatal munkatársai továbbá részt vettek a védjegykutatás egyszerűsítését célzó, a 9 közép-európai államot magában foglaló regionális szolgáltatási projekt, a CETMOS koordinációs feladatainak ellátásában. A félév folyamán érkezett 4 megrendelés ügyében végezték el a kutatást és készítettek kutatási jelentést. A CETMOS Projektnek új lendületet adhat az a kezdeményezés, amely az **együtműködés új struktúrájának alapjait fektette le egy, a résztvevő hivatalok vezetői által októberben aláírt új egyetértési nyilatkozat formájában**. A megújult együtműködés alapján az adminisztráció terheinek csökkentésén kívül a szolgáltatás válaszidejét 75%-kal, jellemzően 8 napra lehet csökkenteni. A szolgáltatás új elemeként az egyes országokra korlátozódó kutatás lehetőségét is megteremtik, szemben a jelenlegi konstrukcióval, ami csak az összes országra kiterjedő teljes kutatás megrendelését kínálja.

A *nemzetközi védjegybejelentések* vizsgálatával, az oltalmak engedélyezésével, valamint a lajstromozott nemzetközi védjegyekkel kapcsolatos eljárások intézésével összefüggésben **2012-ben a WIPO Nemzetközi Irodájához összesen 2102 Magyarországot megjelölő nemzetközi (Madridi Megállapodás szerinti) védjegybejelentés érkezett**: ebből 1846 új bejelentés, 256 pedig a nemzetközi lajstromozásból eredő oltalom utólagos kiterjesztésére vonatkozó kérelem.

Nemzetközi védjegy területen 42 felszólalás (2011-ben 32) érkezett az év folyamán. A hivatal 2218 Magyarországot megjelölő nemzetközi védjegybejelentés és nemzetközi lajstromozásból eredő oltalom utólagos kiterjesztésére vonatkozó eljárást fejezett be összesen az év folyamán, ebből összesen 41 felszólalást. **Az SZTNH az év során 2173 új nemzetközi védjegy oltalmát ismerte el** (ez 7%-kal haladja meg a 2011-es adatot), 118 ideiglenes elutasítást küldött ki a Nemzetközi Irodához és 71 nemzetközi védjegy oltalmát utasította el véglegesen. 2012-ben 10 megszűnés megállapítása iránti kérelem, és 3 törlési kérelem érkezett. A hivatal az év folyamán összesen 12 státuszügyet fejezett be, ebből 7 védjegyoltalom megszűnésének megállapítása iránti, 5 törlési eljárás befejezését jelentette.

Az SZTNH az év folyamán – az év második felétől – csökkentette a nemzetközi védjegybejelentések elbírálásának átfutási idejét, a védjegyek meghirdetési dátumának

egy hónappal történő megrövidülésével, így az – abban az esetben, amennyiben nem kerül sor ideiglenes elutasítás kiadására – 5 hónapra csökkent.

A Madridi Megállapodás keretében külföldre irányuló hazai védjegybejelentésekkel és a nemzetközi megjelölések oltalmával kapcsolatos eljárások intézésével összefüggésben **2012-ben összesen 315 új nemzetközi védjegybejelentés Nemzetközi Irodához történő továbbítására vonatkozó kérelem érkezett a hivatalhoz. Az SZTNH ebből 292 új magyar származású nemzetközi védjegybejelentést továbbított, 15%-kal többet, mint egy évvel korábban.** 2012-ben a hivatalhoz érkezett nemzetközi védjegy bejelentési kérelmekből 16-ot kellett visszavontnak tekinteni, 4 kérelem visszavonásának tudomásulvételére került sor, további 3 kérelem pedig elutasításra került.

A folyamatban lévő új nemzetközi védjegybejelentésekből származó ügyek száma az év végén 67 volt. Az átlagos ügyintézési idő nemzetközi védjegybejelentések továbbítása során 1 hónap. A hivatalhoz 68 egyéb a magyar származású nemzetközi védjegyekkel kapcsolatos kérelem érkezett az év folyamán.

A hivatalhoz ex parte védjegyügyekben 68, inter partes védjegyügyekben pedig 85, összesen 153 végzés érkezett vissza.

Az **ex parte** ügyekben visszaérkezett **68 végzésből 46 ügyben (68%) a megváltoztatási kérelem elutasítására került sor** és a bíróság csupán 2 ügyben (3%) változtatta meg, illetve további 2 ügyben (3%) helyezte hatályon kívül a hivatali döntést. A bíróság 14 esetben (20%) viszont úgy helyezte hatályon kívül az SZTNH döntését, hogy az eljárás folytatására adott utasítást. Erre tipikusan abban az esetben kerül sor, ha a feltétlen kizáró okok vizsgálata során a bejelentés visszavontnak tekintése vagy az elutasítása történik meg, azonban az ügyfél ezt vitatja. Ezekben az ügyekben azonban több olyan vitás kérdés merült fel a bírósági joggyakorlat kapcsán, amelyek a későbbiek folyamán írásos nyilatkozat benyújtását eredményezik. A bíróság 2 ügyben (3%) megszüntette az eljárást és a hivatal döntése jogerőre emelkedett.

Az **inter partes** ügyekben visszaérkezett **85 végzésből 51 ügyben (60%) a megváltoztatási kérelem elutasítására került sor**, 16 ügyben (19%) változtatta meg a bíróság a hivatali döntést, illetve 4 ügyben (5%) helyezte azt hatályon kívül. A bíróság 3 esetben (4%) áttette a hivatalhoz a kérelmet, továbbá 9 ügyben (11%) megszüntette az eljárást és az SZTNH döntése jogerőre emelkedett.

A 2012-benvisszaérkezett végzések elemzése során megállapítható, hogy a **megváltoztatási kérelemmel támadott ex parte és az inter partes** ügyekben 60-68% közötti azon ügyek száma, amelyek esetén a bíróság jóváhagyja, és **csupán 3-19% közötti az olyan ügyek száma**, amelyek esetén megváltoztatta a hivatal döntését. A hatályon kívül helyezések száma (3-5%) rendkívül alacsonynak minősül. **Ezek a mutatók a teljes védjegyhatósági tevékenységre vetített 1-2 ezrelékes hatályon kívül helyezés, illetve új eljárásra utalás gyakoriságát jelentik, megerősítve a minőségirányítási rendszer pozitív diagnózisát.**

A védjegyhatósági tevékenység területi és relációs viszonylatairól és az érvényes oltalmak megoszlásáról a Melléklet ad részletes tájékoztatást.

2.7. FÖLDRAJZI ÁRUJELZŐK

Az elmúlt évben 8 új *nemzetközi eredetmegjelölés*-bejelentés érkezett a Lisszaboni Megállapodás alapján, amelyek elbírálása az év végén folyamatban volt. 2012 során *nemzeti földrajzi árujelző* bejelentés nem érkezett a hivatalhoz. Az év végén 830 eredetmegjelölés és 47 földrajzi árujelző volt érvényben.

III. K+F MINŐSÍTÉSI HATÓSÁGI VIZSGÁLATOK ÉS ELJÁRÁSOK

A *kutatás-fejlesztésről és a technológiai innovációról szóló 2004. évi CXXXIV. törvény* értelmében az SZTNH hatásköre 2012. február 1-jei hatállyal **kibővült a kutatás-fejlesztési tevékenység minősítésére vonatkozó feladatkörrel**, amely egyrészt a vállalkozások által önkéntesen és opcionálisan kezdeményezhető **előzetes minősítést**, másrészt a Nemzeti Adó- és Vámhivataltól (NAV) érkező **szakértői megkeresésekben foglalt kérdések eldöntését** foglalja magában.

A kutatás-fejlesztési minősítési hatáskör munkaszervezési feladatainak ellátása érdekében a hivatalon belül egy új osztály került felállításra. Az év elején a K+F minősítéssel kapcsolatos eljárásrend megfelelő módon kialakításra került. Az új osztály végzi az ügyek adminisztratív kezelését, míg a műszaki tartalmú (a műszaki tudományok, a természettudományok és a mezőgazdasági tudományok körébe eső) kérelmek és megkeresések érdemi elbírálása a szabadalmi elbírálók feladata. A nem műszaki jellegű ügyek megítéléséhez az SZTNH külső szakértelmet vesz igénybe.

A jogszabály adta lehetőségek alapján a hivatal az egyes hatóságok, illetve vállalatok megkeresései alapján, *szakértői vélemény kiállítását* vállalja lezárt projektek K+F tartalmának megítéléséről.

3.1. A KUTATÁS-FEJLESZTÉSRE IRÁNYULÓ PROJEKTEK HATÓSÁGI MINŐSÍTÉSE

Az *előzetes minősítési eljárás* keretében az SZTNH arról nyilatkozik, hogy az ügyfél által benyújtott dokumentáció alapján a kérelem benyújtását követően megvalósítandó projekt kutatás-fejlesztési tevékenységnek minősíthető-e. A hivatal által jogerős határozatban K+F tevékenységnek minősített projektet más hatóságnak is ilyennek kell tekintenie. Az előzetes minősítéssel kapcsolatos törvényi szintű rendelkezések végrehajtását, valamint az ehhez szükséges részletszabályokat az *egyes tevékenységek kutatás-fejlesztési szempontú minősítése iránti eljárás részletes szabályairól* szóló 9/2012. (II.1.) Korm. rendelet határozza meg. Az előzetes minősítési eljárás keretében hozott határozat a kutatás-fejlesztési tevékenységhez kapcsolódó adó- és járulékkedvezmények érvényesítéséhez, valamint a K+F támogatási rendszerben a megjelölt projekt kutatás-fejlesztési tartalmának igazolására használható fel.

A **vállalkozásoktól érkező előzetes minősítési kérelmek száma 2012-ben 85 db** volt. Az első félévben tapasztalt csekély érdeklődést (16 igény) követően a második félévben **négyszeresére növekedett** a beérkező kérelmek száma (69). Ennek oka, hogy a K+F minősítés felhasználását lehetővé tevő *pályázati kiírások* az év középső felében kerültek kiírásra. Ugyanakkor problémát jelentett, hogy egyes pályázatok mindössze 30 napig voltak nyitva, így a többlet pontot érő „K+F minősítés” benyújtására gyakorlatilag nem lett volna lehetősége a pályázónak, tekintettel arra, hogy az SZTNH eljárási határideje ugyancsak 30 nap. Ezen esetekben az SZTNH *oron kívül* kevesebb mint 30 nap alatt lefolytatta az eljárást, illetve a pályázó hiánypótlás során, a pályázat beadását követően nyújtotta be a minősítési határozatot. A K+F minősítés pályázati rendszerrel történő összehangolása és szélesebb körű felhasználhatósága érdekében egyeztetés-sorozat kezdődött a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséggel.

Az év végéig feldolgozott ügyek kilencven százalékot meghaladó mértékben műszaki jellegű projektekre irányultak. **Az SZTNH által kiadott, műszaki ügyekre vonatkozó határozatok hasonló arányban, mintegy 92%-ban igazolták a K+F tartalmát.** A negatívan minősített kis arányszámú műszaki projektek közül két esetben érkezett a hivatalhoz megváltoztatási kérelem 2012. év végéig, melyek a Fővárosi Törvényszékre továbbításra kerültek.

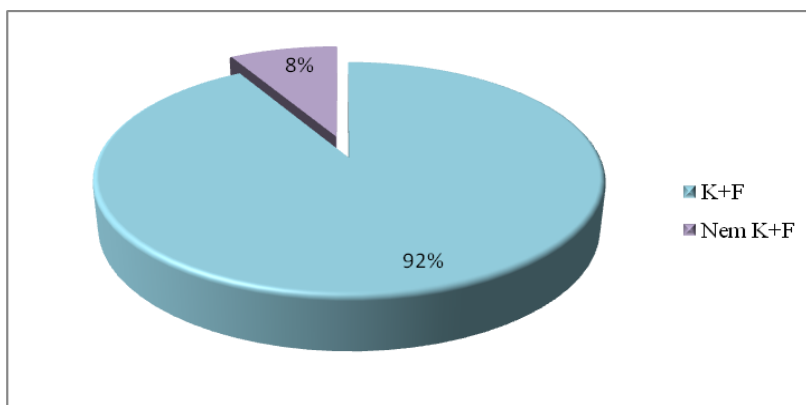
A 2012-es évben a nem műszaki tartalmú ügyek 7%-át tették ki az összes beérkező kérelemnek, a mindösszesen öt darab feldolgozott projekt közül egy esetben nem minősítette a hivatal az adott tevékenységet K+F-nek.

Összességében a 2012-es évben az SZTNH által K+F előminősítésben hozott döntések 92%-ban megerősítették a projektek K+F tartalmát, és a kérelmek túlnyomórészt (93%-ban) a műszaki területre vonatkoztak.

A lezárt előminősítési kérelmek megoszlása K+F tartalom és tudományterület szerint

	K+F	Nem K+F
Műszaki	93%	7%
Nem műszaki	80%	20%
Összesen	92%	8%

A lezárt előminősítési kérelmek megoszlása K+F tartalom szerint

Az előminősítést kérők döntően **a kis- és középvállalkozások közül kerültek ki, akik az igénylők csaknem felét tették ki.**

A beérkező kérelmek túlnyomó részét postai úton nyújtották be, ezen felül 15%-át elektronikusan és mindössze 5%-át személyesen.

3.2. SZAKÉRTŐI ELJÁRÁSOK LEFOLYTATÁSA A NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL MEGKERESÉSÉRE

Az önkéntes előzetes minősítés lehetőségén túlmenően az *innovációs törvény* módosítása az SZTNH közreműködését teszi szükségessé és lehetségessé a NAV utólagos adóellenőrzési eljárásaiban olyan szakkérdések eldöntése kapcsán, amelyek a *tevékenység kutatás-fejlesztésnek való minősítését, valamint egyes költségeknek a kutatás-fejlesztési tevékenységhez való hozzárendelhetőségét* érintik. Ha az adóhatósági ellenőrzés során ilyen kérdések merülnek fel, akkor utólagos minősítési eljárás keretében szakértőként megkeresheti az SZTNH-t.

A hivatal adóhatóság által történő szakértői kirendelésének eljárásrendjére vonatkozóan egyeztetések történtek a NAV-val, melynek eredményeként valamennyi regionális főigazgatóságára megküldésre került az eljárásrendre vonatkozó tájékoztatás. Ugyan a folyamatos egyeztetéseknek köszönhetően az év során jelentős javulás volt tapasztalható az SZTNH-t kirendelő végzések tartalmi elemeiben, sok esetben így is problémát okozott az ügyek érdemi elbírálása: míg a dokumentáció olykor *feldolgozhatatlan mennyiségű adatot tartalmazott; számos esetben annyira hiányos volt, hogy a szakértői megítélést lehetetlenné tette.* A dokumentációs problémák áthidalása érdekében az SZTNH javaslatára bevezetésre kerül a NAV eljárásrendjébe egy ún. *utólagos adózói nyilatkozat*, mely az előzetes minősítési eljáráshoz kapcsolódó kérelemben foglaltak alapján teljesíti a múltbeli projekt bemutatását.

A NAV-tól érkezett **ügyek száma év végéig megközelítette az ezres nagyságrendet: összesen 939** esetben rendelte ki az adóhatóság szakértőként a hivatalt. A kirendelések 51%-a nem műszaki, **47%-a műszaki, és 2%-a műszaki és nem műszaki elemeket egyaránt tartalmazó ügyre vonatkozott.**

Az adóhatóságtól érkezett ügyek feldolgozottsága az év végén 75%-os volt, mindösszesen **678 darab ügy került lezárásra.** A tapasztalatok alapján elmondható, hogy az adóhatóság gyanúját a K+F ösztönzők jogosulatlan igénybevétele kapcsán a hivatal az ügyek nagy részében megerősítette: a kiadott szakértői vélemények közel kétharmada (63%-a) esetében a hivatal nem minősítette K+F-nek a vizsgált tevékenységet.

K+F tevékenységként elismerhető volt a lezárt ügyek körülbelül 1/3-a (34%), és részben felelt meg a K+F tevékenység jogszabályi követelményének 3%.

Szükséges ugyanakkor megjegyezni, hogy ezekből a számokból nem lehet általános következtetéseket levonni a K+F ösztönzők igénybevételének jogosságáról, hiszen a NAV *csak azokban az esetekben veszi igénybe az SZTNH-t, ha – speciális szaktudás hiánya miatt – nem tudta minden kétséget kizáróan eldönteni, hogy egy adott tevékenység kutatás-fejlesztési tevékenységnek minősül-e.* A lezárt ügyeken felül az adóhatóság által formai hibásan megküldött vagy tévesen iktatott ügyek száma 30 darab volt, ezek helyett új megkereséseket küldött.

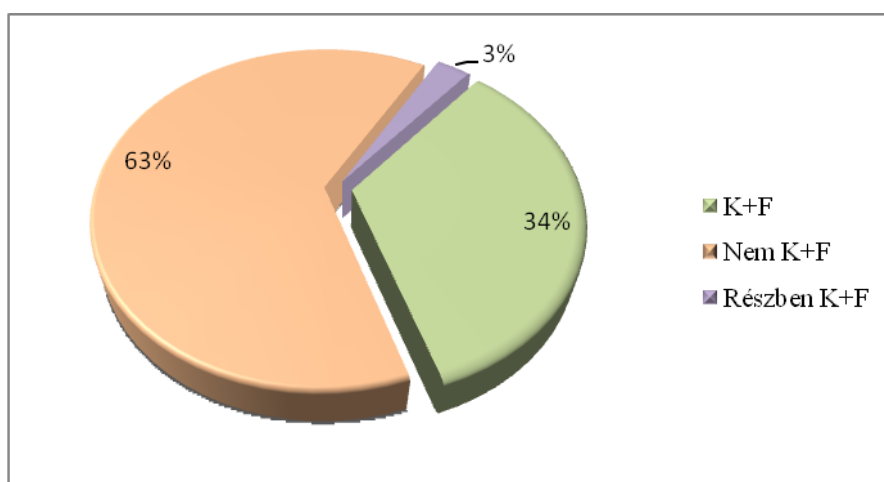
A NAV által rendelkezésre bocsátott statisztika szerint a 2012-ben befejezett, **innovációs járulékra vonatkozó vizsgálatok 36%-ában vette igénybe a NAV az SZTNH szakértői közreműködését,** s ennek eredményeképp az innovációsjárulék-kedvezmény jogosulatlan igénybevételéhez kapcsolódó adóhiány-megállapítások

összegének körülbelül **60%-a**, mintegy **kétmilliárd forint** az SZTNH által feldolgozott ügyekből származott.

A Nemzeti Adó- és Vámhivaltól érkezett ügyek megoszlása K+F tartalom és tudományterület szerint

	K+F	Nem K+F	Részben K+F
Műszaki	33%	64%	3%
Nem műszaki	36%	62%	2%
Részben műszaki	5%	95%	0%
Összesen	34%	63%	3%

A Nemzeti Adó- és Vámhivaltól érkezett ügyek megoszlása K+F tartalom szerint

A 2012. évi tapasztalatok a lezárt projektek esetében azt mutatják, hogy **a nem műszaki területre eső ügyek voltak többségben (57%)**, míg műszaki területre 40%-uk vonatkozott. A részben műszaki elemeket tartalmazó kirendelés 3% volt.

A lezárt, műszaki tartalmú projektek közül **mindösszesen 33% felelt meg K+F-nek**, a lezárt **nem műszaki ügyek** esetében a megfelelési arány kicsit magasabb **(36%)**. A lezárt, részben műszaki ügyek 5%-a volt elismerhető kutatás-fejlesztésnek.

Összefoglalóan, a 2012-ben **az adóhatósági kirendelések körülbelül a fele nem műszaki területet érintett**, és az SZTNH az összes lezárt ügy majdnem **2/3-ának (63%) esetében nem minősítette kutatás-fejlesztésnek** a vizsgált tevékenységet.

Az év folyamán az NGM és az SZTNH együttműködésében került sor a **K+F minősítési eljáráshoz kapcsolódó módszertani útmutató tervezetének** kidolgozására. Az útmutató tervezete májusban széles körben megküldésre került a témában érintett szervezetek (NAV, szakmai szervezetek, oktatási intézmények, adótanácsadók, cégek) részére. A megküldött észrevételek egyeztetése céljából *szakmai konzultációra* került sor 2012. június 28-án az SZTNH-ban, melynek során a minősítési eljárásban érdekelt feleknek lehetőségük nyílt arra, hogy a nyitott kérdésekkel kapcsolatban kifejtessék az álláspontjukat. Az észrevételek alapján a **K+F minősítési eljárásra vonatkozó módszertani útmutató végleges verziója** szeptember 24-én került publikálásra az SZTNH honlapján. A Kutatás-fejlesztési Minősítési Eljárás Módszertani Útmutatójának

közzététele kapcsán a SZTNH az NGM közreműködésével szakmai ankétot tartott „*A K+F tevékenység ösztönzőiről és minősítéséről*” címmel 2012. október 10-én, illetve tájékoztatást és konzultációt nyújtott a Magyar Innovációs Szövetség december 5-i választmányi ülésén. A rendezvényt, melyen a vállalati szektor és az érintett szervezetek képviselői is nagy számban képviseltették magukat, nagy érdeklődés övezte. A hivatal a beérkező észrevételek és az évközi tapasztalatok alapján a módszertani útmutató továbbfejlesztését és további K+F minősítésről tájékoztató rendezvények szervezését tervezi országszerte a kutatás-fejlesztési eljárás hatékonyságának és működőképességének továbbfejlesztése érdekében.

3.3. A KUTATÁS-FEJLESZTÉSI ÜGYEKKEL KAPCSOLATOS HIVATALI FELADATOK, ELEMZÉSEK

Az új hivatali hatáskör ellátásához szükséges ügyviteli fejlesztések megvalósítására létrehozott ENYV 2 rendszer 2012. július eleje óta működőképes, de további fejlesztések jelenleg is folyamatban vannak.

Mivel az SZTNH-n belül elsősorban műszaki és természettudományos (a műszaki tudományok, a természettudományok és a mezőgazdasági tudományok körébe eső) szaktudás és tapasztalat áll rendelkezésre, ezért más tudományterületek szakértőinek bevonása vált szükségessé a kibővült feladatkör hatékony ellátása érdekében. A nem műszaki területet érintő ügyek (amelyek fókuszában elsősorban a humán erőforrás- illetve a szervezetfejlesztés különböző kérdéskörei állnak) elbírálásához szükséges *minőségi szakértői kör kialakítása érdekében az SZTNH intézményi együttműködés létrehozására törekszik a hazai felsőoktatási intézményekkel.* Ennek megfelelően együttműködési keretszerződést kötött a Miskolci Egyetemmel, illetve egyeztetések folytak a Budapesti Corvinus Egyetemmel és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemmel, *továbbá felvette a kapcsolatot az innováció és K+F területén jártas tanácsadó cégekkel.* Az intézményi keretszerződések mellett az egyetemeken, főiskolákon tanító szakértők közreműködése megbízási szerződések megkötésével valósult meg.

Az egész évet tekintve az ügyek beérkezésétől a szakértő részére történő továbbításig átlagosan 23 nap telt el a hivatalban. **A NAV-os ügyek esetén** ennek átlagos átfutási ideje 24 nap. (Mindkét esetben a tapasztalatok növekedésével az év során a negyedére, **azaz 9 napra sikerült csökkenteni ezt az időtartamot.**) **Az előminősítési kérelmekre vonatkozóan egész évre vetítve 4 nap az átlagos ügy-továbbítási idő.**

A szabadalmi elbírálók által minősített műszaki projektek esetében az összes ügyre vetítve az átlagos átfutási idő 61 nap. A NAV-tól érkezett megkeresések átfutási ideje átlagosan 71 nap, az előminősítési kérelmeknél pedig 20 nap. Az utóbbit tekintve az év folyamán 30%-os volt az időtartam-csökkenés.

A nem műszaki ügyek vizsgálatába bevont külső szakértők átlagosan (mindkét típusú, azaz NAV és előminősítés ügyekre vetítve) 31 napos átfutási idővel dolgoztak, ami a második félévben több mint 50%-kal (24 napra) csökkent. Az adóhatóságtól érkezett megkeresések feldolgozásához a külső szakértőknek átlagosan 31 napra volt szükségük. Ez az idő a második félévre 26%-kal (25-re) csökkent. Az előminősítési kérelmek átlagos átfutási ideje 14 nap.

Az adóhatóságtól az SZTNH-hoz a 2012. évben érkezett szakértői kirendelések jelentős mennyiségére és a szakértői munka során szerzett tapasztalatokra tekintettel a hivatal kezdeményezte az innovációs törvény felülvizsgálatát, indítványozva, hogy az adóhatóság általi kirendelések esetében az SZTNH szakértői véleményének elkészítésére a jogszabályban meghatározott 30 nap helyett 60 nap álljon rendelkezésre. *Az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. CCXI. törvény* 46. §-a alapján végül 2013. január 1-jétől **a szakértői eljárás előírt időtartama 30 napról 45 napra módosult.**

IV. SZERZŐI JOGI HATÓSÁGI VIZSGÁLATOK ÉS ELJÁRÁSOK

Az Országgyűlés 2010. december 6-i ülésén fogadta el a Magyar Köztársaság minisztériumainak felsorolásáról szóló 2010. évi XLII. törvénnyel összefüggésben szükséges törvénymódosításokról és egyes iparjogvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló *2010. évi CXLVIII. törvényt*, melynek alapján 2011. január 1-jével kezdődően a hivatal átvette a Nemzeti Erőforrás Minisztériumtól (NEFMI) *a szerzői és szomszédos jogok közös kezelését végző szervezetek nyilvántartásával és felügyeletével, valamint díjszabásuk véleményezési eljárásának lefolytatásával és miniszteri jóváhagyásának előkészítésével kapcsolatos feladatokat*.

4.1. KÖZÖS JOGKEZELŐ SZERVEZETEKSEL KAPCSOLATOS HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

Az SZTNH 2011-ben átfogó vizsgálatot végzett a közös jogkezelő szervezetek működéséről, amelynek eredményeként indokoltá vált **a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény közös jogkezelő szervezetekre vonatkozó rendelkezéseinek a módosítása**. A szervezetek felügyeletének szigorítását, működésük, gazdálkodásuk átláthatóbbá tételét szolgáló Szjt.-módosítások – az eredményes végrehajtáshoz szükséges rendeletekkel együtt – *2012. január 1-jén léptek hatályba*.

A hatósági feladatok ellátásában jelentős változást hoztak a 2012. január 1-jétől hatályos módosítások: a nyilvántartási és a felügyeleti eljárással kapcsolatos hatósági eljárásokban – a szellemi tulajdon-védelem terén egyedülálló módon – kizárólag *elektronikus ügyintézésre* van lehetőség. Ennek eredményeként teljes mértékben felszámolásra került a papíralapú ügyintézés, és a közös jogkezelő szervezetekkel való kapcsolattartás kizárólag a kormányzati portálon, illetve a közvetlenül az SZTNH honlapján üzemeltetett elektronikus ügyintézési rendszeren keresztül történik.

A hivatal gondoskodik a *közös jogkezelő szervezetek nyilvántartásának* (<http://kjk.sztnh.gov.hu/>) vezetéséről, a nyilvántartási adatok frissítéséről, valamint a szervezetek által megküldött közzéteendő dokumentumok feltöltéséről. A bárki számára elérhető, közhiteles nyilvántartásban – amely naprakész adattartalmával és intelligens keresési funkció révén a közös jogkezelő szervezetek működésének átláthatóságát, valamint a jogosultak és a felhasználók a kor követelményeinek megfelelő tájékoztatását szolgálja – az év végén a következő egyesületek szerepeltek:

- ARTISJUS Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület,
- Előadóművészi Jogvédő Iroda Egyesület (EJI),
- FILMJUS Filmszerzők és Előállítók Szerzői Jogvédő Egyesülete,
- HUNGART Vizuális Művészek Közös Jogkezelő Társasága Egyesület,
- Magyar Hangfelvétel-kiadók Szövetsége (MAHASZ),
- Magyar Irodalmi Szerzői Jogvédő és Jogkezelő Egyesület (MISZJE),
- Magyar Reprográfiai Szövetség (RSZ),
- Magyar Szak- és Szépirodalmi Szerzők és Kiadók Reprográfiai Egyesülete (MASZRE),
- Repropress Magyar Lapkiadók Reprográfiai Egyesülete.

Az SZTNH elnökének kilenc közleménye az Szt. szerint nyilvántartásba vett közös jogkezelő egyesületekről a Hivatalos Értesítő 2012. évi 34. számában (augusztus 7.) jelent meg. (<http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/Kozlonyok/12/PDF/2012/34.pdf>).

2012-ben a közös jogkezelő szervezetek nyilvántartására, felügyeletére, felügyeleti díjára, valamint e szervezetek nyilvántartásával, felügyeletével és díjszabásának jóváhagyásával kapcsolatos nyilvántartási eljárások száma 39 volt. Tekintettel a 2012. január 1-jétől hatályos rendelkezésekre május 1-jéig valamennyi egyesület teljesítette nyilvántartási adatainak bejelentését az SZTNH részére.

A hivatal lefolytatta a nyilvántartási adatok módosítására irányuló eljárásokat az érintett bejegyzéseket kiigazította (módosult többek között az Artisjus esetén az üreshordozói díjak tekintetében képviselt jogosultak köre, valamint az ismételt sugárzását lehetővé tevő rögzítés jogának feltüntetése; az RSZ adatai között pedig a szakirodalmi szerzők, napilap kiadók, folyóirat kiadók, zeneszövegírók képviseletének regisztrálása). Az év során a Művészeti Szakszervezetek Szövetsége - Előadóművészi Jogvédő Iroda megnevezése *Előadóművészi Jogvédő Iroda Egyesületre*, míg a Magyar Hangfelvételkiadók Szövetségének neve *Hangfelvételkiadók Szövetségére* változott.

A jogkezelő szervezetek gyakorlatukat – az SZTNH felügyeleti hatáskörgyakorlásának köszönhetően – a módosult nyilvánossági és átláthatósági feltételeknek megfelelően változtatták meg (mindösszesen 20 felügyeleti eljárás volt folyamatban). Az Szt. módosítása előírta meghatározott dokumentumoknak, így a jogkezelő alapszabályának, felosztási, szervezeti és működési, valamint tagsági szabályzatainak, díjszabásainak, éves beszámolójának a *szervezet saját honlapján történő közzétételét*. A felügyelt szervezetek ezt a kötelezettségüket (a hiányzó szabályzataik elfogadása és megküldése mellett) maradéktalanul teljesítették.

A jogszabályváltozásoknak megfelelően az SZTNH képviselője a jogkezelő szervezet *legfőbb szervének ülésén* – a felügyelet ellátásával összefüggő napirendi pontok megtárgyalása erejéig – *részt vehet*, ezen ülésre a jogkezelő köteles előzetesen meghívni az SZTNH-t. **A hivatal 18 ilyen ülésen képviseltette magát**, ahol első kézből értesülhetett az egyes közös jogkezelési tevékenységgel szoros összefüggésben meghozott döntésekről, szabályzat-módosításairól. A tapasztalatok alapján a hivatal a törvény vonatkozó szakaszának módosítására tett javaslatot, amely alapján a jogkezelő szervezetek a meghívón túl a felügyelethez kapcsolódó napirendi pontokhoz tartozó dokumentumokat is kötelesek lesznek megküldeni e módosítás – előreláthatólag 2013. április 1-jei – hatálybalépését követően.

Három jogkezelő szervezettel szemben (Artisjus, MSZSZ-EJI, MAHASZ) az Szt. 92/K. §-ának (7) bekezdése alapján az igazságügyért felelős miniszter kezdeményezésére az *Európai Unió Bíróságának C-135/10. számú ítéletében foglalt feltételeknek való megfelelés* érdekében az SZTNH-nak felügyeleti *eljárást* kellett indítania. Az eljárásokat az érintett jogkezelő szervezetek nyilatkozatára, és önként vállalt intézkedéseire tekintettel az SZTNH további intézkedés meghozatala nélkül megszüntette, és erről az eljárást kezdeményező minisztert értesítette.

Valamennyi közös jogkezelő szervezet megküldte az SZTNH-nak a 2011-es évről szóló *beszámolóját* 2012. június 30-ig. A beszámolók továbbtagolására és egységesítésére vonatkozóan 2012. január 1-jétől új rendelkezések irányadók, amelyek

először a 2012. évre vonatkozó beszámolóikban lesznek alkalmazandók, bár volt olyan jogkezelő szervezet, amely már a 2012-ben benyújtott beszámolóját is az új szabályok szerint készítette el. **A hivatal elvégezte a beszámolók ellenőrzését**, majd ez alapján a második félévben **lefolytatta az egyes közös jogkezelők éves felügyeleti eljárását**. A felügyeleti eljárások keretében **a hivatal 11 felhívásban** – szükség esetén több körben – kért tájékoztatást, nyilatkozatot az egyesületektől. A szervezeteknek címzett egyedi kérdések mellett az SZTNH valamennyi esetben a kezelési költségek mértékének indokoltságát is külön vizsgálta. Hat esetben (Artisjus, Filmjus, MAHASZ, MSZSZ-EJI, MASZRE, Repropress) a szerzői jogi jogszabályoknak megfelelő működés helyreállítása érdekében intézkedés megtétele vált szükségessé, közülük egy esetben (Filmjus) az SZTNH az Szjt. 92/K. §-ának (6) bekezdése alapján a Fővárosi Főügyészséget is megkereste az egyesület törvényességi felügyelete körében meghozható intézkedések megtétele céljából.

A hivatal ellátta a közös jogkezelő szervezetek által fizetendő *felügyeleti díjjal* kapcsolatos ügyintézésrel és a díjak nyilvántartásával kapcsolatos feladatokat. Az egyes közös jogkezelők az alábbi felügyeleti díjat fizették meg az SZTNH részére:

Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Iroda	35 363 835 Ft
Filmjus Filmszerzők és Előállítók Szerzői Jogvédő Egyesülete	2 111 808 Ft
Hungart Vizuális Művészek Közös Jogkezelő Társasága Egyesület	656 812 Ft
Magyar Hangfelvétel-kiadók Szövetsége	3 612 517 Ft
Magyar Reprográfiai Szövetség	201 834 Ft
Magyar Szak- és Szépirodalmi Szerzők és Kiadók Reprográfiai Egyesülete	1 040 805 Ft
Művészeti Szakszervezetek Szövetségének Előadóművészi Jogvédő Irodája	4 562 436 Ft
Repropress Magyar Lapkiadók Reprográfiai Egyesület	49 000 Ft

A felügyeleti díj a hivatalnak a közös jogkezelő szervezetekkel kapcsolatos tevékenységével összefüggésben felmerült költségek fedezésére szolgál. A 2012. évi felügyeleti díj mindösszesen: 47 599 047 Ft.

A közös jogkezelő szervezetnek a *bevételei szociális-kulturális célú felhasználásra vonatkozó előírásait tartalmazó támogatási politikáját és a konkrét felhasználási százaléokra vonatkozó döntését* – 2012. január 1-jével – az igazságügyért felelős miniszter hagyja jóvá. **A közös jogkezelő szervezet kulturális célra szánt bevételét az NKA számára kell átadnia**, amely a működését szabályozó jogszabályok keretei között gondoskodik a források felhasználásáról. Az NKA *Szerzői Jogdíjbevételek Felhasználásról Döntő Ideiglenes Kollégiuma 2012 júliusában alakult meg*. A kollégium nyolc tagjából négy főt a kultúráért felelős miniszter kért fel – köztük az SZTNH képviselőjében a jogi elnökhelyettest – négy tagját pedig az érintett öt közös jogkezelő szervezet delegálta.

2012-ben öt egyesület (Artisjus, MSZSZ-EJI, Filmjus, Hungart, MISZJE) döntött úgy, hogy bevételeinek egy részét a jogosultak érdekében felhasználja, így támogatási politikájuk miniszteri jóváhagyása iránt ezen öt jogkezelő szervezettől érkezett kérelem.

Az ezzel kapcsolatos eljárásokat a hivatal lefolytatta, javaslatainak megfelelően a **támogatási politikák miniszteri jóváhagyása megtörtént.**

Az SZTNH közreműködött az NKA és a jogkezelő szervezetek közötti megállapodások előkészítésében, ennek jegyében az NKA és a közös jogkezelő szervezetek részvételével több ízben egyeztetett, valamint észrevételezte az NKA és a jogkezelő szervezetek közötti megállapodás-tervezeteket. **A megállapodásokat a felek 2012 októberében aláírták** és a jogkezelők 2012 első féléve után összesen mintegy 230 millió Ft mértékű támogatást átutaltak az NKA részére.

A törvénymódosítás jelentős változást hozott *a közös jogkezelő egyesületek által alkalmazott díjszabások véleményezésének és miniszteri jóváhagyásának* rendjében, ezért a hivatal tájékoztatót tett közzé a honlapján az eljárásról. Az egyesületek az Szjt.-ben előírt határidőig (szeptember 1-ig) **18 díjszabástervezetet nyújtottak be az SZTNH-hoz**, amely valamennyi eljárásban kikérte a kultúráért felelős miniszter véleményét, valamint a turizmus és vendéglátásért felelős miniszter véleményét is. A vendéglátást érintő díjszabás (V13) kapcsán *egyeztetés történt a hivatal és az NGM között*. A véleményezési eljárásban *hat jelentős felhasználó és hét felhasználói érdekegyesületi szervezet vett részt*. Az új jogszabályi keretek között az SZTNH először folytatta le a feladatkörébe tartozó eljárásokat *(amelyekben mintegy 350 beadvány kézbesítése és feldolgozása történt meg)*. A felhasználások feltételeiről szóló érdekegyeztetésben **a megújult díjszabás-jóváhagyási eljárás sikeres közvetítést tett lehetővé a jogosultak és felhasználók között**. Itt szükséges megemlíteni – a teljesség igénye nélkül –, hogy az SZTNH által lefolytatott véleményezési eljárás során tartott egyeztetéseknek köszönhetően az *üreshordozókat terhelő díjak* (Ü13 díjszabás) az eredetileg tervezetthez (és a törvény által megengedett mértékhez) képest *szerényebb mértékben emelkedtek*. Az Artisjus – az eljárás során módosított Ü13 díjszabása „CD és DVD” hordozókon túlmenően – a díjakat az „audiokazetta”, a „videokazetta”, a „minidisk”, valamint az „audio, illetve audiovizuális tartalom lejátszására alkalmas mobiltelefon készülékekbe integrált tárolóegységek” tekintetében sem emelte meg, ekként a díjszabás I. fejezetének tizenkét pontja közül *hat pontban díjemelést nem alkalmazott*.

A szálláshelyeket érintő díjak és felhasználási feltételek (V13 díjszabás) a véleményezési eljárás eredményeként átdolgozott díjszabásban a szállodai kihasználtságot és teljesítőképességét a korábbiaknál jobban figyelembe veszik, ezáltal **ötből 3 szállodakategóriánál jelentős mértékű (25-50%-os) díjsökkenés következett be**. (A 4 csillagos kategóriában pedig változatlanul maradt a terhelés.) Az igazságügyért felelős miniszter a díjszabásokat a véleményezési eljárásban kialakult végleges formájukban jóváhagyta, és a Hivatalos Értesítőben azokat közzétette.

4.2. ÖNKÉNTES MŰNYILVÁNTARTÁS

2006 óta a hivatal ügyfélszolgálatán vezetett *önkéntes műnyilvántartásba* vetethetőek az Szjt. hatálya alá tartozó művek és teljesítmények. Az 18/2006. (IV. 12.) IM rendelet módosítása értelmében 2009 óta a kérelem és a műpéldány postai úton, faxon vagy egyéb módon is benyújtható a hivatalhoz.

Az elmúlt év folyamán 477 önkéntes műnyilvántartásba vétel iránti kérelem érkezett a hivatalhoz, ami közel 10%-os növekedést mutat 2011-hez képest (435

eset). A statisztikai adatok alapján az önkéntes nyilvántartásba vett művek 79%-a számítógépi programalkotás, szakirodalmi és egyéb műfaji besorolásba sorolt mű, azaz túlnyomó többségében olyan alkotás, amely valamely műszaki, gazdasági megoldáshoz, elgondoláshoz kapcsolódik.

Önkéntes műnyilvántartásba vétel iránti kérelmek száma (2008–2012)

	2008	2009	2010	2011	2012
Önkéntes műnyilvántartásba vétel iránti kérelmek száma	269	322	471	435	477

4.3. ÁRVA MŰVEK FELHASZNÁLÁSNAK ENGEDÉLYEZÉSE

2012-ben 4 árva mű felhasználásának hatósági engedélyezése iránti kérelem érkezett. A beérkezett kérelmek közül egy igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének hiányában elutasításra került. Három árva mű felhasználásának hatósági engedélyezése iránti kérelem alapján *33 árva mű felhasználását engedélyezte az hivatal. Az árva mű egyes felhasználásainak engedélyezésére vonatkozó részletes szabályokról szóló 100/2009 (V. 8.) Korm. rendeletben meghatározott igazgatási szolgáltatási díjak befizetése megtörtént.* A felhasználási engedélyt megadó határozatokat az SZTNH a Fővárosi Főügyészségnek megküldte. A megadott engedélyek szépirodalmi művek felhasználására vonatkoztak.

V. SZELLEMITULAJDON-VÉDELMI TÁJÉKOZTATÁS ÉS KÉPZÉS, HONLAP TEVÉKENYSÉG

5.1. HATÓSÁGI ÉS EGYÉB PUBLIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

A *Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő* (SZKV) 2006. január 1-jétől hivatalosan, **elektronikus formában, díjmentes hozzáféréssel** a hivatal honlapján jelenik meg **pdf-formátumban, elektronikus aláírással hitelesítve** – a *jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvénynek* megfelelően. Az SZKV iránt 2012 során tovább nőtt az érdeklődés: egy év alatt **2 653 000 oldalt töltöttek le a felhasználók.**

Az *Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle* hetedik éve jelenik meg **önálló szakfolyóiratként** - 2012-ben megközelítőleg 1200 B5-ös oldalon -, amely fél évvel késleltetett megjelenéssel elektronikus formában is hozzáférhető a hivatal honlapján. A kéthavonta publikált kiadvány koncepciójában, szerkezetében, formájában, terjesztésében nem történt változás. A szemle rovatai közül a „Tanulmányok” terjedelme volt a legnagyobb (388 oldal), ezt követték a „Nemzetközi kitekintő” (218 oldal), valamint a „Jogesetek” (139 oldal), illetve a „Könyv- és folyóiratszemle” (111 oldal) rovatok.

A hivatal egyéb publikációs tevékenysége a tervek szerint alakult, az igények és a rendelkezésre bocsátott kéziratok függvényében, és főleg ügyviteli, ügyfélszolgálati és promóciós kiadványokból gondozásából állt.

E körben kiemelést érdemel, hogy az oktatási kiadványok 2012 első félévében két kötettel gazdagodtak, a hiánypótló **„Iparjogvédelem”** és a **„Szerzői jog”** című kötetek a tankönyvek arculatvilágába illeszkedve jelentek meg. 2012-ben megkezdődött az **alapfokú iparjogvédelmi tankönyv** nagyobb példányszámú nyomtatása, valamint a **középfokú iparjogvédelmi tankönyv** sorozat nyomása is. A legnagyobb kereslet (a várakozásnak megfelelően) a „Szerzői jog” című tankönyv iránt mutatkozott. A megrendelők között nem csak könyvtárak és intézmények, de jogi szervezetek, bíróság és magánszemélyek is voltak.

A **„Szerzői jogi ágazatok gazdasági súlya Magyarországon 3.”** és az újranyomtatott „Garibaldi kötet 3. folyam” című előadás és vitagyűjtemény is 2012 első félévében jelent meg, valamint a Jedlik Ányos-díj átadására a szokott módon elkészült a díjazottakat bemutató füzet.

A Szerkesztőség a hivatal mellett működő testületek kiadványainak gondozását is végzi. Ezek közül rendszeres kiadvány az *SZTNT negyedéves hírlevele*, ami megnövekedett példányszámban (600), külsejében megújulva jelent meg 2012-ben. Az MFTI és a HENT részére készülnek speciális kiadványok, amelyek közül kiemelendő a HENT sajtótevékenységét bemutató füzet, illetve az *MFT Start Up Guide* 7 kiadása.

Megjegyzendő, hogy a Szerkesztőség 2012. január 1-től április 30-ig az Innovációs és Tájékoztatási Központ Képzési és Koordinációs Osztálya részeként működött, azonban május 1-je után a tevékenység átkerült a HIPAvilon Nonprofit Kft-be. A megrendelő főosztályok az egész év folyamán minden esetben az elvárt határidőre és minőségben megkapták a kiadványaikat, nyomtatványaikat.

5.2. DOKUMENTÁCIÓ- ÉS INFORMÁCIÓSZOLGÁLTATÁS

A *Frecksay János Szakkönyvtár* statisztikai adatait összehasonlítva megállapítható, hogy az elmúlt években az iparjogvédelmi oltalmi formákra vonatkozó tájékoztatásban a felhasználói forgalom nem változott, az továbbra is kiegyensúlyozott. Évek óta változatlan ugyanakkor az a trend is, hogy az egyedi tájékoztatásra fordított idő folyamatosan növekszik. Míg a személyes tájékoztatást igénylők száma az ún. hagyományos könyvtári szaktájékoztatás területén 2012-ben tovább emelkedett (2011-ben 1625 olvasó; 2012-ben 2270 olvasó), a szakkönyvtár szaktájékoztatási tevékenysége egyre inkább a virtuális térben zajlik.

A szakkönyvtári gyűjtemény gyarapítása során a beszerzett szellemi tulajdonvédelmi monográfiák száma csaknem a kétszeresére emelkedett (2011-ben 289 kötet; 2012-ben 490 kötet), és ugyanez a tendencia figyelhető meg az összes beszerzett kötet tekintetében (2011-ben 413 kötet; 2012-ben 723 kötet) is.

2012-ben folyamatosan zajlott a *HunTéka integrált könyvtári rendszer* új, 1.10-es verziójában mind a feldolgozás, mind a hibás rekordok javítása, kiegészítése. Az elérhető rekordok száma 2011-ben 46 ezer, 2012-ben 49 ezer volt, amely csak a könyveket és a szócikkeket számszerűsíti, a javítások, kiegészítések számát nem.

Az újdonságvizsgálati tevékenység részét képező, nem-szabadalmi dokumentumok (NPL) beszerzésére irányuló kérések száma 843 db volt. A 2011-es év adataival összevetve az igények száma megduplázódott. A teljesítési határidő – az eredeti dokumentumok könyvtárközi kölcsönzése kivételével – jellemzően 24 órán belüli volt.

5.3. SZELLEMITULAJDON-VÉDELMI KÉPZÉS

A hivatal meghatározó szerepet tölt be a szellemi tulajdonvédelmi ismeretek terjesztésében több évtizedes oktatási tevékenysége folytán. A hazai iparjogvédelmi kultúra fejlesztésének, a szakmai utánpótlás nevelésének fontos pillérét jelentették a hivatal által szervezett **alapfokú, középfokú és felsőfokú iparjogvédelmi tanfolyamok**, valamint **céltanfolyamok**.

Az év folyamán a hivatal 6 alkalommal szervezett *alapfokú iparjogvédelmi tanfolyamot* (1-1 tanfolyamot a Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara és a Dél-Alföld Regionális Fejlesztési és Innovációs Ügynökség, illetve 2 tanfolyamot a Nemzeti Külgazdasági Hivatal közreműködésével, továbbá 2 tanfolyamot a Pannon Egyetemen közösen). *A tanfolyamok keretében összesen 130 kutató, oktató, hallgató és számos vállalkozás képviselője szerzett alapfokú iparjogvédelmi szakképesítést.* A minőségbiztosítási rendszernek megfelelően megtörténtek a hallgatói elégedettségmérések, amelyek tanúsítják, hogy ennek a képzési formának a bevezetése és működtetése nagymértékben segíti a különböző régiók vállalkozóinak iparjogvédelmi tudatosság növelését, valamint a rendelkezésre álló iparjogvédelmi eszközök fontosságának felismerését.

2012 első félévében 26 oktató, kutató, doktorandusz hallgató tett sikeres középfokú szakvizsgát a TÁMOP projekt keretében, illetve júniusban 22, novemberben pedig 26 fő tett sikeres szakvizsgát a hivatal szervezésében sorra kerülő képzésen. Ez utóbbi tanfolyamokon ügyvédi és ügyvivői irodák, gyógyszergyárak, felsőoktatási

intézmények, egyéb vállalkozások, valamint kereskedelmi és iparkamarák munkatársai vettek részt.

A 2011 őszen kezdődött *felsőfokú iparjogvédelmi tanfolyam harmadik félévét 40 fő zárta sikeresen*. A tanfolyam résztvevői meghatározták a szakdolgozatuk témáját, melyhez megtörtént a konzulensek kijelölése is: összesen 28 konzulens nyújt szakmai támogatást a szerzőknek. A jelenleg felsőfokú képzésben résztvevők közül 5 fő készül szabadalmi ügyvivői vizsgára.

A hivatal más szakmai, társadalmi szervezetekkel és egyetemekkel együttműködve részt vett iparjogvédelmi céltanfolyamok és továbbképzések, illetve szellemi tulajdonvédelmi tárgyú oktatás szervezésében. Az oktatói és költségvetési kapacitást, valamint az eddigi tapasztalatokat figyelembe véve, a hivatal évente felülvizsgálja a *felsőoktatási intézményekkel kötött keretmegállapodásokhoz* kapcsolódó munkatervek pontjait. Elsődleges szempont, hogy a szellemi tulajdonvédelmi ismereteket tartalmazó tantárgyak akkreditációja tegye lehetővé az intézmény valamennyi karán tanuló hallgató részvételét. Elengedhetetlen ez a követelmény a diplomamunka támogatásra kiírt pályázat előírásai miatt is, amely alapfokú ismeretek megszerzését határozza meg. A Miskolci Egyetem, a Pécsi Tudományegyetem, a Nyugat-magyarországi Egyetem, a Szegedi Tudományegyetem eleget tett ennek a követelménynek. A felsőfokú oktatás szellemi tulajdonvédelmi támogatása érdekében további együttműködést kötött az SZTNH az Eötvös Loránd Tudományegyetemmel és a Kecskeméti Főiskolával képzési, pályázatszervezési tevékenységekre vonatkozóan.

A hivatallal kötött együttműködési megállapodások keretében önálló tantárgyként oktatott szellemi tulajdonvédelmi előadások voltak 7 egyetemen vagy egyetemi karon (Miskolci Egyetem Gépészmérnöki és Informatikai Kar, Nyugat-magyarországi Egyetem Alkalmazott Művészeti Intézet, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közlekedésmérnöki Kar, Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar, valamint Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Szegedi Tudományegyetem Természettudományi Kar, Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kar, Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Elméleti Intézet és Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar), továbbá jogi, gazdasági, vállalkozói ismereteket tartalmazó tárgyba ágyazva oktatnak 3 egyetemen szellemi tulajdonvédelmi ismereteket (Budapesti Corvinus Egyetem Élelmiszeripari Kar és a Kisvállalkozásfejlesztési Központ, Nemzetközi Üzleti Főiskola és Semmelweis Orvostudományi Egyetem).

A hivatal a szellemi tulajdonvédelmi kultúra terjesztése, valamint a felsőoktatási intézményekben tanulmányokat és kutatásokat folytató hallgatók ismereteinek bővítése érdekében diplomamunka, szakdolgozat vagy disszertáció támogatására vonatkozó pályázatot írt ki végzős hallgatók számára valamennyi, az előző bekezdésben felsorolt felsőoktatási intézménynél. **2012-ben 131 pályázat érkezett be, melyből 50 pályázat műszaki jellegű, 81 pedig formatervezési-minta, védjegy vagy szerzői jog témakörökből került ki. A 75 sikeres pályamű** létrejöttét 24 hivatali munkatárs és 4 külső konzulens segítette. A sikeres pályaművek finanszírozását egyrészt a hivatali költségvetés (40 db), másrészt az Európai Szabadalmi Hivatal *National Action Plan* (NAP) projektje (35 db) biztosította.

Az szellemi tulajdon-védelmi képzés jellemző adatai 1. (2012)

Képzési forma	A képzés óraszáma	Hallgatók/résztvevők száma összesen
Szakmai képzések		
Alapfokú iparjogvédelmi tanfolyam (SZTNH, Veszprém, Szeged)	120	130
Középfokú iparjogvédelmi tanfolyam (SZTNH, Sopron)	180	82
Felsőfokú iparjogvédelmi tanfolyam	90	45
Felsőoktatási intézményekben zajló képzések		
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	86	104
Miskolci Egyetem	28	54
Eötvös Loránd Tudományegyetem	24	32
Budapesti Corvinus Egyetem	26	30
Nyugat-magyarországi Egyetem	28	45
Szegedi Tudományegyetem	28	110
Pécsi Tudományegyetem	28	34
Moholy-Nagy Művészeti Egyetem	28	44
Nemzetközi Üzleti Főiskola (IBS)	4	22
Semmelweis Orvostudományi Egyetem	4	28
Széchenyi István Egyetem	28	46

Tekintettel a Magyar Tudományos Akadémia szerepkörének bővülésére, kiemelendő a kutatók, valamint az Akadémiához kapcsolódó intézmények képviselőinek munkájának támogatására áprilisban „*A technológiatranszfer szerepe a magyarországi kutatóhelyeken*” témakörben, illetve októberben „*A szellemi tulajdonjogok kezelésére irányuló új szabályozási megoldások a Magyar Tudományos Akadémián és kutatóközpontjaiban*” címmel tartott egynapos képzés. A hivatal részt vett a Nemzeti Külgazdasági Hivatal ASTRA export inkubációs képzés lebonyolításában („*Az iparjogvédelem szerepe a vállalkozások üzleti modelljében és stratégiai tervezésében*” című előadás megtartásával) is; továbbá együttműködött az Eötvös Loránd Tudományegyetem Technológiatranszfer Irodája, a Debreceni Egyetem Technológia Transzfer Irodája, a Széchenyi István Egyetem és a Szegedi Tudományegyetem által szervezett továbbképzéseken, innovációs kiállításokon. A hivatal részt vett a Kaposvári Egyetem által szervezett Magyarország-Horvátország IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében létrejött termékek szabadalmaztatásának ismertetésén. Tanulmányutat szervezett a Károly Róbert Főiskolán belül működő Fiatal Vállalkozók Országos Szövetségének 18 tagja részére, illetve konzultációs lehetőséget biztosított a Szent István Egyetem Mezőgazdasági és Környezettudományi Kar hallgatói részére a növény-nemesítéssel kapcsolatos hazai és EU jogi szabályozás témakörében. Együttműködött civil szervezetekkel is, így a Dél-alföldi Feltalálók és Újítók Regionális Egyesületének tagjai részére ismeretterjesztő előadást tartott az iparjogvédelmi alapfogalmakról és a hatósági vizsgálat folyamatáról, illetve a Magyar Innovációs Szövetség által szervezett ifjúsági innovációs verseny

résztevői számára bemutatta az iparjogvédelmi adatbázisokat és az újdonságvizsgálat kutatási eszközeit.

Az szellemitulajdon-védelmi képzés jellemző adatai 2. (2012)

Céltanfolyamok		
Eötvös Loránd Tudományegyetem TTI	12	44
Debreceni Egyetem TTI	4	26
Szent István Egyetem	4	24
Szegedi Tudományegyetem	8	36
Károly Róbert Főiskola	6	18
Magyar Tudományos Akadémia	12	90
Kaposvári Egyetem IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program	2	54
Széchenyi István Egyetem, Innovációs Kiállítás és Találmányi Vásár	2	60
Nemzeti Külgazdasági Hivatal, ASTRA export inkubációs program	4	36
Magyar Innovációs Szövetség, 21. Ifjúsági Tudományos Verseny	8	20
Miskolci Egyetem Gépjármű Szeminárium	2	90
Délalföldi Feltalálók Regionális Egyesülete	4	22
Diplomamunka pályázók részére szervezett céltanfolyam	24	22
Távoktatás		
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	35	116
Nyugat-magyarországi Egyetem	12	36
Debreceni Egyetem	52	313
Szolnoki Főiskola	4	28
Pannon Egyetem	10	50
Összesen	907	1 891

A 2011-ben elkészült „Szellemitulajdon-védelem” című, egész szemesztert lefedő *e-learning tananyagot* a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, a Debreceni Egyetem és a Szolnoki Főiskola, míg az „Iparjogvédelem és innovációmenedzsment” című kurzus anyagát a Nyugat-magyarországi Egyetem, a Debreceni Egyetem és a Pannon Egyetem részére biztosította a hivatal. **A szellemitulajdon-védelmi távoktatásban 2012-ben 543 hallgató vett részt.**

5.4. HIVATALI HONLAP TEVÉKENYSÉG

Az SZTNH honlap szerkesztősége 2012-ben is négy honlapot gondozott: a kormányhivatali tevékenységgel összefüggő fő honlap mellett folyamatosan karbantartotta az intranetet, a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület honlapját és a 2011 tavaszán útjára indított szellemitulajdon-védelmi tudatosság növelő honlapot.

A hivatali honlapon **56 000 önálló internet címmel** rendelkező állomány és **13 000 HTML oldal található**, amelyek 80%-a a magyar, 20%-a az angol nyelvű változatban érhető el. 2012-ben a honlapot **429 000 egyedileg azonosítható látogató 699 000 alkalommal** kereste fel. A Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő iránt tovább nőtt az érdeklődés: egy év alatt mintegy **2 653 000 oldalt töltöttek le** a felhasználók ebből 72%-ot a magyar, 28%-ot az angol felületen. A letöltött oldalak mennyisége 60%-kal haladta meg a 2011. évit.

A www.sztnh.gov.hu.hu oldal látogatottsága (2012)

Egyedi látogatók száma	429 205	
Látogatások száma	699 092	(1,63 látogatás/látogató)
Letöltött oldalak száma	6 008 345	(8,60 oldalak/látogatás)
Találatok száma	25 742 843	(37 találatok/látogatás)
Letöltött adatmennyiség (GB)	2 160,68	(3240 KB/látogatás)

A honlapon a folyamatos tartalmi karbantartás mellett a **közös jogkezelő szervezetekről vezetett online nyilvántartási oldal** átalakítása, a **Nizzai Osztályozás 10. kiadása**, a **Nizzai Osztályozás 8. kiadás publikációja** és az **MFT kiállítási oldal elkészítése** is megtörtént, ezenkívül a hivatal feladatkör-bővüléséhez kapcsolódva létre kellett hozni a **K+F minősítés** menüt.

A *HENT honlapját* 2012-ben **33 912 egyedileg azonosítható látogató 76 344 alkalommal látogatta meg**, azonban ez az adat tartalmazza az Anonymus csoport magyarországi ágának a webszerver ellen 2012. február 10-én indított megosztott túlterhelési támadásának adatait is. A támadás következtében az oldal jelentős mértékben lelassult, illetve időszakosan elérhetetlenné vált. A támadás adatait nem számítva mintegy **71 000 alkalommal** látogatták meg a honlapot a felhasználók. A *HENT NoKamu* blogjának 2012. november végére már több mint **210 000** egyedi látogatója volt, számos bejegyzés több tízezres olvasói érdeklődést generált.

A hivatal nagyközönség számára készült, *szellemitulajdon-védelmi tudatosság növelő* honlapja (www.szellemitulajdon.hu) 2011-től működik. A honlapon található több száz cikkre és hírre 2012-ben összesen 109 514 alkalommal kattintottak a látogatók, illetve az „Online tájékoztatás” keretében nyolc szakmai kérdést tettek fel, míg magát a rovatot több mint 1300 felhasználó tekintette meg.

A hivatal tulajdonában **74 db .hu**, illetve **70 db .eu végződésű doménnév** van, amelyeket a Worldnetclub Hungary Informatikai Szolgáltató Kft.-nél regisztráltatott (további 6 doménnevet jegyeztetett be a hivatal a HENT honlap és 9 doménnevet a HIPAvilon számára).

A korábbi doménnév szolgáltató és a honlap fejlesztője – a Hungary Network – ellen áprilisban felszámolási eljárás indult, ezért a hivatal a Bohl Software Consulting Kft.-vel kötött szerződést a honlap fejlesztésére..

A honlapok üzemeltetésében 2012. évben változás következett be: az elsődleges webszervert augusztus hónaptól kezdve a kormányzati informatikai rendszert kiszolgáló

Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.-nél (NISZ) működteti a hivatal, ugyanakkor a biztonságot továbbra is egy saját szerverparkban működtetett tükörszerver szolgálja. Mind a NISZ-nél működő virtuális szervert, mind a tükörszervert a Bohl Software Consulting Kft. felügyeli.

A hivatal vezetésének döntése alapján az intranet rendszer a honlap sikeres működési modelljének adaptálásával került új alapokra. A rendszer három jogosultsági szinten érhető el, a funkciók túlnyomó része valamennyi dolgozó számára hozzáférhető. Az intranet szerkesztő bizottság tagjai az általuk gondozott rovatokat, almenüket saját maguk – szükség esetén a szerkesztőségi koordinátor segítségével – tudják frissíteni, karbantartani.

VI. INFORMATIKAI ÜZEMELTETÉS ÉS FEJLESZTÉS

6.1. A HIVATALI TEVÉKENYSÉG INFORMATIKAI TÁMOGATÁSA

A hivatali informatikai rendszer az elmúlt évben is eredményesen biztosította a hatósági és szolgáltatási tevékenységhez szükséges informatikai-számítástechnikai hátteret, teljesítette továbbá az elektronikus ügyintézésrel kapcsolatosan a közigazgatási szervek számára előírt feladatokat.

Figyelemmel az SZTNH Biztonsági Politikájára, a hivatal a 2012-es évben gondoskodott a hatósági és szolgáltatási tevékenységek támogatásáról, követéséről, felügyeletéről, az informatikai rendszerek folyamatos rendelkezésre állásáról, megfelelő működéséről, az igényekkel, változásokkal és a rendelkezésre álló erőforrásokkal összhangban. Az említett rendszerek rendelkezésre állása folyamatosan javult az év során, miközben kidolgozásra került a belső szolgáltatási szintek mérése és ellenőrzése.

Tekintettel feladatköreinek kibővülésére, illetve az újonnan bevezetett ügytípusok kezelésére, a hivatal 2012-ben elvégezte a K+F minősítési feladattal, a közös jogkezelő szervezetek felügyeletével, valamint az ügyviteli folyamat korszerűsítésével összefüggő informatikai fejlesztéseket.

A hivatal a biztonsági előírások figyelembe vételével kommunikációs eszközöket biztosított a nemzetközi szervezetekkel történő együttműködéshez és a hazai és nemzetközi adatbázisokhoz történő hozzáféréshez, valamint gondoskodott az informatikai rendszer biztonságának fenntartásáról, az esetleges incidensek kezeléséről, a folyamatos működés megszakadása esetén ennek helyreállításáról.

Az SZTNH évről évre jelentős erőforrást fordít a rendszerek biztonságának fenntartására. Ennek érdekében megvalósult az információbiztonsági incidensek nyilvántartása és kezelése egy, – az év során továbbfejlesztésre került – SzervizDesk (SD) rendszerben. 2012-ben súlyos, helyreállítást igénylő incidens nem volt.

Az év elején elkészült a hivatal vagyonleltára, amely azonosította és értékelte az információbiztonságot veszélyeztető kockázatokat, és a kockázatokkal arányban meghatározta azok kezeléséhez szükséges intézkedéseket. A kockázatjavítási terv nyomon követése rendszeresen folyik.

6.2. ELEKTRONIKUS SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE

A hivatal 2012-ben is folytatta **elektronikus hatósági ügyintézésének és kapcsolattartásának**, valamint **elektronikus tájékoztatási szolgáltatásainak** továbbfejlesztését

Ennek keretében az elmúlt év során elkészült az *E-iratbetekintés* angol nyelvű verziója, valamint az *E-kutatás* szabadalmi megsemmisítési adatbázisa és megtörtént ez utóbbi szolgáltatás találati felületének fejlesztése. További fontos fejlesztést jelentett 2012-ben az OHIM szenioritási adatbázis összehangolása, a szenioritásra vonatkozó adatok letöltése, a nemzetközi eredet-megjelölési adatok letöltése és *e-publikációs* felületeken való megjelenítése, valamint a nemzetközi lajstromozás napjának és számának feltüntetése ugyancsak itt és a védjegy-lajstromban.

Az elmúlt évben tovább folytatódott a **hatósági ügyintézés támogatására szolgáló egységes ügyviteli és nyilvántartási rendszer**, az ún. ENYV rendszer fejlesztése, megújításának előkészítése, *SZEMAFOR* munkanéven. Az év első felében kimunkálásra került a *SZEMAFOR* rendszer kifejlesztését célzó EKOP2 pályázati anyag részét képező megvalósítási tanulmány, ezt követően 2012. augusztus 27-én a hivatal benyújtotta a pályázatot. Az ősz folyamán az EKOP2 projektszervezet kidolgozta a *SZEMAFOR* rendszer követelményspecifikációját és előkészítette a *SZEMAFOR* fejlesztés különböző 2013/14-es foratókönyveit.

VII. SZELLEMITULAJDON-VÉDELMI KULTÚRA FEJLESZTÉSE, ÜGYFÉLSZOLGÁLAT

A nemzetközi tendenciáknak és a nemzeti hivatalokkal szemben támasztott elvárásoknak megfelelően a hivatal iparjogvédelmi szolgáltatási, ügyfélszolgálati, információszolgáltatási és oktatási programjaival javította a hazai iparjogvédelmi és szerzői jogi kultúra tudatossági, tájékozódási és képzettségi feltételeit.

7.1. INNOVÁCIÓTÁMOGATÁS, VERSENYÉLÉNKÍTÉS

A hivatal a szellemitulajdon-védelem sajátos eszközeivel járult hozzá a hazai innováció támogatásához azzal a céllal, hogy erősítse a nemzeti innovációs potenciál meghatározó célcsoportjainak (különösen a kkv-k, az MTA, a felsőoktatás) szellemitulajdon-védelmi tudatosságát és aktivitását.

A korábbi sikeres *VIVACE* programjainak folytatásaként 2012-ben olyan együttműködési megállapodásokat, illetve szolgáltatási szerződéseket kötött a hivatal, amelyek rendezvényszervezésre és alapfokú iparjogvédelmi tanfolyam szervezésére vonatkoztak. Folytatódott a korábbi partnerekkel való szoros együttműködés, továbbá új partnerként hat regionális innovációs ügynökség is bekapcsolódott a programba.

Az ország jelentősebb egyetemeit támogató *PATLIB-hálózat* 2012-ben is zavartalanul működött. A három dunántúli (Győr, Sopron, Pécs) központ munkatársai a *VIVACE* programban is szerepet vállaltak, valamint aktívan közreműködtek a program előadásainak megszervezésében és az érdeklődők toborzásában. A *PATLIB*-központok a megszokott rend szerint végezték az érdeklődők tájékoztatását, az év során összesen 171 esetben.

2012-ben összesen 20 kamarával, regionális ügynökséggel vagy egyéb szervezettel volt a hivatalnak együttműködési megállapodása. Ezek közül 14 partner információs pont működtetését, 16 partner projektfinanszírozású tudatosságnövelő rendezvény és/vagy alapfokú iparjogvédelmi oktatás szervezését vállalta, továbbá minden partner népszerűsítette a hivatali kiadványokat és szolgáltatásokat.

Az ügyfélszolgálati tevékenység keretében a kamarai partnerek által üzemeltetett *infópontok* 2012-ben 760 esetben adtak felvilágosítást az ügyfeleknek. A kötelező kamarai regisztráció ismételt bevezetése megnövelte a kamarák ügyfeleink számát, ami jó hatással lehet a szellemitulajdon-védelmi információk terjesztésére is. Az év során **16 nagyobb, egyenként több mint 50 érdeklődőt** és 3-4 előadót megmozgató rendezvényre került sor. A rendezvényeken a szellemitulajdon-védelmi tematika mellett egyéb, a vállalkozások számára hasznosítható ismereteket is kaptak az érdeklődők.

Örvendetesen alakul a partnerek egymással és más szervezetekkel való kapcsolata is például a Nagykanizsai Kereskedelmi és Iparkamara együttműködési megállapodást írt alá és partnerséget vállalt a Szlovénia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013 keretében az ECO-HUB elnevezésű projektben is, amelynek során tájékoztatást nyújtanak a szellemitulajdon-védelem fontosságáról és az iparjogvédelmi infópont működéséről. A Csongrád megyei Kereskedelmi és Iparkamara ugyanakkor a tevékenysége során együttműködik a Dél-alföldi Regionális Innovációs Ügynökséggel a rendezvények népszerűsítésében. A partneri programba újonnan

bekapcsolódott Regionális Innovációs Ügynökségek ugyancsak kiemelkedő színvonalú munkát végeztek.

7.2. ÜGYFÉLSZOLGÁLATI ÉS TÉRÍTÉSES SZOLGÁLTATÓ TEVÉKENYSÉG

A hivatal ügyfélszolgálati tevékenységét a korábbi évekhez hasonlóan 2012-ben is magas érdeklődés kísérte. Az információkérések többsége az elmúlt évben is nagyrészt telefonon keresztül történt: **az ily módon fogadott érdeklődések száma 10 004 volt 2012-ben.** Nőtt a személyes, valamint az elektronikus megkeresések száma: a hivatal **7502 személyes megkeresést** fogadott (2011-ben 6372), **az érdemi választ igénylő elektronikus megkeresések száma pedig 1505 volt** (2011-ben 817). **További 3657 esetben a megkeresés adatbázisból történő tájékoztatás igénybevételére irányult.**

Az **információkérés** a korábbi évek tendenciájának megfelelően továbbra is **túlnyomórészt a védjegy területére irányult 6637 megkereséssel (2011-ben 7679).** Az ügyfélszolgálati tevékenység másik **két fontos területe a szabadalmi,** valamint az **általános jellegű információkérés,** melyek **értéke 2012-ben 2750 (2011-ben 2729), illetve 1453 (2011-ben 1748) volt.** A publikus adatokat igénylő ügyfelek tájékoztatása lehetőség szerint a releváns adatokat tartalmazó adatbázisok használatának ismertetésével történik azzal a szándékkal, hogy az ügyfelek megismerjék az adatbázisokat, és a továbbiakban önállóan is képesek legyenek azok használatára. Az adatszolgáltatások számának az utóbbi években tapasztalt kismértékű folyamatos csökkenése ezzel a törekvéssel lehet összefüggésben.

Az utóbbi években az ügyfelek a szellemi tulajdon egyre szélesebb spektrumán igényelnek tájékoztatást, így többek között **a szerzői jog terén, a szerzői jogi közös jogkezelők tevékenységével és a K+F minősítéssel kapcsolatban** is egyre nagyobb az érdeklődés. A beérkező érdemi megkeresések kb. 80%-a került megválaszolásra helyben, az ügyfélszolgálaton, és kb. 15%-a angol nyelven; ez utóbbiak közül a legtöbb adott ügy aktuális jogállására irányult.

A **minőségi szolgáltató hivatalra** vonatkozó mértékadó nemzetközi tapasztalatok figyelembevételével a hivatal az **ingyenes ügyfélszolgálati tájékoztatási szolgáltatásokon túlmutató, térítés ellenében nyújtott, emelt szintű szellemi tulajdon-védelmi szolgáltatások széles választékát kínálja** ügyfelei számára. Az emelt szintű, szabadalom- és védjegykutatói szolgáltatások a megalapozott üzleti döntéshozatalhoz nyújtanak alkalmas iparjogvédelmi eszközöket. A szolgáltatási tevékenység egy részét 2012. május 1-étől a HIPAvilon Nonprofit Kft. biztosítja az ügyfelek számára. A térítéses szolgáltatások fejlesztése 2013-tól – a feltételek biztosíthatósága esetén – elsődlegesen a Nonprofit Kft. kereteiben fog történni.

Az ún. *egyszerűsített védjegyszűrészt* egyre csökkenő mértékben, 2012-ben 92 esetben rendelték meg, ezáltal tovább folytatódott a nyújtott szolgáltatás számának csökkenése (2011-ben 144, 2010-ben 190 kérés volt). Magas hozzáadott értékű szolgáltatásként előzetes kutatási véleményt kaphatnak az ügyfelek a védjegybejelentés előtt, illetve egy már lajstromozott védjegyre vonatkozóan az ún. *védjegykutatói szolgáltatás* keretében, amelyet 41 esetben vettek igénybe 2012-ben az ügyfelek (2011-ben 28 esetben).

7.3. SZAKMAI RENDEZVÉNYEK, FÓRUMOK

A hivatal vezető szerepet lát el a hazai szellemi tulajdon-védelmi szakmai rendezvények, fórumok, ankétok megrendezésében, szervezésében és felkarolásában. Az elmúlt év kiemelkedő rendezvényei a következők voltak:

A Jedlik Ányos-díj ünnepélyes átadására, a nemzeti ünnephez kapcsolódva 2012. március 13-án a hivatali konferenciateremben került sor. Jedlik Ányos-díjat kapott: *Csiszár István* okleveles villamosmérnök, a Ver-Ta Tudáskoordináló Kft. ügyvezetője; *Dr. Dörnyei József* okleveles gépészmérnök, a kémiai tudomány kandidátusa, a Dr. Fitokup Kft. ügyvezető tulajdonosa; *Horváth József* távközlési technikus, a Műszer Automatika Kft. igazgató tulajdonosa; *Dr. Kereszty Marcell* okleveles villamosmérnök, jogász, közgazdász, szabadalmi ügyvivő, a Gödölle, Kékes, Mészáros & Szabó Szabadalmi és Védjegy Iroda tagja, vezető-helyettese; *Dr. Molnár Béla* belgyógyász, gasztroenterológus szakorvos, kandidátus, a Semmelweis Egyetem Sejtanalitikai Laboratóriumának vezetője, a 3DHitech Kft. alapítója, ügyvezető igazgatója; valamint *Dr. Hámori József* Széchenyi-díjas biokémikus kutatóprofesszor, agykutató, akadémikus, a nemzeti kulturális örökség volt minisztere, a Magyar Tudományos Akadémia korábbi alelnöke, a Magyar UNESCO Bizottság elnöke (honoris causa díj).

A Szellemi Tulajdon Világnapján, 2012. április 26-án a MOM Kulturális Központban került sor a Millenniumi Díjak átadására. A díjakat dr. Bendzsel Miklós adta át. Az alábbi alkotóközösségek részesültek elismerésben: *Baltazár Színház*, a *BME Masat-1 alkotóközössége*, *Halasi Csipke Közalapítvány*, *Ludwig Múzeum* és a *Polinvent Kft.*

2012. június 18-án a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala **sajtótájékoztatót tartott a HIPAvilon Nonprofit Kft. bemutatására**. A hivatal a HIPAvilon Nonprofit Kft.-vel közös sajtótájékoztatón mutatta be az új gazdasági társaságot és annak tevékenységét első alkalommal a tágabb közönség előtt dr. Gál András Levente kormánybiztos részvételével.

2012. szeptember 24-én történt meg a hivatal épületében található **Bogsch Árpád szobor ünnepélyes avatása**.

A Kutatók éjszakáján, 2012. szeptember 28-án bemutatkozott a Freckay János Szakkönyvtár.

A HENT 2012. november 20-án a konferenciát rendezett a hivatal székházában „Hamis műtárgyak karanténban” címmel.

A NOVOFER Alapítvány Gábor Dénes-díjának átadására 2012. december 20-án a Parlamentben került sor. MVM Gábor Dénes Energetikai nemzeti Díjban részesült *Dr. Dán András* villamosmérnök, az MTA doktora, a BME Villamos Energetika Tanszék egyetemi tanára és *Dr. Imecs Mária* villamosmérnök, egyetemi tanár, a Kolozsvári Műszaki Egyetem mérnök-professzora. Gábor Dénes-díjat kapott *Ifj. Duda Ernő* menedzser, címzetes egyetemi docens, a SOLVO Biotechnológiai Zrt. elnök-vezérigazgatója; *Dr. Katona Tamás János* mérnök-hőfizikus, az MTA doktora, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. tudományos tanácsadója; *Dr. Peták István* orvos, az MTA Támogatott Kutatóhelyek Irodája, Pathobiokémiai Munkacsoport tudományos

főmunkatársa, a KPS orvosi biotechnológiai vállalkozás alapítója és szakmai vezetője; Dr. Tóth Magdolna kertészmérnök, az MTA doktora, a Budapesti Corvinus Egyetem Gyümölcsstermő Növények Tanszék tanszékvezető egyetemi tanára és Dr. Vigh László vegyész, címzetes egyetemi tanár, akadémikus, az MTA Szegedi Biológiai Központ Biokémiai Intézet kutatóprofesszora. „DOCLER Holding Új Generáció” Gábor Dénes-díjban részesült Rátai Dániel informatikus, feltaláló, a 3D for All Számítástechnikai Fejlesztő Kft. általános fejlesztésvezetője.

7.4. KOMMUNIKÁCIÓS ÉS SAJTÓTEVÉKENYSÉG

A hivatal nyilvánosság előtti szerepléseinek alapelve a mind hatékonyabb, nyitott tájékoztatás. Ennek jegyében rendszeres kapcsolatot tartott a médiumok képviselőivel, kölcsönösen tájékoztatva egymást az együttműködés lehetőségeiről.

A „Napi Gazdaság” és a „Világ gazdaság” című gazdasági napilapokban, innovációs mellékleteiben valamint a „Magyar Nemzet” napilapban a **szellemi tulajdon-védelmi tudatosságot serkentő írásokkal** jelent meg a hivatal az év során, valamint szintén együttműködési megállapodás keretében számos alkalommal, rendszeresen vett részt a *Gazdasági Rádió* több műsorában és a különböző tévécsatornák adásaiban.

Kilencedik évfolyamába lépett a hivatal és az Szellemi Tulajdon Nemzeti Tanácsa közös kiadványa, a **negyedévenként** megjelenő „Hírlevél a szellemi tulajdon védelméről”, amely az iparjogvédelmet és a szerzői jogot érintő híreket, aktuális információkat tartalmazza. A hivatal **honlapjáról pdf-formátumban is letölthető kiadvány** célja, hogy röviden megismertesse a felelős szakmai, gazdasági és politikai döntéshozókkal a szellemi tulajdon-védelem időszerű hazai és nemzetközi kérdéseit, eseményeit, ezek hátterét. A 600 példányszámban megjelenő hírlevél állandó címzett köre kiterjed a hivatal együttműködő partnereire, a szellemi tulajdon területén tevékenykedő szakemberekre, döntéshozókra, a szakmai szervezetekre, egyetemekre, kutatóintézetekre, valamint a Magyar Országgyűlés szakmailag érintett tagjainak, az EU Parlament *magyarországi* képviselőinek és a sajtó tájékoztatását is szolgálja.

A hivatal 2007 óta havonta megjelenő **elektronikus hírlevele**, az e-Hírek a hivatal honlapján található hírekből ad válogatást a regisztrált ügyfelek számára. Az elektronikus hírlevél a 2012. év végére 1198 regisztrált olvasóval számolhatott, ami kiegészül a Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesülettel (MIE) kötött együttműködési megállapodás alapján a MIE levelezőlistáján keresztül további (kb.) 265 egyéni és 36 jogi személlyel, így összesen legalább másfélezer professzionális olvasója van az SZTNH e-Híreknek. Az év során összesen 10 szám jelent meg.

7.5. SZAKMAI, OKTATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK PARTNEREI

A hivatal számos intézménnyel alakított ki szakmai, képzési és egyéb együttműködést. Ezek közül a teljes kormányzati körön és a testületi részvétel nélkül (SZTNT, MFT, HENT) kívül a legjelentősebbek az alábbiak:

Szakmai együttműködések

Magyar Tudományos Akadémia, Magyar Innovációs Szövetség, Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület, Magyar Védjegyesület, Magyar Feltalálók Egyesülete, Magyar Kereskedelmi és Iparkamara és megyei szervezetei, MTESZ, NOVOFER Alapítvány, Pannon Novum Nyugat-dunántúli Regionális Innovációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, PATLIB-központok, Ötlet Klub 13 Egyesület, SEED Alapítvány, Typotex – kiadó, Kutató Diákok Szövetsége.

Felsőoktatási együttműködések

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Miskolci Egyetem, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapesti Corvinus Egyetem, Nyugat-magyarországi Egyetem, Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Széchenyi István Egyetem, Rendőrtiszti Főiskola, Debreceni Egyetem, Szent István Egyetem, Szolnoki Főiskola, Pécsi Tudományegyetem.

Szakmai kommunikációs megállapodások

Magyar Televízió – Delta, Duna Televízió – Heuréka – Solart Film, Élet és Tudomány Egyesület, Jogtudományi Közlöny, Napi Gazdaság, Világgazdaság, Gazdasági Rádió, Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, Természet Világa (Természettudományi Közlöny) szerkesztősége, Természet-Tudomány Alapítvány, Tudományos Újságírók Klubja.

VIII. NEMZETKÖZI ÉS EURÓPAI EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZELLEMITULAJDON-VÉDELEM TERÉN

A nemzetközi együttműködést az Európai Szabadalmi Egyezményből és az európai uniós tagságból fakadó tagállami jogok gyakorlása, kötelezettségek ellátása, a Szellemi Tulajdon Világszervezete keretében folyó nemzetközi szakmai tevékenység, a regionális és bilaterális szellemi tulajdon-védelmi együttműködés határozta meg az elmúlt évben is.

8.1. TAGÁLLAMI JOGOK GYAKORLÁSA AZ EURÓPAI SZABADALMI SZERVEZETBEN

A hivatal a kormányzati, illetve stratégiai partnerei mellett 2012-ben is ellátta Magyarország képviselét az Európai Szabadalmi Szervezetben (ESZSZ), az Igazgatótanács és annak Elnöksége ülésein. A hivatal szakemberei részt vettek továbbá a Technikai és Működési Támogatás Bizottsága, a Szabadalmi Jogi Bizottság, illetve a Költségvetési és Pénzügyi Bizottság ülésein, valamint különböző szakmai rendezvényeken és továbbképzéseken.

A hivatal – az Igazgatótanácsban az elnöke által vezetett delegációk közreműködésével – eredményesen végezte el az Európai Szabadalmi Egyezményből reá háruló tagállami jogok gyakorlásából és az ilyen kötelezettségek teljesítéséből adódó feladatokat. Az *ESZSZ Igazgatótanácsa*, amely a 38 tagállam képviselőiből álló döntéshozó, jogalkotói hatásköröket gyakorló testület, az elmúlt évben négy alkalommal tartott ülést. **Az Igazgatótanács elnökhelyettesi tisztjét 2012-ben dr. Bendzsel Miklós, a hivatal elnöke töltötte be**, akit az ESZSZ Igazgatótanácsa 2010. december 15-én megtartott 126. ülésén, három évre választott meg egyhangúlag. Az Igazgatótanács döntéseinek jobb előkészítése érdekében felállított szerv, az Elnökség (*Board*) ülésére szintén négy alkalommal került sor az elmúlt évben, amely üléseken az SZTNH elnöke az Igazgatótanács képviselétében állandó tagként vett részt. A Költségvetési és Pénzügyi Bizottság, a Technikai és Működési Támogatás Bizottsága, valamint a Szabadalmi Jogi Bizottság üléseire két alkalommal került sor.

A hivatal 2012-ben aktívan részt vett az Európai Szabadalmi Hálózat keretében futó projektekben, illetve kezdeményezően lépett fel a Magyarország érdekében (is) álló új projektek kifejlesztése érdekében. Az együttműködés részleteiről a hivatal honlapja és Szemléje ad rendszeres tájékoztatást.

Az ESZSZ és az Európai Szabadalmi Akadémia (European Patent Academy, EPA) szervezésében a hivatal munkatársai több szakértői rendezvényen, szemináriumon és továbbképzésen vettek részt a 2012-es év folyamán. Az Igazgatótanács 2012 decemberében megtartott 134. ülésén *dr. Németh Gábort, az SZTNH Innovációs és Koordinációs Főosztályának vezetőjét három éves időtartamra kinevezte az EPA Felügyelő Bizottságába.*

8.2. AZ EURÓPAI UNIÓS TAGSÁGBÓL EREDŐ FELADATOK

A hivatal munkatársai az elmúlt évben is rendszeresen részt vettek az Európai Unió Tanácsa mellett működő, a szellemi tulajdonért felelős munkacsoportban, valamint az Európai Bizottság mellett működő bizottságokban, szakértői üléseken és egyéb

konferenciákon. A hivatal emellett a szellemi tulajdont érintő kérdésekben továbbra is aktívan közreműködött a magyar álláspontok kidolgozásában.

A hivatal szakmai segítségnyújtással és véleményformálással 2012 során folyamatosan részt vett az egységes hatályú európai szabadalomról szóló két uniós rendelettervezet tárgyalásához kapcsolódó kormányzati feladatok ellátásában. 2012-ben a rendelettervezetekkel összefüggésben a Versenyképességi Tanács 2012. május 30-31-i, valamint december 10-11-i ülésének előkészítésével (valamint az azon való részvétellel), illetve az Európai Tanács június 29-i ülésén hozott döntésének következményeiből adódó további egyeztetések előkészítése kapcsán adódott elsősorban feladat, de a hivatal a rendelettervezetek magyar változatainak jogász-nyelvészi ellenőrzésében is jelentős segítséget nyújtott az ezzel foglalkozó tanácsi kollégáknak. A hivatal képviselője részt vett a C-274/11. és C/295/11. sz. egyesített ügyek (a megerősített együttműködésre felhatalmazást adó tanácsi határozat megtámadása Spanyolország és Olaszország részéről) tárgyalásán is.

A szabadalmi csomag másik pillérét jelentő, az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozására irányuló nemzetközi szerződés tárgyalása során a hivatal folyamatos támogatást nyújtott a megállapodással kapcsolatos szakmai szempontok feltérképezéséhez és a szöveg jogász-nyelvészi véglegesítéséhez. Segítette a KIM munkáját a tárgyalási álláspontok előkészítésében és egyeztetésében, valamint az ESZB első fokának egyik **decentralizált – regionális – divíziójának budapesti székhellyel való létrehozására** irányuló tevékenységében, továbbá az **Egységes Szabadalmi Bíróság képzési központjának** (és az esetleges regionális divízióknak) otthont adó **budapesti** ingatlan infrastrukturális igényeinek feltérképezésében.

A *szellemi tulajdonjogok vámhatósági érvényesítéséről* szóló uniós rendeletjavaslatot a dán és a ciprusi elnökség alatt a vámjoggal foglalkozó tanácsi munkacsoportban intenzíven tárgyalták. Az NGM által koordinált és képviselt magyar álláspont kialakításában a hivatal aktívan részt vett, szellemi tulajdoni szempontból heti rendszerességgel véleményezve és kiegészítve a mandátumok tervezeteit.

A hivatal – a brüsszeli Állandó Képviselőlet megkeresésére – véleményezte a Horizon 2020 (kutatási és innovációs keretprogram) részvételi és információ-megosztási szabályairól szóló uniós rendeletjavaslat, valamint az európai műholdas rádió navigációs rendszerek létrehozásáról és üzemeltetéséről szóló uniós rendeletjavaslat szellemi tulajdoni érintettségű rendelkezéseit, hozzájárulva a hazai tárgyalási álláspontok kidolgozásához.

A hivatal közreműködött a szeszes italok földrajzi árujelzőinek oltalmáról szóló uniós rendelet végrehajtási rendeletjavaslatával kapcsolatos magyar álláspont kialakításában, és folyamatos munkakapcsolatban áll a Vidékfejlesztési Minisztérium (VM) földrajzi árujelzőkkel foglalkozó munkatársaival az iparjogvédelmi vonatkozású kérdések megfelelő érvényesítése érdekében.

Az SZTNH elnöke megkereste a NEFMI államtitkárát annak érdekében, hogy ismertesse és segítse érvényre juttatni a dohánytermékek ún. „egyszerű csomagolására” vonatkozó uniós jogalkotási tervekkel kapcsolatos szellemi tulajdoni (elsősorban védjegyjogi) szempontokat.

A hivatal közreműködött az EU Kanadával és Szingapúrral megkötni kívánt szabadkereskedelmi megállapodásai tervezeteinek szellemi tulajdoni fejezeteire vonatkozó észrevételek kidolgozásában.

A hivatal munkatársai részt vettek az **Európai Koordinációs Tárcaközi Bizottság** (EKTB) elmúlt évben tartott valamennyi szellemi tulajdoni uniós döntéshozatali kérdést napirendre tűző ülésén. Az EKTB szakértői csoport rendszerében dr. Ficsor Mihály, a **hivatal jogi elnökhelyettese tölti be a szellemi tulajdonért felelős szakértői alcsoport vezetőjének** tisztségét.

A hivatal teljesítette a **BPHH-val** megkötött 2012. évi együttműködési szerződésből eredő kötelezettségeket.

A hivatal munkatársai részt vettek a BPHH Igazgatótanácsának és Költségvetési Bizottságának rendes ülésén, a BPHH védjegyjogi és formatervezési mintaoztalmi kapcsolattartó ülésén, a BPHH technikai együttműködéssel foglalkozó kapcsolattartó ülésén, a BPHH Együttműködési Alapjának (Cooperation Fund) és Konvergencia-programjának (Convergence Programme) munkacsoport-üléseiben, valamint a BPHH által megrendezett szellemi tulajdon-védelmi szemináriumokon. A hivatal 2012. június 18-án *sikeresen csatlakozott* az egyes hivatalok osztályozási adatbázisait egységesítő, *harmonizáló EuroClass projekthez*, amely alapján vállalta a BPHH és az Egyesült Királyság Szellemi Tulajdon Hivatala által közösen létrehozott védjegy osztályozási adatbázis fordítását, a már lefordított szövegrészek ellenőrzését, javítását. **Szintén sikerként könyvelhető el, hogy az SZTNH 2012. június 25-én zökkenőmentesen csatlakozott a BPHH által működtetett TMview védjegykutatói rendszerhez.** A TMview rendszerben megtalálható adatok közvetlen kapcsolatban állnak a hivatal e-kutatási adatbázisával, amely a TMview rendszerből is könnyen elérhető.

A BPHH a szellemi tulajdonjogok érvényesítésével kapcsolatos feladatok során, ideértve a közzsféra és a magánszektor képviselőinek a szellemi tulajdoni jogsértések európai megfigyelőközpontjaként történő összehívásával való megbízásáról szóló 386/2012/EU rendelet szövegének véglegesítésére és első olvasatos elfogadására irányuló háromoldalú tárgyalások során a hivatal részt vett a magyar tárgyalási álláspontok kidolgozásában és elfogadásában, valamint közreműködött a rendelet jogász-nyelvész ellenőrzésében.

8.3. EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZELLEMI TULAJDON VILÁGSZERVEZETÉBEN

A korábbi évekhez hasonlóan, a hivatal 2012-ben is ellátta Magyarország képviselői a WIPO keretében folyó nemzetközi együttműködésben.

A WIPO bizottságaiban, munkacsoportjaiban és jelentősebb rendezvényein rendszeresen részt vettek a hivatal képviselői. A hivatal így biztosította a nemzeti képviselőket a tagállamok közgyűléseinek 50. ülésorozatán, illetve a 42. soron kívüli ülésén, a Koordinációs Bizottság ülésén, a Pénzügyi és Költségvetési Bizottság ülésein, továbbá a szakmai állandó bizottságok ülésein, valamint az UPOV Adminisztratív és Jogi Bizottsága, Konzultatív Bizottsága és Tanácsa ülésein.

Szakdiplomáciai sikerként könyvelhető el egyrészt, hogy a WIPO az eredetmegjelölések nemzetközi oltalmáról szóló **Lisszaboni Megállapodás fejlesztésére létrejött Munkacsoportja elnöki posztját** – az előző négy üléséhez hasonlóan – ismét **dr. Ficsor Mihály** töltötte be, másrészt hogy a **Védjegy, Design és Földrajzi Árujelző Állandó Bizottság (SCT)** a 2012. szeptemberi ülészakán **dr. Gonda Imrét**, a hivatal Védjegy- és Mintaoltalmi Főosztályának főosztályvezető-helyettesét **választotta meg levezető elnökének**. A **PCT Műszaki Együttműködés Bizottsága (PCT CTC)** 2012 őszén tartott **25. ülésén alelnökének választotta Hajdú Juditot**, az **SZTNH műszaki elnökhelyettesét**. A **Hágai Unió Közgyűlése elnöki posztját** az elmúlt évhez hasonlóan 2012-ben is **dr. Bendzsel Miklós** töltötte be.

A WIPO rendezvények közül 2012. kiemelkedő eseménye volt az audiovizuális előadások védelméről szóló, Pekingben megtartott **diplomáciai konferencia**. A magyar küldöttség a diplomáciai értekezleten a CEBS, azaz a közép-európai és balti államok regionális csoportjának szóvivőjeként is eljárta, mivel ezt a tisztséget a WIPO-ban a 2012. évben hazánk töltötte be. E minőségében a magyar delegáció megfigyelőként részt vehetett az ún. B csoport ülésein is, valamint bekapcsolódhatott az országcsoportok koordinátorai számára nyitva álló szűkebb körű, informális egyeztetésekbe is. **A magyar küldöttség vezetőjét, dr. Ficsor Mihályt megválasztották a szakmai kérdésekért felelős főbizottság (Main Committee I) egyik elnökhelyettesévé**. A diplomáciai értekezlet sikerrel zárult: megkötötték az *audiovizuális előadások védelméről szóló Pekingi Szerződést*. A konferencia záróokmányát 122 állam és az EU, míg magát a szerződést is 48 állam írta alá, köztük 5 EU-tagállam. Hazánk a szerződés aláírói közé tartozik.

2012. szeptember 18. és 19. között került megrendezésre a hivatal és a WIPO által közösen szervezett „Hagyományos tudás és az immateriális kulturális örökség digitalizálása a felzárkózó országokban” (*Traditional Knowledge and Digitalization of Intangible Cultural Heritage in Countries in Transition*) című **nemzetközi szakmai műhelytalálkozó** a hivatalban. A rendezvényen Litvánia, Románia, Moldova, Bulgária, Oroszország, Grúzia, Kirgizisztán, Törökország és Magyarország iparjogvédelmi és szerzői jogi szakemberei, a WIPO régióinkért felelős igazgatója és a téma szakértője, valamint meghívott előadók vettek részt. A találkozón a résztvevők megvitatták a hagyományos tudással és a kulturális örökség védelmével kapcsolatos legújabb, a nemzeti jogalkotás szintjén elért fejleményeket, továbbá a hagyományos tudás és kulturális kifejeződések témakörében kidolgozás alatt álló WIPO szakanyagok megvitatása szerepelt a napirenden.

A WIPO volt főigazgatójáról, **Bogsch Árpádról** elnevezett, az innováció és a feltalálói tevékenység támogatóinak elismerésére alapított **emlékérmét** adományozott a Feltalálók Egyesületei Nemzetközi Szövetsége **dr. Bendzsel Miklósnak**, az **SZTNH elnökének** és **Ivo Josipovicnak**, **Horvátország köztársasági elnökének**. A kitüntetettek az elismerést 2012. október 13-án vették át Zágrábban, a feltalálók nemzetközi napja alkalmából rendezett ünnepségen.

8.4. REGIONÁLIS ÉS KÉTOLDALÚ NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Az elmúlt év folyamán további lehetőségek nyíltak a kétoldalú hivatalközi együttműködések kiterjesztésére, illetve továbbfejlesztésére.

Az *Osztrák Szabadalmi Hivatallal* kötött és az előttünk álló időszakra is megújított megállapodás alapján 2006 novembere óta végez az SZTNH érdemi szabadalomvizsgálati és kutatási munkát hivatalközi együttműködés keretében. Ezen túlmenően szakmai és intézménypolitikai szempontból távlatilag is fontos az *Osztrák Szabadalmi Hivatallal* a 2008. év végén indult **PCT együttműködés**, amelynek értelmében a hivatal nemzetközi kutatási jelentést és írásos véleményt készít az osztrák partnerekkel egyeztetett rendben Ez a munka alapozta meg a két Hivatal által létrehozni kívánt nemzetközi kutatási hatóság jövőbeni közös megalapítását. A *Szingapúri Szellemitulajdon-védelmi Hivatallal* az SZTNH 2009-ben kötött kétoldali keretmegállapodást ötéves időtartamra nemzetközi szabadalomkutatási munkák elvégzésére.

A megállapodásoknak megfelelően az SZTNH 2012-ben is biztosította az *osztrák* és a *szingapúri* hivatal számára nyújtott kutatási és szabadalomvizsgálati szolgáltatásait, részben a hivatal, részben a HIPAvilon Nonprofit Kft. keretein belül.

A **Dunai Szabadalmi Intézet** létrehozásának előkészítő munkálatai a 2012. év folyamán a korábbinál is intenzívebbé váltak. A DSZI létrehozása kapcsán az első félévben *két háromoldalú elnöki szintű találkozóra* – 2012. január 23-án Budapesten és március 1-jén Bukarestben – került sor. Ezek célja a DSZI megalapítására vonatkozó *háromoldalú szándéknyilatkozat* megtárgyalása volt, amelyet a magyar, az osztrák és a román hivatal vezetői az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsának tavaszi ülésén, *március 27-én írtak alá*. A decemberi igazgatótanácsi ülés alkalmával kifejezetten a DSZI-nek szentelt, *osztrák-magyar elnöki szintű találkozóra került sor*. Az év folyamán négy szakértői szintű munkacsoport ülés is lezajlott, kettő Bécsben és kettő Budapesten, melyek során megállapodás született a DSZI üzleti tervéről, a nemzetközi szervezetet létrehozó nemzetközi szerződés – **„Dunai Szabadalmi Intézetről szóló Megállapodás”** – első tervezetéről és a Végrehajtási Szabályzatról. Az év második felében kiadásra került a Dunai Szabadalmi Intézetről szóló megállapodás szövegének létrehozására adott felhatalmazásról szóló *127/2012. (X. 17.) számú ME határozat*. Ennek alapján dr. Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter 2012. október 18-i levelében kijelölte dr. Bendzsel Miklóst, az SZTNH elnökét a Megállapodás szövegének létrehozására irányuló tárgyalásokon való részvételre és a tárgyalások eredményeképpen előálló szövegtervezet kézjegyével történő ellátására

2012-ben is üzemeltek az ügyfelek hatékony kiszolgálása céljából, valamint a nemzetközi ügyteher csökkentése érdekében a hivatal által a **„Szabadalmi Gyorsforgalmi Hálózat”** (Patent Prosecution Highway, PPH) projekt keretében a korábbi években kötött kétoldali megállapodások a japán, az osztrák, a finn és amerikai hivatalokkal a szabadalmak engedélyezésének gyorsításáról. **2012. április 5-én David Kappos úrral, a USPTO igazgatójával megkötésre került az SZTNH és az USPTO közötti PPH kísérleti projekt időszakát lezáró, végleges PPH megállapodás**. A két hivatal vezetője által, ünnepélyes keretek között, Budapesten aláírt végleges PPH együttműködési megállapodás 2012. június 4-én lépett hatályba. A megállapodás aláírása alkalmából közös szervezésű szellemi tulajdonról és innovációról szóló nemzetközi konferencia megrendezésére is sor került 2012. április 3-án és 4-én Budapesten. A konferencia célja az volt, hogy tájékoztassa a szellemi tulajdonnal foglalkozó szakembereket, szabadalmi ügyvivőket, kutatókat, kis- és közepes vállalkozásokat, valamint technológia transzfer irodák munkatársait, illetve megismertettesse őket olyan speciális kérdésekkel, amelyek az USA piaca iránt

érdeklődők számára hasznosak lehetnek. A legutóbbi PPH megállapodás aláírására a *Koreai Szellem tulajdon-védelmi Hivatallal* került sor a genfi magyar misszió 2012 októberében, amelynek értelmében *2013. január 1-jétől zajlik a két hivatal közötti kísérleti PPH projekt.*

A **visegrádi országok szellem tulajdon-védelmi hivatalai vezetőinek éves találkozója** 2012-ben május 23-25. között, a lengyelországi Wroclawban rendezték. A **kibővített Visegrádi Csoport** (V4 és Barátai) szellem tulajdon-védelmi hivatalainak találkozója október 17-én és 18-án került sor a horvátországi Splitben. Az érintett hivatalok vezetői igen jelentős befolyással bírnak európai szinten is. Példaként említhető, hogy az Európai Szabadalmi Szervezetben dr. Bendzsel Miklós tölti be az Igazgatótanács, Friedrich Rödler (Ausztria) pedig a Költségvetési és Pénzügyi Bizottság elnökhelyettesi posztját. A Technikai és Ügyviteli Bizottságot Josef Kratochvíl (Csehország) elnöklí. A bővebb kelet-közép-európai regionális együttműködés keretében került sor tavaly októberben a 9 közép-európai államot magában foglaló CETMOS regionális védjegy kutatási megállapodás megújítására is

A kétoldalú kapcsolatok fejlesztése jegyében 2012 folyamán a brunei, a montenegrói, az azeri, az amerikai, az izlandi, a japán, az albán, valamint a finn társhivatalok küldöttségei tettek látogatást a hivatalban. A Szellemi Tulajdon Oltalmára Létesült Nemzetközi Egyesület (Association Internationale pour la Protection de la Propriété Industrielle, AIPPI) elnöke szintén ellátogatott a hivatalba.

A montenegrói Szellem tulajdon-védelmi Hivatallal együttműködési megállapodás megkötésére került sor július 18-án Podgoricában.

8.5. NEMZETKÖZI PROJEKTEK

Az ESZH-val folytatott együttműködés keretén belül 2010 decemberében aláírásra került *National Action Plan* kooperációs megállapodás utolsó évéhez ért 2012-ben. A projekt segítségével az elmúlt évben közel 30 különféle rendezvény finanszírozását valósította meg a hivatal. Ennek nagy része a VIVACE rendezvénysorozat keretében történt, emellett különféle képzéseket és kiállításra való részvételt is támogatott a projekt. A NAP finanszírozásában 2012-ben elkészült 30 db szellemi vagyon diagnózis szolgáltatás, valamint a 2009-2010 között végzett szolgáltatások hatását utókövető tanulmány is. Mivel 2013-tól az ESZH jelentősen változtat a támogatott tevékenységek körén és jellegén, 2012-ben megkezdődött az új kooperációs megállapodás keretére való átállás előkészítése, hogy 2013 januárjában már rendelkezésre álló jóváhagyott új kooperációs megállapodás segítségével folytatódhasson a munka. A NAP projekt keretén belül az *ELTE* technológiatranszfer irodájával kialakított együttműködés alapján megvalósított „TT pilot projekt” májusban zárult. A tervezett projekt tevékenységek 95%-ban megvalósultak.

Az *IPorta* projekttel az Európai Bizottság az *Entrepreneurship and Innovation Programme* keretében 2011. december 15. – 2014. december 15. között összesen 1,7 millió euró összeggel támogatja 15 nemzeti hivatal együttműködését az európai kis- és középvállalkozások versenyképességének növelése terén, melyet elsősorban a szellem tulajdon-védelmi szolgáltatások fejlesztése által kívánnak elérni. Az SZTNH mint *activity manager* vesz részt a projektben. A hivatal számára biztosított támogatás összege a három évre több mint 200 ezer euró. A projekt első – kick off –

megbeszélésére 2012. február 2-3-án került sor a projektkoordinátor Henri Tudor Kutatóintézet szervezésében Luxemburgban. A második projekt vezetőségi (Steering Committee) megbeszélésnek és az első nemzetközi workshop-nak az SZTNH biztosított helyszínt 2012. június 4-6. között Budapesten a hivatal székházában. A rendezvényen 16 európai szellemi tulajdon-védelmi hivatal, valamint az Európai Bizottság, a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal és az Európai Szabadalmi Hivatal képviseltette magát. A harmadik workshop-ra 2012. október 29-31. között került sor a franciaországi Lille-ben. A nemzetközi workshop-sorozat célja egyes témakörökhöz kapcsolatos olyan szolgáltatások bemutatása, amelyek eredményesen nyújthatók vállalatok, elsősorban kkv-k iparjogvédelmi tudatosságának erősítése érdekében.

A BPHH január végén elfogadta a 2012-re benyújtott *együttműködési megállapodás* keretében végzett tevékenységek és azok költségvetésének részletes tervezetét. Ennek megfelelően az év során a hivatal a projekttervnek megfelelően elvégezte a tervezett tevékenységeket és lebonyolította a megállapodás keretén belül finanszírozott rendezvényeket. A SEED alapítvány bevonásával Budapesten rendezett 2 tudatosságnövelő rendezvény 100%-os, valamint nyolc vidéki helyszínen, Szegeden, Pécsen, Miskolcon, Zalaegerszegen, Debrecenben, Szombathelyen, Székesfehérváron és Veszprémben tartott tudatosságnövelő rendezvény 50%-os finanszírozása történt meg. Ez utóbbi esetben a másik 50% finanszírozási rész a NAP projekt terhére valósul meg. Az első félévben történt a *Design Symposium* rendezvény szervezése, ami pedig 50%-ban BPHH keretből valósult meg.

A 2013. évi tevékenységek előkészítéseként két találkozóra került sor az ESZH és a BPHH rendezésében, rögzítve, hogy a két szervezet együttes erőfeszítéseket tesz az iparjogvédelem területén a tagországokban már meglévő távoktatásos anyagok feltérképezésére és osztályozására annak érdekében, hogy egy *e-learning tananyag* bázist lehessen felépíteni. A hivatal részt vesz a munkát vezető bizottságban.

Az SZTNH technológiatranszfer témában folytatott tevékenysége elismeréseként az ESZH ajánlására egy *technológiatranszfer konferencia* keretében a hivatalnak lehetősége nyílt a TT pilot projekt eredményeinek legjobb gyakorlatként való bemutatására a Balkán tagországok képviselői előtt június elején Szófiában.

IX. SZERVEZETFEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉG

A hivatal számára 2012. évben az egyik legnagyobb kihívás a HIPAviron Nonprofit Kft. létrejöttével kapcsolatos szervezetfejlesztés volt.

Az SZTNH mint saját bevételekkel gazdálkodó kormányhivatal tekintetében már a 2012. évi állami költségvetés előkészítése keretében lefolytatott egyeztetések során állást foglalt a Kormány az SZTNH teljesítőképességéről és pénzügyi pozíciójáról. A Kormány 2011. október 19-ei ülésén elvi döntés született arról, hogy *„nem kerülhet sor a hivatal költségvetési nettó befizetőképességét és a gazdaságélénkítés szempontjából fontos fejlesztéseket veszélyeztető forráselvonásra a szervezetnél”*. Ugyancsak a 2012. évi költségvetés előkészítése során született meg az a szakmai döntés is, hogy az SZTNH alaptevékenységi köre 2012. évben két új hatósági feladatkörrel bővül, nevezetesen a *közös jogkezelő szervezetek felügyeletével* és a *K + F tevékenység alapján érvényesíthető adókedvezmény igénybevételét minősítő* szakhatósági feladatkörrel.

A 2012. év elején megjelent kormányzati létszámcsoökkentésről szóló 1004/2012. (I.11.) Korm. határozat hatálya az SZTNH-ra is kiterjedt.

A 2011. őszi gazdálkodási és szakmai, valamint a 2012. januári létszám döntések közötti konfliktus feloldására **dr. Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes**, az SZTNH, mint kormányhivatal felett a Kormány nevében felügyeletet gyakorló miniszter és a jó állam fejlesztéséért felelős **dr. Gál András Levente kormánybiztos támogatják az SZTNH-t, a jogszabályban meghatározott feladatok és a 2011. októberi Kormánydöntésre alapozott cél szervezetfejlesztéssel történő elérésében.** Döntés született egy gazdasági társasági formában működő, az SZTNH vagyonkezelésében és közvetlen irányítási körébe tartozó ügynökség/vállalat létrehozásáról, amely támogatja az SZTNH-t egyes feladatai ellátásában.

Mindezek alapján a korábbi feladatait leadó Tudományos és Technológiai Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 100%-os társasági részesedése a KIM vagyonkezeléséből 2012. április 11-től átkerült az SZTNH vagyonkezelésébe. A társaság új elnevezése **„HIPAviron Magyar Szellemi Tulajdon Ügynökség Nonprofit Kft.”**. A társaság az SZTNH jogszabályokban meghatározott feladatainak hatékonyabb ellátását támogatva, illetve a kormányzati gazdaságstratégiai, kutatás-fejlesztési, innováció- és technológiapolitikai, valamint a kreatív kulturális ágazatokkal kapcsolatos célkitűzések megvalósítása érdekében nyújt szolgáltatásokat.

A létszámcsoökkentés végrehajtásakor és a HIPAviron Nonprofit Kft. létrehozásakor, tevékenységi körének meghatározásakor ugyanakkor értelemszerűen figyelemmel kellett lenni arra, hogy az SZTNH alaptevékenységei között **primátusa van mind jellegében, mind volumenében a hatósági feladatoknak, amelyeket kizárólag az SZTNH, mint közigazgatási szerv kormánytisztviselője láthat el.** Így kerültek a feladatok meghatározásra, ehhez igazodott a létszámcsoökkentés operatív végrehajtása és ehhez igazítottan került megszervezésre a HIPAviron Nonprofit Kft. tevékenységi profiljának meghatározása is.

Az SZTNH a KIM-mel és az MNV Zrt.-vel kötött háromoldalú, valamint az MNV Zrt.-vel kötött kétoldalú megállapodásokkal vette át a 100 %-ban a Magyar Állam tulajdonában álló gazdasági társaság vagyonkezelői jogait. A hivatal 2012. április 11-

étől december 31-éig a tulajdonosi jogkör gyakorlása keretében összesen 29 tulajdonosi határozatot hozott, amely a társaságot átalakította HIPAvilon Nonprofit Kft.-vé, új székhelyet, tevékenységi kört határozott meg számára 2012. április 20-án, majd azt követően biztosította a tulajdonosi irányításhoz szükséges stratégiai és egyéb döntéseket. A cégbírószági eljárás sikeresen lezajlott.

Az SZTNH ezt követően kialakította a *szakmai együttműködés szerződéses struktúráját* a Nonprofit Kft.-vel, amely során külön *közszolgáltatási*, külön *közhasznú*, külön *vállalkozási* szerződések megkötésére került sor a tárgyévi feladatok ellátására. Ezeket szolgálta a működési és infrastrukturális együttműködés alapját jelentő ingatlan-, berendezés-, eszköz-, adatbázis használatával kapcsolatos és egyéb területeken történő együttműködésre létrejött megállapodás.

A társaság munkavállalóinak céltudatos és ütemezett személyi kiválasztása tette lehetővé a társaság részére a tevékenységek tényleges megkezdését 2012. május hónapban.

A HIPAvilon Nonprofit Kft. a KIM egyetértésével és közreműködésével tehát azzal a céllal jött létre, hogy egyrészt kormányzati szinten feloldja a szakmai feladatok ellátási kötelezettsége és a létszámcsökkentés differenciálatlan végrehajtásának következményei, illetve az elvárt bevételtermelő képesség és az erre rendelt munkakapacitás csökkenése közötti ellentmondásokat, másrészt hogy intézményi szinten pedig támogassa az SZTNH belföldi hatósági és szakpolitikai tevékenységeit, valamint az SZTNH belföldi és nemzetközi szolgáltatásainak teljesítését. Ebben a vonatkozásban a Kormány által szorgalmazott meghatározó törekvés **az SZTNH szabadalmi hatósági know-how-ja és minősége iránti nemzetközi kereslet kiaknázása**. A HIPAvilon Nonprofit Kft. feladata továbbá ezeken kívül az is, hogy a **szellemi tulajdon-alapú innovációmenedzsmenti tevékenységgel a közfinanszírozású innováció és modernizáció megvalósításában segítse a kormányzati törekvések megvalósítását**.

A HIPAvilon Nonprofit Kft.-vel kialakított egyes tevékenységekre vonatkozó együttműködés tette lehetővé, hogy az SZTNH valamennyi nem hatósági jellegű alapfeladatát magas színvonalon, határidőre is maradéktalanul el tudja látni. Ennek az együttműködésnek a következménye, hogy a hivatali bevételek érdemben nem csökkentek, nem került veszélybe végső soron az SZTNH működése és a költségvetési törvényben meghatározott befizetési kötelezettség teljesíthetősége, ezeken túl a szellemi tulajdon területén a nemzetközi pozíciókban intézményi szinten az SZTNH, globálisan pedig Magyarország megtarthatta kedvező megítélését.

A bevételeket szem előtt tartva tehát az SZTNH számára különös jelentőséggel bírt, hogy a külföldi (az osztrák, a szingapúri, stb.) nemzeti szellemi tulajdonvédelmi hivatalokkal megkötött nemzetközi szerződéseinek teljesítése külföldi pénzügyi forrásból történő térítéseket jelentett. Az SZTNH és a HIPAvilon Nonprofit Kft. együttműködése 2012. évben a bevételek teljesülésében mérve is sikeres volt. A nemzetközi kooperációs és bevételi pozíció fenntartásához ezt meg kell őrizni, illetve fejleszteni szükséges.

X. GAZDÁLKODÁSI, IGAZGATÁSI ÉS HUMÁNPOLITIKAI TEVÉKENYSÉG

10.1. GAZDÁLKODÁSI TEVÉKENYSÉG

A hivatal fejezetirányítói jogosítványokkal felhatalmazott költségvetési szerv, jogállását tekintve kormányhivatal, amelynek költségvetése 2012-ben is a X. Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium fejezetén belül a 2. címet képezte. Feladatkörének ellátásához szükséges kiadások fedezetét – *önfinanszírozó módon gazdálkodva* – miniszteri rendeletben meghatározott összegű igazgatási szolgáltatási díjakból és a hivatalt megillető nemzetközi eljárási bevételek hatékony felhasználásával biztosította az év során.

2012-ben a hivatal gazdálkodásának a költségvetési működést szigorító intézkedései: a központi költségvetés intézményeire érvényes beszerzési tilalom, az intézményrendszeret egységesen terhelő létszámcsoökkentés és a közbeszerzések szigorú központi ellenőrzése mellett kellett és sikerült zökkenőmentesen fenntartani az intézményi működést. **A korlátozások leginkább a humánerő-gazdálkodás és az informatikai rendszer területén okoztak végső soron leküzdött problémákat.**

A létszámcsoökkentésre vonatkozó kormányzati határozat érvényesítése és ezzel párhuzamosan a hivatal alaptevékenységének gördülékeny fenntartása érdekében a hivatal külső erőforrást volt kénytelen bekapcsolni feladatellátásába. A HIPA Vilon Nonprofit Kft. 2012 első félévében történő felállítása, a gazdálkodási modell kialakítása és a gyakorlati működés beindítása az eredetileg megtervezett intézményi költségvetés strukturális módosításának szükségességét idézték elő.

A szerkezetmódosulásra és az eredeti költségvetési terveknek a jóváhagyás időszakában – **különösen a befizetési kötelezettség 150 millió Ft-ról 460 millió Ft-ra való jelentős növekedésével** – bekövetkező módosulására tekintettel az év első hónapjaiban nagyobb összegű előirányzat-módosításról kellett gondoskodni. 2012-ben két ütemben 280,8 millió Ft átcsoportosítására került sor ezek miatt.

A hivatal bevételi főösszegénél kicsiny, 36,7 millió Ft-os (0,84%) elmaradás mutatható ki a módosított előirányzatokhoz képest, ami ugyanakkor 217,6 millió Ft-os többletbevételként jelentkezne, ha a teljesítést az eredeti bevételi előirányzattal vetnénk egybe. Mindez nagy részben köszönhető volt annak is, hogy a hivatal 2011 végén **kormányzati jóváhagyással gondoskodott egyes eljárási és fenntartási díjainak 10%-os mértékű (az ötéves kumulált inflációtól erősen elmaradó) indexálásáról**, valamint hogy a tervezéskor kötelezően alkalmazandó és a jóváíráskor alkalmazott devizaárfolyamok között jelentős pozitívum mutatkozott meg. A díjkarbantartás bevételekre gyakorolt pozitív hatása 192,2 millió Ft volt, míg az árfolyamhatásé 22,4 millió Ft a kontrolling számítások szerint.

További lényeges elem, hogy 2012-ben a hivatal feladatköre a kutatás-fejlesztési tevékenység hatósági minősítésére irányuló új profillal, szervezete – a létszámkorlátozások betartásával, belső kapacitásátcsoportosítással, támogatás nélkül – új hatósági osztállyal bővült. **A belső és külső működés kapcsán felmerülő tetemes kiadás nem ellentételeződik a NAV részére végzett, 2012-ben mintegy 10 000 órányi szakértői tevékenység esetében.**

Az intézményi költségvetés szerkezete és a kiadások kapcsán szólva a fenti szigorító intézkedéseken túl a 2011-es évvel ellentétben további zárolás, kötelező maradványképzés már nem terhelte a hivatali gazdálkodást. A költségvetési törvényben előírt 460,0 millió Ft-os központi befizetési kötelezettségének a hivatal maradéktalanul eleget tett.

2012-ben a **hivatali bevételek** a 3 648 millió Ft eredeti és 4 369 millió Ft módosított előirányzattal szemben 4 332,2 millió Ft-ra teljesültek az előző évi előirányzat-maradvány (436,7 millió Ft), a működési célú támogatásértékű bevételek (21,9 millió Ft) és a működési célra kapott költségvetési támogatás (1,6 millió Ft), valamint egyéb különféle bevételek (6,5 millió Ft) felhasználásával.

Bevételi előirányzatok és teljesítések (2012, előzetes adatok)

Adatok millió forintban

Megnevezés	Költségvetési előirányzat		Teljesítés	Teljesítés a módosított előirányzathoz viszonyítva (%)
	Eredeti	Módosított		
Alaptevékenység bevételei	3 031,0	3 254,6	3 274,4	100,6
<i>Igazgatási szolgáltatási díjak</i>	2 740,0	2 963,6	2 987,5	100,8
<i>Nemzetközi bevételek</i>	291,0	291,0	286,9	98,6
Alaptevékenységgel összefüggő egyéb bevétel	617,0	647,3	591,3	91,4
Működési célú támogatásértékű bevétel	0,0	22,0	22,0	100,0
Beruházási célú támogatásértékű bevétel	0,0	0,0	0,0	0,0
Felhalmozási és tőke jellegű bevétel	0,0	1,5	1,0	68,5
Kölcsön visszatérülés	0,0	3,0	3,0	100,0
Előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele	0,0	439,0	439,0	100,0
Működési költségvetés támogatása	0,0	1,6	1,6	100,0
Összesen	3 648,0	4 369,0	4 332,3	99,2

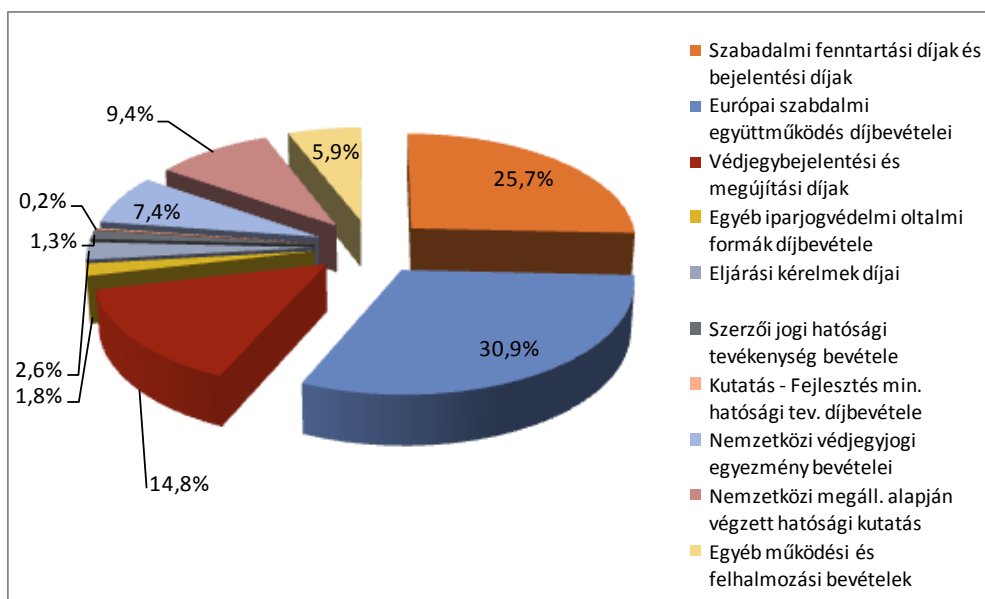
A *belföldi bejelentőktől származó díjbevételek* mindössze 14,2 millió Ft-tal maradtak el az év közben 96,1 millió Ft-tal megemelt bevételi előirányzattól – vagyis 81,9 millió Ft-tal meghaladták az eredeti előirányzatot köszönhetően a fentebb említett díjkarbantartásnak. A díjkarbantartás ugyanakkor az *Európai Szabadalmi Együttműködés* keretében beérkezett díjbevételeket is jelentősen megemelte: itt az eredeti előirányzaton felül 165,6 millió Ft, az évközben megemelten felül 38,0 millió Ft mutatkozik. Sajátos helyzet alakult ki a *nemzetközi hatósági* – védjegyekkel és formatervezési oltalmakkal összefüggő – *díjbevételek* kapcsán, ugyanis a nemzetközi szervezetek által előre jelzett volumennövekedés elmaradt, amelyet az ezen a téren jelentős összegben érvényesülő árfolyamhatás sem tudott kompenzálni. Így azonban csak 4,1 millió Ft elmaradás volt tapasztalható e rovaton.

Színes kép alakult ki az *alaptevékenységgel összefüggő bevételek és egyéb intézményi működési bevételek* csoportjánál: jelentős bevételi elmaradás (-89,9 millió Ft) alakult ki a nemzetközi szerződéses hatósági szolgáltatásoknál a kapacitásgondok miatt, de ezt részben más bevételi elemek kompenzálták (+34,0 millió Ft). Összességében a közhatalmi és intézményi működési bevételi főcsoportok 3 865,6 millió Ft-os összege 217,6 millió Ft-tal lépte túl az eredetileg 3648 millió Ft-ra tervezett, de évközben 3 901,8 millió Ft-ra módosított előirányzatot.

A folyó működés bevételeinek megoszlása (2012)
(a folyó működés összbevételi százalékában)

Bevételi csoport	Megoszlás %
Szabadalmi fenntartási díjak és bejelentési díjak	25,7
Európai szabadalmi együttműködés díjbevételei	30,9
Védjegybejelentési és -megújítási díjak	14,8
Egyéb iparjogvédelmi oltalmi formák díjbevétele	1,8
Eljárási kérelmek díjai	2,6
Szerzői jogi hatósági tevékenység bevétele	1,3
Kutatás - Fejlesztés min. hatósági tev. díjbevétele	0,2
Nemzetközi védjegyjogi egyezmény bevételei	7,4
Nemzetközi megáll. alapján végzett hatósági kutatás	9,4
Egyéb működési és felhalmozási bevételek	5,9
ÖSSZESEN	100,0

A bevételek megoszlása (2012)

Továbbra is érvényesnek mutatkozik az a megállapítás, hogy a hatósági alaptevékenység díjbevételein, az alaptevékenységgel összefüggő és egyéb intézményi működési bevételein belül csökken a hazai szabadalmi szegmens, vagyis a *közvetlen nemzeti szabadalmi oltalmak* fenntartásából befolyó díjak bevételi aránya (2011. évben még 32,0% volt). Ez arra mutat rá, hogy a fenntartott hazai tulajdonú oltalmak állománya kis mértékben erodálódik, mivel némileg több oltalom veszti érvényét, mint amennyi újként azok helyébe lép. Ugyanakkor az Európai Szabadalmi Együttműködéssel összefüggésben kapott díjbevételek súlyaránya viszont növekedett és a legfontosabb bevételi csoporttá lépett elő (tavaly 25,3% volt), amit az is erősíthet, hogy egyes bejelentők az oltalomszerzésre vélhetően már nem a nemzeti, hanem az európai csatornát használják. A nemzeti védjegyoltalom bevételei súlyarányukat lényegében megtartva (2011. év: 15,3%) a harmadik legfontosabb csoportot képezik a bevételek teljes állományán belül.

A bevételek évközi alakulása (2011-2012, előzetes adatok)

Adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2011. év	2012. év	Változás %-ban
Alaptevékenység bevételei	3 144,6	3 274,4	104,1
<i>Igazgatási szolgáltatási díjak</i>	2 864,8	2 987,5	104,3
<i>Nemzetközi bevételek</i>	279,8	286,9	102,5
Alaptevékenységgel összefüggő egyéb bevétel	494,7	591,3	119,5
Működési célú támogatásértékű bevétel	14,5	22,0	151,5
Beruházási célú támogatásértékű bevétel	10,4	0,0	0,0
Felhalmozási és tőke jellegű bevétel	3,9	1,0	26,4
Kölcsön visszatérülés	0,0	3,0	0,0
Előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele *	387,5	439,0	113,3
Működési költségvetés támogatása	4,2	1,6	38,9
Összesen	4 059,8	4 332,3	106,7

* A kötelezettségvállalással terhelt maradvány (436,7) és előző évi működési célú - támogatási céllal átvett - előirányzat maradvány (2,3) együttes összege (439,0).

Az SZTNH **2012. évi kiadási főösszege 3 863,7 millió Ft volt**, ami a módosított kiadási főösszegének 88,4%-os teljesülését jelenti. A módosított kiadási előirányzat 4 369,0 millió Ft-os összegét – az előzőeken túl - a bevételi elmaradásként csökkentőleg elszámolt 36,7 millió Ft, a személyi juttatásokkal és járulékokkal kapcsolatos maradványok 33,7 millió Ft és a dologi és felhalmozási kiadásokra vonatkozó 434,9 millió Ft maradvány együttese adja ki.

Kiemelt kiadási előirányzatok és teljesítések (2012, előzetes adatok)

Adatok millió forintban

Megnevezés	Költségvetési előirányzat		Teljesítés	Teljesítés a módosított előirányzathoz viszonyítva (%)
	Eredeti	Módosított		
Személyi juttatások	1 411,7	1 349,4	1 320,5	97,9
Munkaadókat terhelő járulék	351,0	354,2	349,4	98,6
Dologi kiadások	1 397,7	2 182,8	1 840,6	84,3
Ebből:				
<i>Befizetési kötelezettség</i>	460,0	462,8	462,8	100,0
Működési célú támogatásértékkü kiadás és pénzeszköz átadás	55,6	114,3	114,3	100,0
Előző évi maradvány átadás	0,0	98,1	98,1	100,0
Felújítás	32,5	35,5	5,7	16,0
Intézményi beruházás	399,5	231,6	132,1	57,0
Lakástámogatási kölcsön és vissza nem térítendő támogatás	0,0	3,0	3,0	100,0
Összesen	3 648,0	4 369,0	3 863,7	88,4

A *személyi juttatások* 1 320,5 millió Ft-os összege, valamint az ehhez kapcsolódó 349,4 millió Ft-os járulék biztosította az SZTNH-nál dolgozó, 90%-ban felsőfokú végzettségű, több nyelvet beszélő és különleges gyakorlattal rendelkező munkatársi állomány illetményét az idevágó jogszabályi rendelkezések szerint. Az illetmények kiadási sorának összege ezáltal növekedést (+2,7%) mutat, de elmarad attól a növekedési aránytól, amely a bevételek növekedéséből következhetne (6,7%). A hivatal humánpolitikai megtartóerejéhez a rendelkezésre álló személyijuttatási-keret **csak részben volt elegendő**, ami abban mutatkozott meg, hogy a 2012. évben több fiatal – főleg műszaki – szakember távozott a hivataltól anyagi okokra is visszavezethetően.

A hivatali kiadások második leglényegesebb csoportja, a *dologi (és egyéb folyó) kiadások* 1 840,6 millió Ft-os tényösszege 2,2%-kal múlta felül az egy évvel korábbi teljesítést, mely változás ugyancsak jelentősen alulmúlja a bevételi növekményt. A folyó kiadások keretében **a hivatal eleget tett az ilyen kiadásainak immár egynegyedét kitevő, a törvényben előírt 460 millió Ft-os befizetési előíráson túl további 2,8 millió Ft-os maradvány-elszámolási kötelezettségének is**. A hivatal összességében takarékosan és beosztással gazdálkodott dologi kiadási kereteivel.

A felhalmozási kiadások közül a *felújítások* 35,5 millió Ft-os előirányzatából az év folyamán csak 5,7 millió Ft teljesült, de az év utolsó szakaszában született kötelezettség vállalások 29,8 millió Ft-os összege azt mutatja, hogy a hivatal felújítási tervének végrehajtása folyamatban van. Más helyzet alakult ki az *intézményi beruházások* területén: az eredetileg előirányzott 399,5 millió Ft egy részét a más kiadásokhoz kellett átcsoportosítani, a korábban már bemutatott költségvetési szerkezetátalakítás jegyében. Az év elején kiadott beszerzési korlátozások közül a számítástechnikai eszközökre előírt tilalom számottevő nehézséget okoz a hivatal működésében. A beruházások előnytelen alakulásáról megfelelő képet ad, hogy azok összege 2012. évben 132,1 millió Ft-ban

teljesült, ami 11,5 millió Ft-tal alulmúlja még az előző évi, szinten tartásra sem elég 143,6 millió Ft-os összeget is.

A kiadások évközi alakulása (2011-2012, előzetes adatok)

Adatok millió Ft-ban			
Megnevezés	2011. év	2012. év	Változás %-ban
Személyi juttatások	1 285,6	1 320,5	102,7
Munkaadókat terhelő járulék	329,4	349,4	106,1
Dologi kiadások	1 800,2	1 840,6	102,2
Ebből:			
Intézményi dologi kiadások	1 314,1	1 377,8	104,8
Befizetési kötelezettség	486,1	462,8	95,2
Működési célú támogatásértékű kiadás és pénzeszköz átadás	34,3	114,3	333,3
Előző évi maradvány átadás	26,6	98,1	368,8
Működési kiadás összesen	3 476,1	3 722,9	107,1
Felújítás	3,5	5,7	162,8
Intézményi beruházás	143,6	132,1	92,0
Lakástámogatási kölcsön és vissza nem térítendő támogatás	0,0	3,0	0,0
Felhalmozási kiadás összesen	147,1	140,8	95,7
Összesen	3 623,2	3 863,7	106,6

A hivatal pénzügyi gazdálkodását a belső ellenőrzés mellett *független könyvvizsgáló és az Állami Számvevőszék* is ellenőrizte. A független könyvvizsgáló ellenőrizte a 2011. évi költségvetési beszámoló megbízhatóságát, és az erről készült **könyvvizsgálói, valamint az ÁSZ-jelentés szerint az éves beszámoló megbízható és valós képet mutat az SZTNH vagyoni és pénzügyi helyzetéről.**

Az Állami Számvevőszék – egyetlen eltérő jogértelmezésből fakadó észrevételen kívül – a hivatal működését szabályszerűnek találta, és **a belső ellenőrzés területére irányuló vizsgálata nyomán a hivatalról igen kiváló** (a legjobb tizedbe soroló) **véleményt alakított ki.**

Megjegyzendő, hogy a jelen beszámoló készítésekor ismert bevételi és kiadási számadatok még nem véglegesek, (azok kisebb mértékű változása az utóellenőrzések, és a könyvvizsgálati munka során előfordulhat).

10.2. MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS ÉS INFORMÁCIÓBIZTONSÁG

A hivatal küldetése, hogy a szellemi tulajdon védelmének kormányzati központjaként és minőségi szolgáltatásokat nyújtó hatóságaként hatékonyan működtesse és kiegyensúlyozottan fejlessze az iparjogvédelmi és szerzői jogi rendszert. A hivatal küldetése teljesítésére **önként vállalta, hogy alapfeladatainak döntő többségét az ISO 9001:2008 szabvány szerint tanúsított minőségirányítási rendszerben látja el,** egyrészt ügyfeleinek minél magasabb szintű igény-kielégítése érdekében, másrészt -

ahol lehet - ezzel is teljesítve és meghaladva a kormányzatnak és a nemzetközi szakmának a belső kontrolltevékenység minőségével kapcsolatos elvárásait.

Az SZTNH céljai elérése érdekében a 2012-es év folyamán *fenntartotta és fejlesztette az ISO 9001:2008 szabvány követelményeinek megfelelő, tanúsított minőségirányítási rendszerét* a hatáskörébe tartozó iparjogvédelmi és szerzői jogi hatósági vizsgálatokra és eljárásokra, a szellemi tulajdon-védelmi dokumentációs, információs és oktatási tevékenységre, valamint az alaptevékenység keretében nyújtott szolgáltatásokra vonatkozóan. A fejlesztés során – összpontosítva *a rendszerkörnyezet változásainak követésére és a teljesítmény fejlesztésére* – a hivatal törekedett arra, hogy az alkalmas legyen a változó igényeknek való megfelelésre, a teljesítés minőségének folyamatos javítására. **A hivatal meghatározta és szervezeti egységekre lebontotta az éves minőségi célkitűzéseit, megvalósult a célok mentén történő vezetés.** Az ügyfelek igényeinek, valamint a hivatal teljesítőképességének összehangolása érdekében **folyamatos volt a minőségirányítási rendszerbe illesztett munkafolyamatok teljesítményének monitorozása, és megtörtént azok mennyiségi, minőségi és átfutási idő mutatóinak, elemzése.** A hivatal különös figyelmet fordított az ügyfelek igényeinek megismerésére és panaszaik kezelésére azzal a céllal, hogy **erősítse a hatósági tevékenység szolgáltató jellegét és partneri viszonyt tartson fenn ügyfeleivel.** Részt vett emellett a külföldi társhivatalok, nemzetközi szervezetek között folyó tudás és tapasztalat megosztásban és minőségirányítási rendszerét úgy működtette, illetve fejlesztette, hogy tevékenysége során – nemzetközi összehasonlításban is – a legjobb gyakorlatok elemeit alkalmazhassa. Az SZTNH gondoskodott a munkatársai szakmai nyelvi, és közigazgatási ismereteinek és készségeinek fejlesztéséről is, tudatosítva ezeknek a minőségi követelményekre gyakorolt hatását.

A hivatal tevékenységének jellegéből fakadóan kiemelt követelménynek tekinti az általa kezelt *információk biztonságos kezelését*, az információk és a kezelésükhöz szükséges eszközök biztonságának (bizalmasság, sértetlenség, rendelkezésre állás) folyamatos fenntartását, a tevékenységek funkcióorientált, biztonságos iratkezelési és informatikai rendszerekkel való támogatottságát. Az információbiztonság kiegyensúlyozott fenntartása érdekében a hivatal – a minőségirányításon túl azt is – vállalta, hogy **információs rendszerét az ISO/IEC 27001:2005 szabvány szerint tanúsított rendszerben üzemelteti.**

A szabványnak való megfelelés érdekében 2012 folyamán a hivatal gondoskodott a hatósági és szolgáltatási tevékenységek támogatására, követésére, felügyeletére kidolgozott informatikai rendszerek folyamatos rendelkezésre állásáról, megfelelő működéséről, az igényekkel, változásokkal és a rendelkezésre álló erőforrásokkal összefüggő fejlesztéséről, valamint az informatikai rendszer biztonságának fenntartásáról, az incidensek kezeléséről, megszakadás esetén a mielőbbi folyamatos működés visszaállításáról. Ezen túlmenően a hivatal biztosította a kommunikációs eszközöket a nemzetközi szervezetekkel történő együttműködéshez, az alaptevékenység ellátásához szükséges hazai és nemzetközi adatbázisokhoz való hozzáférést, a tájékoztatást az iparjogvédelmi és szerzői jogi eljárásokról, továbbá a hozzáférést a publikussá vált adatokhoz, információkhoz, nyilvántartásokhoz.

A hivatal betartotta a személyes- és a közérdekű adatok kezelésére vonatkozó törvényi előírásokat, követte a változásokat, a szükséges intézkedéseket pedig beépítette

a dokumentációs rendszerébe. Megtörtént továbbá az információbiztonságot veszélyeztető **kockázatok azonosítása és értékelése**, és a kockázatokkal arányban meghatározásra kerültek a kockázatok kezeléséhez *szükséges intézkedések*. A biztonság növelése érdekében tett intézkedések megvalósulását, eredményességét, a kockázatok változásait a hivatal az elmúlt év során folyamatosan figyelemmel kísérte és szükség esetén további intézkedéseket foganatosított.

Az ISO dokumentumok változtatásának szükségességét 2012-ben alapvetően a HIPAvilon Nonprofit Kft. feladatainak ISO rendszerben való leképezése indokolta. Az *Integrált Irányítási rendszer teljes alapidokumentációját* ennek a változásnak megfelelően úgy kellett átdolgozni, hogy az ne érintse a 2010-ben tanúsított folyamatokat, illetve a tevékenység a hivatali irányítás alatt maradjon. A vezetőség a tanúsított ISO rendszerben előírt módon, év végén hatékony *vezetői átvizsgálás* keretében értékelte a 2012-es év eredményeit és meghatározta azokat az intézkedéseket, amelyekkel egyrészt azonnal orvosolhatóak voltak bizonyos – a belső felülvizsgálatokon – feltárt nem megfelelőségek, másrészt iránymutatást adott azon eltérések kezelésére, amelyeket csak hosszabb távon lesz képes a hivatal megoldani.

A hivatal minőségirányítási és információbiztonsági integrált rendszerének tanúsító auditját, 2010-ben a svájci székhelyű SGS (Société Générale de Surveillance) Csoport tagja, az *SGS Hungária Minőségellenőrző, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.* folytatta le, és a ciklikusságból adódóan a tanúsító auditot két alkalommal, 2011. és 2012. év végén **felügyeleti audit** követte. A 2012-es, második alkalommal *folyamatközpontú auditot* hajtottak végre a szabványok által megkövetelt lényeges tényezőkre, kockázatokra és célokra koncentrálnak. Az audit során interjúkat készítettek, megfigyelték a tevékenységeket, valamint előíró és igazoló jellegű dokumentumokat vizsgáltak meg. A **külső felügyeleti audit eredményeként az auditorok megállapították, hogy a hivatal, a szabványok követelményeivel összhangban, megfelelően működteti az ISO Integrált Irányítási rendszerét**, és bemutatta a rendszer képességét arra, hogy következetesen biztosítsa a szolgáltatás megfelelését a megállapodott követelményeknek megfelelően, a szervezet politikájával és a céljaival összhangban.

A hivatal vezetése úgy határozott, hogy 2013-as újratanúsítás évében a **közös jogkezelő szervezetek felügyeleti területének, valamint a K+F minősítéssel kapcsolatos tevékenységnek a folyamataival bővíti az ISO rendszert, illetve továbbfejleszti a HR és az IT területek szabályozottságát.**

10.3. IGAZGATÁSI TEVÉKENYSÉG

A hivatal a jogszabályi változások következtében tartalmilag kisebb jelentőségű Alapító okirat módosítás kibocsátását kezdeményezte 2012-ben a hivatal felügyeletét ellátó közigazgatási és igazságügyi miniszternél. Az Alapító okirat (az egységes szerkezetű és annak módosító okirata is) 2012. július 19-én került aláírásra a miniszterelnök részéről. Az Alapító okirat a Magyar Közlöny mellékletét képező Hivatalos Értesítő 2012. évi 35. számában jelent meg 2012. augusztus 14-én. Az Alapító okirat változásait a Magyar Államkincstár, mint törzskönyvi hatóság is bejegyezte.

A hivatal gondot fordított 2012-ben is arra, hogy *belső szabályozottságával* is elősegítse a hatékony munkavégzést, és ennek keretében az elmúlt évben összesen 15

elnöki utasítás készült el, amelyek közül a legfontosabbak a következő területekre vonatkoztak: közszolgálati szabályzat, minősített adatok védelme, intranet és honlap működése, közszolgálati adatvédelem, iratkezelés, közérdekű bejelentések és panaszok kezelése, cafetéria, tűzvédelem, munkavédelem. A 2011. január 1-je óta hatályos szabály, a *jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény* kötelező előírása alapján a kormányhivatal elnökének normatív utasításait a Magyar Közlöny mellékletét képező Hivatalos Értesítőben is közzé kell tenni. **Az elkészült 15 elnöki utasítás** mindegyike közzétételre megküldésre került a Hivatalos Értesítő Szerkesztőségébe, ezek közül 2012. évben 14 utasítás, egy pedig (a belső ellenőrzési kézikönyv kötelező alkalmazásáról szóló elnöki utasítás) 2013. január 18-án jelent meg. A Hivatal névváltozására, a gyakorlati könnyebb alkalmazhatóságra, valamint a Hivatalos Értesítőben történő közzétételre is figyelemmel valamennyi rendelkezés új, önálló utasításként készült el, nem a korábbiak módosításaként. Az elmúlt év folyamán **11 gazdasági vezetői utasítás** készült el és került kiadásra, amelyek közül a legfontosabbak a következő területekre vonatkoztak: pénzkezelés, számviteli politika, hivatali telefonhasználat, hivatali hordozható számítógépek használata, hivatali gépkocsihasználat, hivatali reprezentáció.

A hivatal működéséhez kapcsolódó szerződéstervezetek, módosítások stb. elkészítésével, véleményezésével, esetleg megszüntetésével összefüggésben összefoglalóan megállapítható, hogy 2012. évben az elkészített *szerződések, szerződésmódosítások száma elérte az 535-öt*. Ezek a szerződések változatlanul meglehetősen sokfélék, mind tartalmukat, mind jelentőségüket, de még a terjedelmüket tekintve is. Nagyon eltérőek a szerződéses ellenértékek is, és sokfélék a tárgyak is. A jelentőségüket tekintve nyilvánvalóan különös fontossággal bírnak a HIPA Vilon Nonprofit Kft. átvételével, működésével kapcsolatos szerződések, de ugyancsak fontosak pl. az együttműködési megállapodások oktatási intézményekkel vagy egyéb szervezetekkel szellemi tulajdonvédelmi témában; a beszerzésekre irányuló szerződések (akár közbeszerzési eljárás alapján, akár azon kívüli beszerzések tekintetében), az intézményi működéshez és üzemeltetéshez kapcsolódó szerződések, megrendelések, de ide tartoznak a HENT stratégia megvalósítására készült szerződések is.

A hivatal jogi képviselőjével kapcsolatosan *három peres ügy* volt érdemben folyamatban 2012. évben.

A *közbeszerzési eljárásokkal* kapcsolatosan fontos kiemelni, hogy változatlanul hatályos 2011. év első félévétől a *közbeszerzések központi ellenőrzéséről és engedélyezéséről szóló 46/2011. (III.25.) Korm. rendelet*, amely minden közbeszerzési eljárás tekintetében előzetes jóváhagyás iránti kérelem az NFM részére történő benyújtását írja elő. Jóváhagyás nélkül a közbeszerzési eljárás nem indítható meg, továbbá a NFM-et folyamatosan kell tájékoztatni minden egyes közbeszerzési eljárással kapcsolatosan bejövő vagy kimenő iratról, levelezésről. Az egyes közbeszerzési eljárásokban a döntések sem hirdethetők ki anélkül, hogy előzetesen a NFM-től ne kapna jóváhagyást ajánlatkérő, előzetes kérelme alapján. **Ezen jogszabályi előírások az egyes eljárások adminisztrációját lényegében megkétszereztek, de azok időszükségét is legalább 50 %-kal növelték meg.** A közbeszerzési területen az előzőeken kívül az alábbi fontosabb tevékenységek elvégzésére került még sor 2012. év első félévében: összesítésre és elfogadásra került a 2012. évre vonatkozó beszerzési terv, elkészítésre és benyújtásra került a 2011. évi közbeszerzésekről a jogszabályi előírások szerinti statisztikai összesítés. 2012-ben a hivatal nevében **31 db**

közbeszerzési eljárás indult – ebből 5 nyílt, illetve közzététel nélküli tárgyalásos eljárásként és 26 a központosított rendszeren keresztül valósult meg. További 3 eljárás előkészítése is megtörtént. Az év folyamán 31 alkalommal fordult a hivatal az NFM-hez közbeszerzési eljárás megindítása tárgyában.

A *kormányzati stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Korm. rendelet* kötelezően előírja a központi államigazgatási szervek, köztük a kormányhivatalok részére is, hogy a rendeletben meghatározott elnevezéssel, tartalommal és eljárásrend szerint készítsék elő, fogadják el és hajtsák végre a rájuk vonatkozó stratégiai tervdokumentumokat. A rendelet 15. pontjában szereplő 30-32. §-ai tartalmazzák az *intézményi munkatervre* vonatkozó előírásokat. Az SZTNH-ban hosszú évek óta készülnek éves munkatervvek, amelyek a feladatokat, felelősöket és határidőket tartalmazzák. A 2013. évi munkaterv összeállításánál **az SZTNH új munkatervi szerkezetet dolgozott ki** a jogszabályi előírások miatt és igyekezett figyelembe venni ezen túl a KIM intézményi munkaterv módszertani segédletének 2012. októberi, még jóvá nem hagyott tervezetét, amit azonban természetesen az SZTNH sajátosságaihoz igazított. A hivatal munkaterve 2012 decemberében megküldésre került a KIM-be annak érdekében, hogy az jóváhagyásra kerüljön.

10.4. EMBERI ERŐFORRÁS-GAZDÁLKODÁS

Az SZTNH engedélyezett létszáma 2012. január 1-jén 231 fő volt. A tárgyévot megelőző év október hónap 12. napján az SZTNH elnöke által a Kormány részére készült jelentés – az új hivatali feladatokról, a nemzetgazdaság és a hazai kultúra 2012-2014 közötti fellendítési programjával való szoros összefüggésekről, valamint a kibővült feladatok ellátásának feltételrendszeréről adván mindenre kiterjedő tájékoztatást – a 231 fő engedélyezett létszámkeret bázisára alapozott, az új típusú feladatellátáshoz szükséges 10 fős létszámú szakembergárdára vonatkozó, szakmailag alátámasztott és indokolt igényt fogalmazott meg. A létszámbővítésre vonatkozó igényt a 2012. évtől kezdődően az SZTNH feladatkörébe kerülő új hatósági jogkör (kutatás-fejlesztési tevékenység minősítése), a szerzői jogi feladatbővülés (közös jogkezelő szervek feletti felügyelet ellátása), valamint a jogérvényesítés támogatása (Hamisítás Elleni Nemzeti Testület munkáján keresztül) alapozta meg.

2012. január 11-én - Magyarország állami költségvetésének helyzetére tekintettel, a 2012. évi költségvetési hiánycél teljesítése érdekében, egyéb intézkedések mellett – a közigazgatásban kötelezően végrehajtandó létszámleépítés elrendelésére került sor. A *kormányzati létszámcsökkentésről szóló 1004/2012. (I.11.) Korm. határozat* 1. pontja és melléklete az SZTNH-ra 35 álláshely megszüntetésének kötelezettségét róta. A kötelező létszámleépítés intézményi végrehajtása tárgyában a határozat megjelenését követően **az SZTNH elnöke által jegyzett összefoglaló anyag készült**, amely az SZTNH 2012. évi szervezetfejlesztésének gazdasági és működési feltételrendszerére vonatkozó részletes intézkedési tervet tartalmazta. Az előterjesztést és intézkedési javaslatot (amely tartalmazta a javasolt létszámleépítés nagyságát is) a Miniszteri Értekezlet 2012. január 16. napján elfogadta.

A szakhatósági feladatok kormányhivaltól joggal elvárt minőségű, folyamatos teljesítése megköveteli a legalább minimális mértékű kapacitás biztosítását a bővülő hatáskörből származó területeken. Ez utóbbi létszámgényt is számításba véve a felügyelő **Miniszter által elfogadott előterjesztésre tekintettel a tényleges**

létszámleépítés 27 álláshelyet érintett (ebből 18 diplomás munkakör), amelyek között volt üres álláshely, belső átszervezéssel kiürített álláshely, valamint tényleges jogviszony megszűntetés és kiszervezéssel megszüntetett státusz is. A 2012. évi szervezetfejlesztési tevékenység helyzetéről és a létszámhelyzetről **az SZTNH elnöke 2012. február 28. napján a közigazgatási és igazságügyi miniszternek részletes írásbeli beszámolót adott. Az SZTNH 2012. évre engedélyezett létszáma végül 204 főben került meghatározásra, illetve a 2013. évi költségvetési törvényben rögzítésre.**

Az SZTNH szakmailag jól felkészült, magasan kvalifikált, nemzetközi tapasztalatokkal rendelkező, több nyelvet jól beszélő munkatársi, kormánytisztviselői állománnyal rendelkezik. **A dolgozók 90%-a felsőfokú végzettségű, 58 fő tudományos fokozattal, 159 fő egy vagy több nyelvvizsgával rendelkezik. Az átlagéletkor 43,6 év,** azaz a 2011. évihez (43,5 év) képest szinte változatlan. A tudományos fokozattal rendelkezők száma nem változott. Ezek a változások egyértelműen a központi létszámleépítéshez köthetők.

Iskolai végzettség szerinti megoszlás 2012-ben (fő)*

Felsőfokú végzettségű	202
Középfokú végzettségű	19
Alapfokú végzettségű	2
Összesen	223

*Munkajogi állományban lévőkkel együtt

Felsőfokú végzettségűek megoszlása 2012-ben (fő)*

Mérnöki és természettudományi végzettségűek	83
Jogász végzettségűek	39
Közgazdasági, pénzügyi végzettségűek	18
Informatikai végzettségűek	6
Egyéb felsőfokú végzettségűek	56
Összesen	202

*Munkajogi állományban lévőkkel együtt

Az SZTNH továbbképzési rendszert is működtet, amely a kormánytisztviselők jogszabályban előírt és egyéb szakmai, nyelvi, informatikai képesítésének megszerzését, illetve továbbfejlesztését támogatja. Ennek keretében **az elmúlt évben 29 fő tett eredményes közigazgatási alap- vagy szakvizsgát, 21 fő felsőfokú iparjogvédelmi képzésben szakdolgozatot készített vagy jelenleg készít.** A tárgyévét megelőző év őszén indult felsőfokú iparjogvédelmi képzésben 22 fő, 4 fő pedig iskolarendszeren kívüli képzésben vett részt. A kormánytisztviselői – francia és német – nyelvi képzésben 8 fő vett részt, a Külügyminisztérium szervezésében, „EU nyelvi képzésben” további 2 fő részesült. A kiegészítő informatikai végzettségűek (ECDL és egyéb) száma 2012-ben 107 fő volt. **80 fő rendelkezett felsőfokú, 30 fő középfokú iparjogvédelmi szakképesítéssel.** Jogi szakvizsgát egy munkatárs tett 2012-ben.

Iparjogvédelmi és informatikai szakképesítéssel rendelkezők száma 2012-ben (fő)

Felsőfokú iparjogvédelmi szakképesítéssel rendelkezik	80
Középfokú iparjogvédelmi szakképesítéssel rendelkezik	30
Iparjogvédelmi szakképesítéssel rendelkezők összesen	110
ECDL jogosítvány, egyéni informatikai tanfolyamot végzett	107
Szakirányú diplomával rendelkezők	7
Informatikai szakképesítéssel, bizonyítvánnyal rendelkezik összesen	114

Az SZTNH a létszámleépítés kötelezettségével terhelt, igen nehéz gazdasági körülmények ellenére a 2012. évben különösen kiemelt céljának tekintette a magasan kvalifikált kormánytisztviselői állomány megtartását és megbecsülését. A hivatalban **hosszú múltja van a mennyiségi és minőségi követelményrendszer személyre bontott, korszerű gyakorlatának**, amely a kormánytisztviselői törvény által is biztosított eszközökkel támogatva kulcseleme az SZTNH nemzeti hatóságként történő helytállásának. Az SZTNH 2012. évre kitűzött stratégia humán- és szervezetfejlesztési intézkedéseinek végrehajtása tervszerűen történt. Fő célkitűzéseinek egyike továbbra is a hivatali tudástőke hasznosítása és fejlesztése, hiszen az SZTNH legnagyobb értéke a magasan képzett, nemzetközileg is kimagasló szakismerettel rendelkező humánerőforrás. Ennek megőrzésére tudatosan törekedni kell, sőt – az SZTNH stratégia sikerességén túl –, a hivatali alapfeladatok ellátásának érdekében nem csupán szinten tartani, hanem folyamatosan továbbfejleszteni is szükséges.

Szakterületi sajátosság a hatósági területekre jellemző, kivételesen hosszú betanulási időszak. A szaktudás szinten tartásán kívül kiemelt stratégiai célkitűzésként kezelendő a szakemberállomány megtartása és a szakmai vezetői utánpótlás biztosítása.

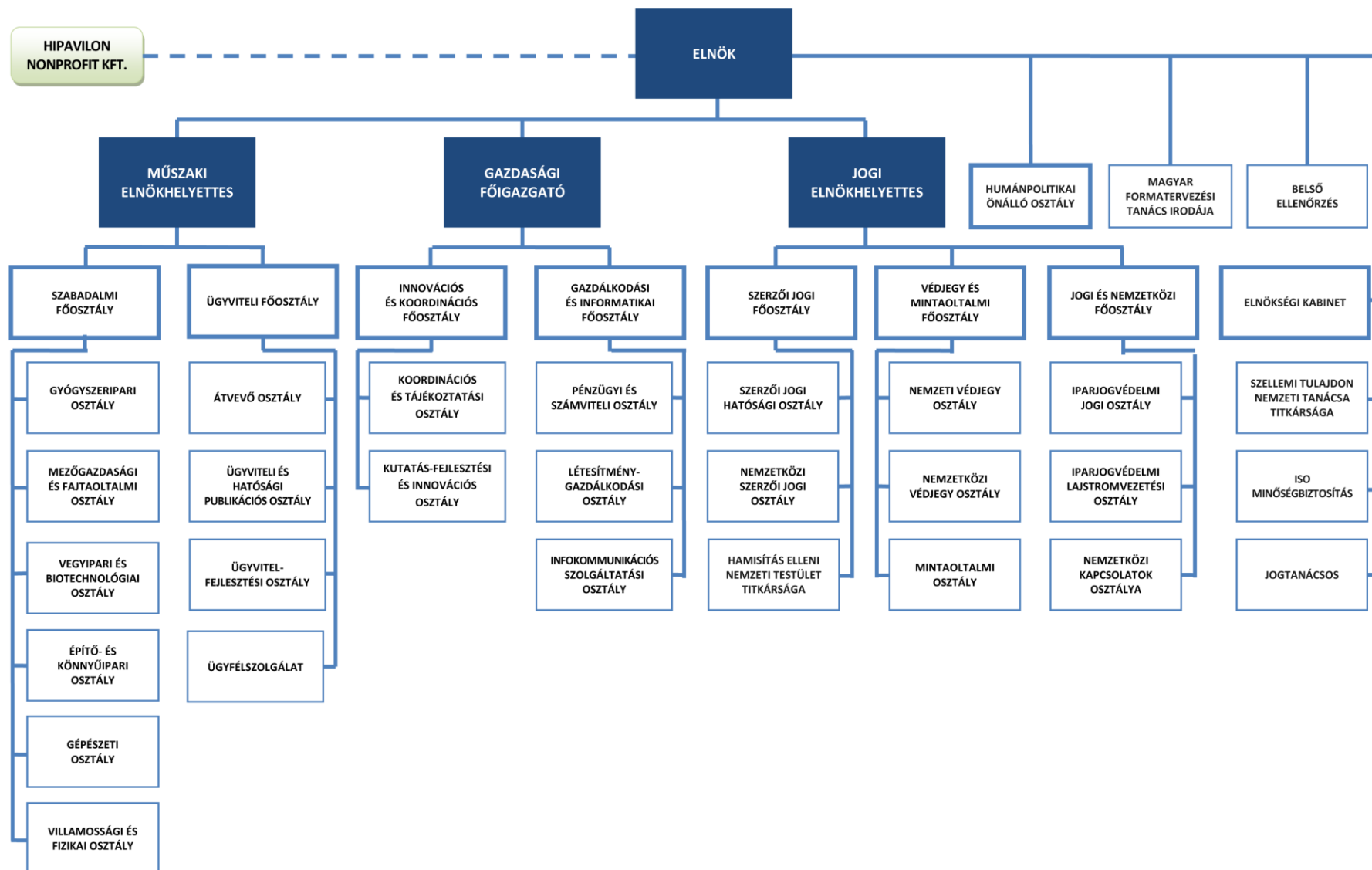
A közigazgatás egészét, így az SZTNH-t is szervesen érintő gyakori jogszabályváltozások, a központi létszám- és bérgazdálkodási intézkedések és szervezeti átalakítások, valamint a kulcspozícióban lévő kormánytisztviselők által kezdeményezett nyugdíjazás kapcsán továbbra is kiemelt feladatként jelentkező utánpótlási, kiválasztási tervnek, illetve a *kapcsolódó középtávú humánpolitikai stratégiának* a változásokhoz történő igazítása folyamatosan történik.

Budapest, 2013. február 1.

Dr. Bendzsel Miklós
elnök

FÜGGELÉK

A SZELLEMI TULAJDON NEMZETI HIVATALÁNAK MŰKÖDÉSI MODELLJE 2012-BEN

Szellemi Tulajdon
Nemzeti Hivatala

**AZ IPARJOGVÉDELMI HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG
STATISZTIKAI ELEMZÉSE**

**AZ SZTNH ÉVES TEVÉKENYSÉGI JELENTÉSÉNEK
MELLÉKLETE**

2012

1. ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZATOK

A nemzetközi szabadalmi együttműködés (Patent Cooperation Treaty, PCT) keretében egyetlen nyelven, egy helyen benyújtott bejelentéssel megindítható a *szabadalmi (használatiminta-oltalmi)* eljárás akár a 146 részes állam mindegyikében. A *házánkat érintő PCT megjelölések* száma – a pénzügyi válság kirobbanását követő 2009 kivételével – folyamatosan emelkedő tendenciát mutat. Az ENSZ Szellemi Tulajdon Világszervezetének (WIPO) legfrissebb adatai szerint a 2012. első 10 hónapjában benyújtott PCT-bejelentések száma 156 725¹ volt, ami az előző év hasonló időszakához viszonyítva közel 7,5%-os növekedést jelentett.

Nemzetközi együttműködések keretében Magyarországot célzó iparjogvédelmi ügyek főbb adatai (2004–2012)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
PCT-megjelölések	122 632	136 749	149 641	159 927	163 234	155 398	164 303	181 900	156 725*
Megadott európai szabadalom HU megjelöléssel	234	2 787	10 361	15 840	24 205	25 277	32 803	40 372	47 485
Európai szabadalom szövegfordításának benyújtása (hatályosítási kérelem)	18	169	973	1 648	2 211	2 309	2 635	3 218	3 342
Európai szabadalom igénypont-fordításának benyújtása	4	15	14	13	17	5	8	11	1
Nemzetközi (madridi rendszerű) védjegybejelentés	6 664	5 897	5 123	4 568	4 132	3 025	2 374	2 117	2 102
Közösségi védjegybejelentés	59 689	65 403	78 029	88 475	88 038	88 209	98 217	105 857	99 254
Nemzetközi (hágai rendszerű) formatervezési-minta-oltalmi bejelentés	301	353	371	301	144	55	47	37	55
Minták száma	1388	1 170	1 522	1 267	547	295	168	133	192
Közösségi formatervezési-minta-oltalmi bejelentés	14 051	16 817	17 628	19 213	19 232	19 048	20 288	21 290	20 796
Minták száma	53 892	63 657	69 270	77 237	77 067	69 518	74 688	78 627	75 489
Nemzetközi eredetmegjelölések	13	1	1	16	3	4	6	3	8
Közösségi növényfajta-oltalmi bejelentések	2 655	2 734	2 736	2 977	3 014	2 694	2886	3 184	2868

*Forrás: WIPO, I-X. hó adatai alapján

A *védjegy és a formatervezésiminta-oltalom* tekintetében az elmúlt évben szinte megállt a *WIPO-együttműködés keretében hazánkra kiterjedő nemzetközi ügyek* számának évek óta tartó csökkenése. Ennek megfelelően 2012-ben stagnált a nemzetközi (*Madridi*

¹ A WIPO 2012. évi ideiglenes adatai alapján. <http://www.wipo.int/ipstats/en/statistics/pct/>

Megállapodás szerinti) védjegybejelentések száma (2102). Ezzel ellentétben viszont emelkedett a nemzetközi (*Hágai Megállapodás* szerinti) együttműködés keretében magyarországi hatállyal benyújtott formatervezésiminta-oltalmi bejelentések mennyisége (49%-kal 55-re), valamint az ilyen bejelentésekben foglalt minták száma (44%-kal 192-re).

Az *európai szabadalom* megszerzésére az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) alapján nyílik lehetőség, amelyet mind az európai, mind a hazai hivatalban lehet kezdeményezni. 2012-ben a PCT-hez hasonlóan egyenletes, és annál intenzívebb (18%-os) növekedést mutat az olyan megadott európai szabadalmak száma, amelyekben Magyarországot is megjelölték. Ezzel összefüggésben a hivatalhoz érkező *hatályosítási kérelmek* száma ugyan növekvő tendenciát mutat (4%), de korántsem tükrözi az európai megadások számának erőteljes növekedését.

A *közösségi védjegy*, valamint a *közösségi mintaoltalom* intézményei lehetővé teszik, hogy egyetlen bejelentéssel és egységes eljárással az Európai Unió összes tagállamának területére nézve védjegy-, illetve mintaoltalmat lehessen szerezni. A hazánkra is kiterjedő hatállyal lajstromozott közösségi védjegyoltalmak száma összességében növekvő tendenciája az utóbbi években kismértékű hullámzást mutat; annak éves mennyisége 2012-ben kissé csökkent (6%-kal), így a vizsgált évben 99 254 hasonló ügy érintette hazánkat. A regisztrált közösségi formatervezésiminta-oltalmak száma az elmúlt években összességében növekvő tendenciájában szintén enyhén mérséklődött (2%-kal), így tavaly 20 796 hasonló bejelentésre került sor.

Nemzeti úton – belföldről és közvetlenül a hivatalhoz külföldről – összesen benyújtott iparjogvédelmi bejelentések száma oltalmi formák szerint (2004–2012)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Szabadalom	2 657	1 275	924	791	772	821	696	698	743
Formatervezési - mintaoltalmi bejelentés	371	262	260	209	299	225	188	241	196
<i>Minták száma</i>	1 290	961	730	755	899	1 013	671	889	914
Használati-mintaoltalmi bejelentés	296	268	285	221	222	251	271	270	261
Védjegy	5 119	4 174	4 237	4 246	3 843	3 741	3 923	4 197	4 599
Földrajzi árujelző	5	0	1	1	1	2	1	1	0
Növényfajta-oltalom	58	19	62	24	11	9	14	31	25
Kiegészítő oltalmi tanúsítvány (SPC)	84	21	15	9	10	28	21	27	32

A *nemzeti úton benyújtott* iparjogvédelmi bejelentések száma egyes oltalmi formákban kismértékű növekedést, másutt inkább stagnálást mutat. A nemzeti úton benyújtott szabadalmi bejelentések számának korábbi csökkenése 2012-ben több mint 6%-os növekedésbe fordult. Ugyancsak jelentős a nemzeti védjegybejelentések közel 10%-os növekedése. A nemzeti formatervezésiminta- és használatiminta-oltalmi bejelentések száma egyaránt csökkent (19%, valamint 3%-kal).

**Magyar bejelentők belföldi és külföldi iparjogvédelmi tevékenységének főbb adatai
(2004–2012)**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Magyar bejelentők belföldi iparjogvédelmi tevékenységének főbb adatai									
Szabadalom	738	699	715	686	682	756	646	660	689
Formatervezésiminta- oltalmi bejelentés	273	250	241	199	295	219	185	237	193
<i>Minták száma</i>	915	925	698	694	743	991	663	754	910
Használati-mintaoltalom bejelentés	280	243	254	191	198	228	251	239	228
Védjegy	4 293	3 515	3 490	3 615	3 291	3 240	3 477	3 772	4 177
Földrajzi árujelző	5	0	1	1	1	2	1	1	0
Növényfajta-oltalom	58	19	62	24	11	9	14	31	24
Kiegészítő oltalmi tanúsítvány (SPC)	84	21	15	9	10	0	0	0	1
Magyar bejelentők külföldi iparjogvédelmi tevékenységének főbb adatai									
Európai szabadalmi bejelentés	148	170	156	187	199	170	192	168	177
Európai szabadalmi bejelentés (közvetlenül az EPO-hoz benyújtott)	89	80	96	102	108	114	103	143	NA*
PCT-bejelentés	136	158	144	166	173	142	172	142	146
Közösségi védjegybejelentés	115	164	204	258	277	302	389	357	333
Nemzetközi (madridi rendszerű) védjegybejelentés	491	203	252	438	168	246	172	253	292
Közösségi mintaoltalmi bejelentésekben foglalt <i>minták száma</i>	94	187	114	184	196	127	187	92	114

* Részletes EPO adatok még nem elérhetők.

A magyar bejelentők belföldi bejelentési aktivitása 2012-ben a megelőző évhez képest a szabadalom és a védjegy esetében nőtt, a formatervezésiminta-oltalmi szempontból vegyesen alakult, a használatiminta- és a növényfajta-oltalmat tekintetve pedig csökkent. A **legnagyobb növekedés (11%) a védjegyek esetében tapasztalható: az ügyfelek 4177 esetben igényeltek hasonló oltalmat (ami 2004 óta a legnagyobb érték). A szabadalmi bejelentések száma – a 2010. évi tízéves mélypontról – ennél kisebb mértékben, de több mint 4%-kal emelkedett: az SZTNH-hoz 689 hazai szabadalmi bejelentés érkezett.** A magyar bejelentők múlt évi használatiminta-oltalmi aktivitása az előző évhez képest kis mértékben (5%-kal) csökkent. A belföldről származó formatervezésiminta-oltalmi bejelentések száma ugyan 19%-kal csökkent (193-ra), ám a minták száma 21%-kal növekedett (910-re).

A magyar bejelentők külföldi iparjogvédelmi aktivitása tekintetében a nemzetközi védjegybejelentések számában 15%-os növekedés következett be (292). Azonban a magyar vállalkozások közösségi védjegybejelentéseinek száma a tavalyi évben tapasztalt kedvezőtlen fordulat után ismét csökkent (7%-kal 333-ra). A magyar bejelentők külföldi

szabadalmi bejelentései azonban kissé nőttek: a PCT esetében közel 3%-kal (146), az európai szabadalom iránti igények pedig 5%-kal (177)².

**Külföldi bejelentők Magyarországra irányuló iparjogvédelmi tevékenységének főbb adatai
(2004–2012)**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Szabadalom									
PCT-megjelölések	122 632	136 749	149 641	159 927	163 234	155 398	164 303	181 900	156 725*
PCT-bejelentés nemzeti szakasz	1 856	519	177	52	56	35	11	5	5
Megadott európai szabadalom HU megjelöléssel	234	2 787	10 361	15 840	24 205	25 277	32 803	40 372	47 485
Európai szabadalom szövegfordításának benyújtása (hatályosítási kérelem)	18	169	973	1 648	2 211	2 309	2 635	3 218	3 342
Európai szabadalmi igénypontok fordításának benyújtása	4	15	14	13	17	5	8	11	1
Közvetlen külföldi szabadalmi bejelentés	63	57	32	53	34	30	44	33	54
Védjegy									
Nemzetközi (madridi rendszerű) védjegybejelentés	6 664	5 897	5 123	4 568	4 132	3 025	2 374	2 117	2 102
Közösségi védjegybejelentés	59 689	65 403	78 029	88 475	88 038	88 209	98 217	105 857	99 254
Közvetlen külföldi védjegybejelentés	826	659	747	631	552	501	446	425	437
Formatervezésiminta-oltalom									
Nemzetközi (hágai rendszerű) formatervezésiminta-oltalmi bejelentés	301	353	371	301	144	55	47	37	55
<i>Minták száma</i>	1 388	1 170	1 522	1 267	547	295	168	133	192
Közösségi formatervezésiminta-oltalmi bejelentés	14 051	16 817	17 628	19 213	19 232	19 048	20 288	21 290	20 796
<i>Minták száma</i>	53 892	63 657	69 270	77 237	77 067	69 518	74 688	78 627	75 489
Közvetlen külföldi formatervezésiminta-oltalmi bejelentés	98	12	19	10	4	6	3	4	3
<i>Minták száma</i>	375	36	32	61	156	22	8	18	4
Használatiminta-oltalom									
Közvetlen külföldi használatiminta-oltalmi bejelentés	16	25	31	30	24	23	20	31	26
Növényfajta-oltalom									
Közösségi növényfajta-oltalmi bejelentés	2 655	2 734	2 736	2 977	3 014	2 694	2 886	3 184	2 868

*Forrás: WIPO, I-X. hó adatai alapján

² Forrás: <http://www.epo.org/news-issues/press/releases/archive/2013/20130117/countries.html>

Külföldi székhelyű bejelentők Magyarországon a nemzetközi egyezmények keretében nyújtanak be iparjogvédelmi oltalom szerzése iránti igényt. Szabadalmi területen az európai szabadalmak számának egyenletes emelkedése mutatja a hazánk iránti növekvő érdeklődést. A nemzetközi védjegybejelentések mennyiségének folyamatos csökkenése mellett a közösségi védjegybejelentések növekvő trendje 2012-ben megtört. Ugyanez a tendencia érvényesül a közösségi formatervezésiminta-oltalmi bejelentések tekintetében is.

A hivatal látja el a Szabadalmi Együttműködési Szerződésből és az ESZE-hez való csatlakozásból adódó ún. *átvevőhivatali feladatokat*, valamint az Európai Unióhoz történt csatlakozásból adódóan a közösségi védjegyek és formatervezési minták vonatkozásában is ellát ilyen feladatokat. A hazai bejelentők 2012-ben 146 PCT-bejelentést (egyben túlnyomórészt európai szabadalmi bejelentést), valamint 16 európai szabadalmi bejelentést nyújtottak be a hivatalon keresztül (az éves bejelentési aktivitást e téren csak márciusban lehetséges összegezni). Emellett a hivatal 333 közösségi védjegybejelentés, illetve 114 közösségi formatervezésiminta-oltalmi bejelentés vonatkozásában látta el az átvevőhivatali feladatokat.

Átvevőhivatali feladatok (2008-2012)

Oltalom	2008	2009	2010	2011	2012
Nemzetközi szabadalmi (PCT-) bejelentés	155	112	150	131	146
Európai szabadalmi bejelentés (közvetlenül EPO-n keresztül)	108	114	103	143	NA*
Közösségi védjegybejelentés	277	302	389	357	333
Közösségi formatervezésiminta- bejelentés	196	127	187	92	114

* Részletes EPO adatok még nem elérhetők.

A Magyarországon hatályos oltalmak száma csaknem valamennyi oltalmi formában emelkedett. Az európai hatályos szabadalmak számának egyenletes növekedése eredményeképpen a hatályos szabadalmak száma is növekszik, jóllehet, a nemzeti úton engedélyezett szabadalmak száma folyamatos csökken. Ugyancsak erőteljes növekedést mutat mind a nemzeti, mind a közösségi védjegyek száma. A nemzetközi védjegyek számának 2011. évi csökkenése átmenetinek bizonyult, a hatályos nemzetközi védjegyek száma a korábbi évek értékét kismértékben meghaladóan stabilizálódni látszik.

A Magyarországon hatályos (érvényes) oltalmak száma a fontosabb oltalmi formák szerint (2004–2012)

**Magyarországon hatályos (érvényes) oltalmak száma oltalmi formák szerint
(2004–2012)**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Szabadalom	9 525	9 224	9 014	10 306	11 462	12 749	13 853	15 390	16 699
Ebből: Nemzeti úton megadott szabadalom	9 513	9 125	8 084	7 753	7 204	6 547	5 688	5 227	4 769
Hatályos európai szabadalom	12	99	930	2 553	4 258	6 202	8 165	10 163	11 930
Növényfajta-oltalom	-	1	8	34	54	56	62	77	82
Közösségi növényfajta-oltalom	10 091	11 505	12 923	14 580	15 591	16 785	17 610	18 757	20 362
Kiegészítő oltalmi tanúsítvány								112	125*
Formatervezésiminta- oltalom	3 325	3 568	3 876	3 619	3 881	3 979	4 155	4 228	4 225
Közösségi formatervezésiminta- oltalom	77 649	145 501	214 553	287 674	366 120	404 884	446 711	489 905	529 150
Nemzetközi (Hágai) formatervezésiminta- oltalom				1196	505	182	126	104	NA
Használatiminta- oltalom	1 145	988	932	898	939	832	838	926	955
Nemzeti védjegy	46 986	48 292	50 516	52 093	53 339	52 844	52 061	53 973	56 130
Közösségi védjegy	237 121	296 883	358 477	426 494	507 893	597 931	698 734	792 625	887 840
Nemzetközi (madridi rendszerű) védjegy	148 016	149 436	150 558	147 538	143 130	142 708	141 069	121 145	148 626
Földrajzi árujelzők								47	47
Nemzetközi eredetmegjelölés								903	830

* előzetes adat

2. SZABADALMI ADATOK

A hazánkat érintő PCT megjelölések száma – a pénzügyi válság kirobbanását követő 2009 kivételével - folyamatosan emelkedő tendenciát mutat. A WIPO legfrissebb adatai szerint a 2012. első 10 hónapjában benyújtott PCT-bejelentések száma 156 725³ volt, ami az előző év hasonló időszakához viszonyítva közel 7,5%-os növekedést jelentett.

Nemzetközi együttműködések keretében Magyarországot célzó és nemzeti úton– belföldről és külföldről közvetlenül – benyújtott szabadalmi ügyek főbb adatai (2004–2012)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nemzetközi együttműködés keretében benyújtott ügyek									
PCT-megjelölések	122 632	136 749	149 641	159 927	163 234	155 398	164 303	181 900	156 725*
Európai szabadalom szövegfordításának benyújtása (hatályosítás)	18	169	973	1 648	2 211	2 309	2 635	3 218	3 342
Európai igénypontok fordításának benyújtása	4	15	14	13	17	5	8	11	1
Megadott európai szabadalom HU-megjelöléssel	234	2 787	10 361	15 840	24 205	25 277	32 803	40 372	47 485
Nemzeti úton benyújtott ügyek									
Hazai bejelentések	738	699	715	686	682	756	646	660	689
Nemzeti úton benyújtott külföldi bejelentések	63	57	32	53	34	30	44	33	54
A korábbi PCT-megjelölésekből eredő tényleges nemzeti eljárási kérelmek	1 856	519	177	52	56	35	11	5	25

*Forrás: WIPO, I-X. hó adatai alapján

Az *európai szabadalmak* magyarországi hatályosítása iránti kérelmek száma a korábbi évekhez hasonlóan 2012-ben is emelkedett (közel 4%-kal 3342-re). A magyarországi hatályosítási kérelmek átlagos éves mennyisége 2006 óta a Magyarországot is megjelölő, megadott európai szabadalmak 7-10%-át tette ki. A hatályosítási kérelmek további növekedését jelzi előre a HU-megjelöléssel megadott európai szabadalmak folyamatosan gyarapodó száma, emellett a Londoni Megállapodás 2011. január 1-jével való hatálybalépése nyilvánvalón ösztönzőleg hat a hatályosítás kérelmek szempontjából. Akkortól kezdve ugyanis az európai szabadalmak Magyarországon történő hatályosításához csupán a szabadalom igénypontjainak magyar nyelvű fordítását kell

³ A WIPO 2012. évi ideiglenes, I-X. havi adatai alapján: <http://www.wipo.int/ipstats/en/statistics/pct/>

benyújtani a hivatalhoz azokban az esetekben, amikor az ESZH előtti eljárás nyelve az angol volt. A francia vagy német nyelven megadott európai szabadalmak esetében ezzel szemben a magyarországi hatályosításhoz az igénypontok magyar nyelvű fordításán túl a szabadalom igénypontokon kívüli szövegének angol vagy magyar nyelvű fordítása is benyújtandó.

Nemzeti úton benyújtott hazai és közvetlen külföldi szabadalmi bejelentések száma a bejelentők jellege szerint (2004–2012)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hazai bejelentések									
Egyéni	553	518	517	469	454	522	471	432	408
Intézményi	185	181	198	217	228	234	175	228	281
Összesen	738	699	715	686	682	756	646	660	689
Közvetlen külföldi bejelentések									
Egyéni	5	8	9	9	6	6	9	9	5
Intézményi	58	49	23	44	28	24	31	24	49
Összesen	63	57	32	53	34	30	40	33	54

A *nemzeti úton benyújtott szabadalmi bejelentések* közül a külföldi bejelentők által közvetlenül a hivatalnál benyújtott bejelentések, valamint a nemzetközi (PCT-) bejelentésekből a nemzeti szakaszba lépett bejelentések száma – az előrejelzéseknek megfelelően – alacsony maradt, minthogy a 2003. évi ESZE-csatlakozás következtében a külföldi bejelentések már áttértek az európai útra.

Öröndetes viszont, hogy a hazai eredetű szabadalmi bejelentések számában a múlt év folyamán több mint 4%-os növekedés következett be, ezzel a hasonló kérelmek száma 743-ra emelkedett.

A hazai kutatóintézetek szabadalmi bejelentéseinek száma (2012)

Felsőoktatási intézmény megnevezése	Hazai szabadalmi bejelentések száma
Országos Kutatási és Szaktanácsadó Intézet Nonprofit Zrt.	4
Furukawa Electric Technológiai Intézet Kft.	3
Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közalapítvány Nanotechnológiai Kutatóintézet	2
MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet	2
Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közalapítvány Biotechnológiai Intézet	2
Miskolci Egyetem Nyersanyagelőkészítési és Környezeti Eljárástechnikai Intézet	1

A *hazai eredetű* 689 szabadalmi bejelentés 60%-a egyéni, 40%-a intézményi bejelentés volt, azonban ez a trend az intézmények javára fokozatosan eltolódik. A hazai intézmények által benyújtott szabadalmi bejelentések száma *az elfogadhatatlanul alacsony sávban* 23%-kal 281-re nőtt az előző évihez képest (ami az új évezredben abszolút csúcsot jelent), ugyanakkor az egyéni bejelentések volumene közel 6%-kal visszaesett.

Az MTA intézetek szabadalmi bejelentéseinek a száma (2012)

MTA intézet megnevezése	Hazai szabadalmi bejelentések száma
MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet	2
MTA Természettudományi Kutatóközpont	1
MTA összesen	3

A hazai kutatóintézetek és az MTA kutatóintézetek iparjogvédelmi aktivitása kirívóan alacsony szinten maradt, míg az egyetemek esetében örvendetes emelkedés mutatható ki. Mind a Debreceni Egyetem, mind pedig a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem 27 új szabadalmi bejelentést nyújtott be.

A hazai egyetemek szabadalmi bejelentéseinek a száma (2012)

Felsőoktatási intézmény megnevezése	Hazai szabadalmi bejelentések száma
Debreceni Egyetem (Debrecen)	27
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (Budapest)	27
Pannon Egyetem (Veszprém)	6
Szent István Egyetem (Gödöllő)	4
Pázmány Péter Katolikus Egyetem (Budapest)	3
Eötvös Lóránd Tudományegyetem (Budapest)	3
Miskolci Egyetem (Miskolc)	3
Pécsi Tudományegyetem (Pécs)	3
Nyugat-magyarországi Egyetem (Sopron)	2
Sapientia Erdélyi Tudományegyetem (Kolozsvár)	1
Semmelweis Egyetem (Budapest)	1

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a *nemzeti úton benyújtott szabadalmi bejelentések* legnagyobb számban a gépipar területére esnek, míg az európai hatályosítási kérelmek tekintetében a gyógyszeripar a vezető iparág. A 2012-ben a nemzeti úton benyújtott szabadalmi bejelentések (743) esetében a bejelentések 17%-a a gépészettről származott, a második helyen a fém termékek (gépek nélkül) álltak, amelyek részesedése 15% volt, míg a gyógyszeripar területéről érkezett kérelmek súlya 11%-os volt. A nemzeti úton benyújtott szabadalmaknál több mint négyszer több európai szabadalmak hatályosítása iránti kérelmek (3342) több mint 35%-a a gyógyszeriparból érkezett. A bejelentések szakterületek szerinti koncentrációja meglehetősen magas: 69%-a mindössze öt szakterületről származott: gyógyszeripar, gépelemek, vegyipar (gyógyszeripar nélkül), műszerek és fémtermékek (gépek nélkül).

A szabadalmi bejelentések és hatályosítási kérelmek fontosabb szakterületek szerinti száma (2012)

Szakterület*	MERIT* sorszám	Nemzeti úton benyújtott bejelentések száma	Európai szabadalmak hatályosítási kérelmek száma
Gépelemek	15	125	368
Műszerek	13	115	252
Gyógyszeripar	4	83	1 175
Fém termékek (gépek nélkül)	12	68	245
Villamos gépek (elektronika nélkül)	1	36	163
Kémia (gyógyszeripar nélkül)	3	34	259
Egyéb ipari termékek	22	32	70
Élelmiszer, dohányipar	16	27	75
Elektronika	2	25	177
Motoros járművek	7	22	83
Kő, anyag és üveg termékek	19	18	36
Építőipar, épületszerkezetek	25	17	49
Egyéb szállítás	9	16	27
Számítógépek, irodagépek	14	15	74

* MERIT: a gazdasági és szabadalmi osztályozás megfeleltetéséhez használt konkordancia táblát létrehozó Maastricht Economic Research Institute on Innovation and Technology rövidítése

A hazánk iránt érdeklődő technológia-tulajdonosok legnagyobb számban németországi telephellyel rendelkeznek, de hagyományosan jelentős az egyesült államokbeli, illetve svájci jogosultak száma is. Ennek megfelelően az európai szabadalmak magyarországi hatályosítása iránti kérelmet benyújtók származási országok szerinti megoszlásának rangsorát az elmúlt évben is a német jogosultak vezették (25%), majd az amerikai (20%) és a svájci (9%) szabadalmasok következtek.

Az európai szabadalmak magyarországi hatályosítása iránti kérelmet benyújtók a származási országok szerint (2012)

Ország	(%)
Németország	24,8
USA	19,6
Svájc	8,8
Japán	6,3
Franciaország	6,1
Nagy-Britannia	4,4
Olaszország	4,3
Egyéb országok	25,7

**A Magyarországon hatályos (érvényes) szabadalmak száma
(2004–2012)**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nemzeti úton megadott, hatályos szabadalmak száma	9 513	9 125	8 408	7 753	7 204	6 547	5 688	5 227	5 082
Hatályos európai szabadalmak száma	12	99	930	2 553	4 258	6 202	8 165	10 163	11 906
Összes hatályos szabadalom száma	9 525	9 224	9 338	10 306	11 462	12 749	13 853	15 390	16 988

A Magyarországon *hatályos szabadalmak* száma 2012-ben emelkedett, ami megfelel a 2006-óta folyamatosan megfigyelhető tendenciának. A jelenség elsősorban a hatályosított európai szabadalmak számának növekedésével magyarázható. A hazánkban hatályos szabadalmak száma az év végén az előző évinél 10%-kal több, 16 988 volt. A nemzeti úton megadott, hatályos szabadalmak száma az elmúlt évben 3%-kal csökkent, így 5082 volt, míg a hatályos európai oltalmak száma 11 906. A hatályos európai szabadalmak száma 17%-kal nőtt az előző évi adatokhoz képest, illetve már több mint kétszerese a nemzeti úton megadott, hatályos oltalmak számának.

Hatályos (érvényes) szabadalmak fontosabb szakterületek szerinti száma (2012)

Szakterület	MERIT* sorszám	Nemzeti úton megadott szabadalmi oltalmak száma	Hatályosított európai szabadalmak	Hatályos szabadalmak száma
Gyógyszeripar	4	1 813	3 995	5 808
Gépelemek	15	450	1 346	1 796
Kémia (gyógyszeripar nélkül)	3	424	924	1 348
Műszerek	13	393	896	1 289
Fém termékek (gépek nélkül)	12	326	987	1 313
Villamos gépek (elektronika nélkül)	1	212	570	782
Kő, agyag és üveg termékek	19	144	164	308
Mezőgazdaság	23	124	10	134
Egyéb ipari termékek	22	116	261	377
Építőipar, épületszerkezetek	25	110	197	307
Elektronika	2	109	498	607
Papíripar, nyomdaipar	20	106	464	570
Élelmiszer, dohányipar	16	82	258	340
Egyéb szállítás	9	80	155	235
Motoros járművek	7	61	329	390
Számítógépek, irodagépek	14	59	197	256

*MERIT: a gazdasági és szabadalmi osztályozás megfeleltetéséhez használt konkordancia táblát létrehozó Maastricht Economic Research Institute on Innovation and Technology rövidítése

A Magyarországon hatályos szabadalmak *szakterületek szerinti összetételét* tekintve – az előző évekhez hasonlóan – 2012 végén a gyógyszeripar állt az első helyen; mind a

nemzeti úton megadott, mind a hatályosított európai szabadalmak tekintetében ez a szakterület volt a listavezető ágazat: a hazánkban hatályos összes szabadalmi oltalom több mint negyede (26%) erre a szakterületre összpontosult. Ezt követte a gépészet 8%-os, majd a kémia (gyógyszeripar nélkül) 6%-os részaránnyal, azaz a szabadalmak 40%-a három szakterületre koncentrált.

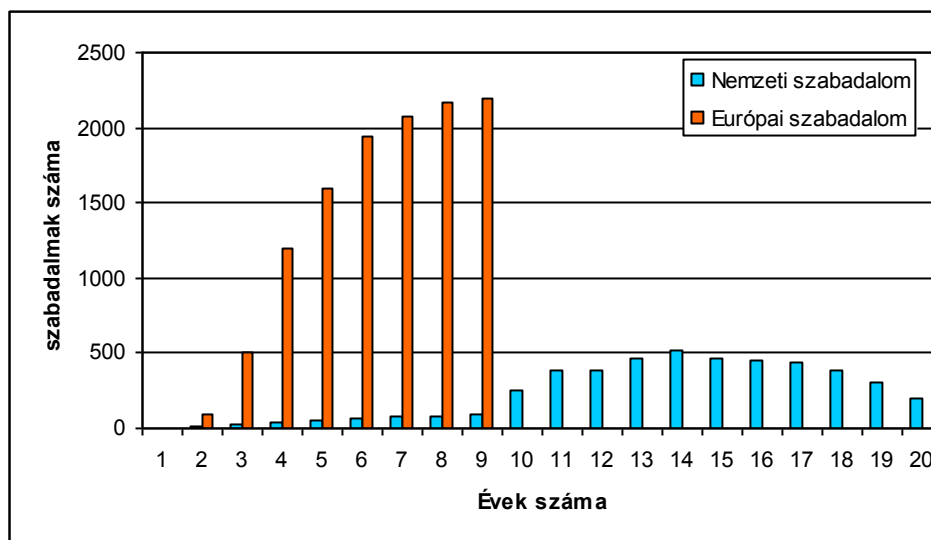
A *hatályos szabadalmak jogosultjainak több mint 80%-a külföldi*, akik közül a legtöbben németországi telephellyel rendelkeznek, de – a korábbi évektől eltérő módon – a második helyen a hazai jogosultak állnak az amerikai telephelyű jogosultak előtt. A hazai jogosultak hatályos szabadalmak tekintetében több mint kétszeres részarányban jelennek meg az előző évek adataihoz viszonyítva. Ennek hátterében azonban mindössze a külföldi tulajdonú hazai oltalmak gyorsuló mértékű olvadása és nem a friss termés kedvező bővülése áll.

A Magyarországon hatályos – nemzeti és európai – szabadalmak száma a jogosultak származási országa szerinti bontásban (2012)

Ország	(%)
Németország	20,6
Magyarország	19,4
Amerikai Egyesült Államok	14,7
Franciaország	8,7
Svájc	7,3
Japán	4,0
Nagy-Britannia	3,7
Olaszország	3,2
Egyéb	18,4

A *szabadalmak korfája* a nemzeti úton indított oltalmak esetében a 14. év körül csúcsosodik, míg az európai hatályos szabadalmak – lévén még nincs a teljes oltalmi időt elérő szabadalom – a 9., a vizsgálható életkor utolsó évében éri el maximumát. Figyelemreméltó, hogy a nemzeti úton szerzett szabadalmak korfájának csúcsértéke a 13 évről a 14 felé tolódott el, miközben az alacsonyabb korú oltalmak száma alacsony.

A Magyarországon hatályos (érvényes) – nemzeti úton megadott és európai – szabadalmak száma életkor szerinti bontásban (2012)

3. KIEGÉSZÍTŐ OLTALMI TANÚSÍTVÁNY ADATOK

A *kiegészítő oltalmat* igénylő bejelentők jellemzően – 2012-ben kizárólag – külföldi intézmények. A bejelentések alacsony értéke mellett azok száma időben stabilitást mutat. Jelenleg 117 érvényes oltalmat tart nyilván a hivatal.

Nemzeti úton benyújtott hazai és közvetlen külföldi, kiegészítő oltalmi tanúsítványra vonatkozó bejelentések száma a bejelentők jellege szerint (2007–2012)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hazai bejelentések						
Egyéni	0	0	0	0	0	0
Intézményi	9	10	0	0	2	0
Összesen	9	10	0	0	2	0
Külföldi bejelentések						
Egyéni	0	0	0	0	0	0
Intézményi	0	0	28	21	26	32
Összesen	0	0	28	21	26	32

4. NÖVÉNYFAJTA OLTALMI ADATOK

A *növényfajta-oltalmi bejelentések* száma időben közel állandó, alacsony szinten van. A bejelentések lényegében kizárólag intézményektől származnak. Jelenleg 82 érvényes növényfajta-oltalmat (ezen felül 124 korábbi növényfajta-szabadalmat) tart nyilván a hivatal, amelyek közül mindössze 1 volt külföldi jogosult tulajdonában. Magyarország

európai uniós csatlakozásával a közösségi növényfajta-oltalmak hatálya hazánkra is kiterjed. A Közöségi Növényfajta Hivatalhoz 2012-ben összesen 2868⁴ közösségi növényfajta-oltalmi bejelentés érkezett.

Hazai növényfajta-oltalmi bejelentések száma a bejelentők jellege szerint (2007–2012)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Egyéni	0	0	0	0	5	1
Intézményi	26	11	6	13	31	24
Összesen	26	11	6	13	31	25

5. HASZNÁLATIMINTA-OLTALMI ADATOK

A *használatiminta-oltalmi bejelentések* évek óta szűk sávban mozognak. A bejelentések túlnyomóan hazai bejelentőktől származnak, azon belül is jellemzően az egyéni bejelentők igényelnek nagyobb számban kizárólagos oltalmat. A hivatal 2012-ben 261 *használatiminta-oltalmi bejelentést* fogadott, ami 3%-os csökkenést jelent az előző évi értékhez képest. A bejelentések 89%-a hazai eredetű volt. A nemzeti úton érkezett mintaoltalmi bejelentések 68%-át egyéni bejelentők nyújtották be. Ugyanakkor a bejelentések esetében megfigyelhető az intézményi eredetű bejelentések számának 2009 óta tartós, 10%-ot meghaladó növekedése. A külföldi eredetű bejelentések esetében az intézményektől érkező kérelmek száma esetenként többszöröse az egyéni bejelentésekének.

Hazai és külföldi használatiminta-oltalmi bejelentések száma a bejelentők jellege szerint (2004–2012)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hazai bejelentések									
Egyéni	230	185	196	152	160	186	204	186	171
Intézményi	50	58	58	39	38	42	47	53	62
Összesen	280	243	254	191	198	228	251	239	233
Külföldi bejelentések									
Egyéni	5	4	6	4	8	6	4	12	6
Intézményi	11	21	25	26	16	17	16	19	22
Összesen	16	25	31	30	24	23	20	31	28
Használatiminta-oltalmi bejelentés összesen	296	268	285	221	222	251	271	270	261

A *hatályos használatiminta-oltalmak* száma 2009 óta folyamatos, enyhe növekedést mutat, de a 2012. év végi 955 érvényes oltalom ugyan 3%-kal meghaladta az előző évi számot, de nem éri el a 2004-ben tapasztalt 1145-ös értéket. A tavalyi év végén az oltalmak 90%-a magyar, 10%-a külföldi jogosultak tulajdonában volt, akik közül a német és a cseh jogosultak aránya 2,5, illetve 2,2%, az osztrák jogosultak aránya pedig 1,5% volt.

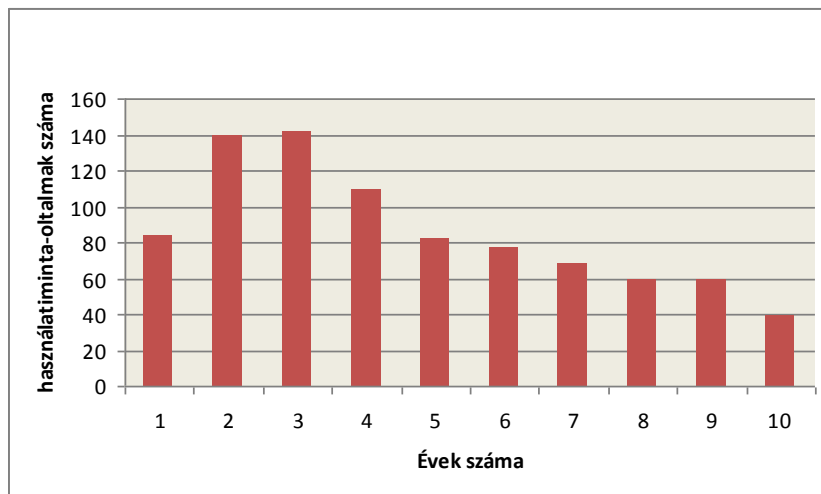
⁴ Forrás: http://www.cpvo.europa.eu/statistiques/weekly_statistics.pdf

A hatályos (érvényes) használatiminta-oltalmak száma (2004 -2012)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hatályos használatiminta-oltalmak száma	1 145	988	932	898	939	832	838	926	955

A *hatályos használatiminta-oltalmak* kor szerinti megoszlása a 2-3 év körül éri el maximumát, majd a 10 éves teljes oltalmi idő vége felé folyamatosan csökken.

A hatályos (érvényes) nemzeti úton megadott használatiminta-oltalmak száma életkor szerinti bontásban (2012)

6. FORMATERVEZÉSIMINTA-OLTALMI ADATOK

A nemzetközi formatervezésiminta-oltalmi bejelentések száma alacsony értéken hullámzik, a 2009. évet követő csökkenés 2012-ben enyhe növekedésbe fordult át. Az Európai Uniónak a Hágai Megállapodáshoz történt csatlakozása ellenére a nemzetközi (Hágai Megállapodás szerinti) együttműködés keretében benyújtott formatervezésiminta-oltalmi bejelentések, valamint a bejelentésekben foglalt minták száma a várakozásokkal ellentétben nőtt. Az elmúlt év folyamán a hivatal 55 bejelentést és 192 mintát regisztrált, ezzel a bejelentésszám 49%-kal, a bejelentésekben foglalt mintaszám pedig 44%-kal növekedett az egy évvel korábbi értékhez képest.

A közösségi formatervezésiminta-oltalmi bejelentések száma közel állandó, a 2010-et követően a 20 ezres szám fölé emelkedett és időben stabilitást mutat. A Magyarországra is kiterjedő hatállyal benyújtott közösségi bejelentésekben foglalt minták száma 2012-ben 21 ezer körül alakult, ami 2,3%-kal kisebb az előző évi értéknél. A magyar bejelentők aktivitása nemzetközi területen növekedett: a hazai bejelentők 114 formatervezési mintára vonatkozóan nyújtottak be közösségi bejelentést, ami közel 24%-kal haladta meg a tavalyi adatot.

Nemzeti úton és nemzetközi együttműködés keretében (Hágai Megállapodás szerint) benyújtott formatervezésiminta-oltalmi ügyek száma (2004–2012)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nemzetközi együttműködés keretében benyújtott ügyek									
Nemzetközi együttműködés (Hágai Megállapodás) keretében érkezett bejelentések	301	353	370	301	144	55	46	37	55
<i>Minták száma</i>	1 388	1 170	1 520	1 267	547	295	168	133	192
Közösségi formatervezésiminta-oltalmi bejelentés	14 051	16 817	17 628	19 213	19 232	19 048	20 288	21 290	20 796
<i>Minták száma</i>	53 892	63 657	69 270	77 237	77 067	69 518	74 688	78 627	75 489
Nemzeti úton benyújtott ügyek									
Hazai bejelentések	273	250	241	199	295	219	185	237	193
<i>Minták száma</i>	915	925	698	694	743	991	663	754	910
Külföldi bejelentések	98	12	19	10	4	6	3	4	3
<i>Minták száma</i>	375	36	32	61	156	22	8	18	4
Összes nemzeti bejelentés	371	262	260	209	299	225	188	241	196
<i>Minták száma</i>	1 290	961	730	755	899	1 013	671	889	914

Csökkenett a nemzeti úton beérkezett formatervezésiminta-oltalmi bejelentések száma: 2012-ben 196 új formatervezésiminta-oltalmi bejelentés érkezett nemzeti úton a hivatalhoz, ami 19%-os mérséklődést jelent az előző évhez képest. A bejelentők ugyanakkor a több mintát tartalmazó bejelentések lehetőségével jelentősen többször éltek: a bejelentések 914 mintát foglaltak magukban, így a minták száma a tavalyi 32% után idén csak 3%-kal nőtt.

A *formatervezésiminta-oltalmi bejelentések* tekintetében az előző években jellemzően (több mint 60%-ban) egyéni bejelentőktől származnak, az intézmény bejelentések száma időben alig változik. A 2012-ben összesen nemzeti úton benyújtott 196 bejelentésből mindössze 3 volt külföldi eredetű. A külföldi eredetű formatervezésiminta-oltalmi bejelentések rendkívül alacsony száma miatt messzemenő következtetéseket nem lehet levonni; a külföldi székhelyű jogkeresők feltehetően a közösségi utat választják magyarországi jogszerzés céljából. 2012-ben a nemzeti formatervezésiminta-oltalmi bejelentések 98%-a hazai bejelentőktől, illetve 62%-a egyéni bejelentőktől származott.

**Nemzeti formatervezésiminta-oltalmi bejelentések száma a bejelentők jellege szerint
(2004–2012)**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hazai bejelentések									
Egyéni	198	155	187	148	202	157	115	167	121
Intézményi	75	95	54	51	93	62	70	70	72
Összesen	273	250	241	199	295	219	185	237	193
Külföldi bejelentések									
Egyéni	6	0	0	0	1	1	0	0	0
Intézményi	92	12	19	10	3	5	3	4	3
Összesen	98	12	19	10	4	6	3	4	3
Nemzeti formatervezésiminta-oltalmi bejelentés összesen	371	262	260	209	299	225	188	241	196

A Magyarországon is *hatályos közösségi formatervezésiminta-oltalmak* száma folyamatosan növekszik, 2012 végén közel 530 ezer hasonló oltalmat tartottak számon, 8%-kal többet az előző évinél.

**Magyarországon is hatályos közösségi formatervezésiminta-oltalmak száma
(2005-2012)**

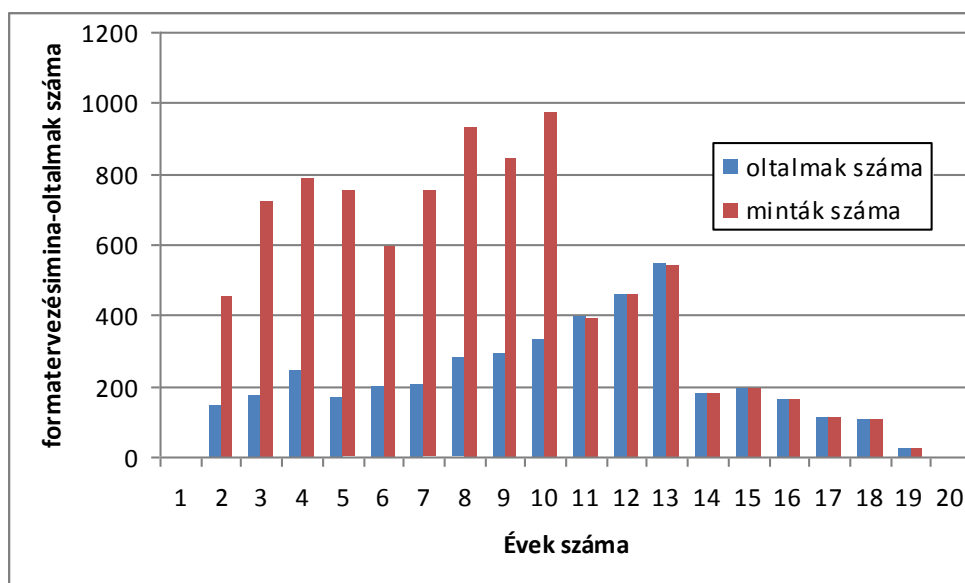
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hatályos közösségi formatervezésiminta-oltalmak száma (mintaszám)	145 501	214 553	287 674	366 120	404 884	446 711	489 905	529 150

A 2012. év végén 4225 *nemzeti formatervezésiminta-oltalom* volt hatályban, amelyek összesen 8991 mintát foglaltak magukban (átlagosan 2,13 mintát oltalmanként). Ez stagnálást jelent az előző évhez képest. A hatályos minták 74%-a magyar, 14%-a amerikai, 2,6%-a német és 1,6%-a brit jogosultak tulajdonában volt. A hatályos mintaoaltalmak „korfája” szerint a hatályos oltalmak közül legnagyobb számban a 13 évesek szerepeltek (13%); egy másik, kisebb „csúcs” a 4 éveseknél tapasztalható: a hatályos oltalmak 6%-a volt hasonló korú.

**A hatályos (érvényes) nemzeti formatervezésiminta-oltalmak száma
(2004–2012)**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hatályos nemzeti formatervezésiminta-oltalmak száma (mintaszám)	3325	3 568	3 876	3 619	3 881	3 979	4 155	4 228	4 225

A hatályos (érvényes) nemzeti úton megadott formatervezésiminta-oltalmak és a kapcsolódó minták száma életkor szerinti bontásban (2012)

7. VÉDJEGYOLTALMI ADATOK

A külföldieknek a közösségi védjegyrendszer egyszerűbb és olcsóbb kínálatát előnyben részesítő választása folytán a hazánkba irányuló *nemzetközi (Madridi Megállapodás szerinti) védjegybejelentések* száma – az évek óta tartó jelentős csökkenés után – 2012-ben stagnált (2102). A hazai bejelentők 292 nemzetközi (Madridi Megállapodás szerinti) védjegybejelentést tettek, amely az egy évvel korábbi adathoz képest 15%-os növekedést jelent. Magyarországra is kiterjedő hatállyal több mint 99 ezer *közösségi védjegybejelentést* nyújtottak be (6%-kal kevesebbet, mint tavaly). A *magyar bejelentők* aktivitásának csökkenése észlelhető: az előző évinél 7%-kal kevesebb, azaz 333 esetben nyújtottak be közösségi védjegybejelentést.

Nemzetközi együttműködések keretében Magyarországot célzó és nemzeti úton benyújtott védjegybejelentési ügyek főbb adatai (2004–2012)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nemzetközi védjegybejelentési ügyek									
Nemzetközi (madridi rendszerű) védjegybejelentés	6 664	5 897	5 123	4 568	4 132	3 025	2 374	2 117	2 102
Közösségi védjegybejelentés	59 689	65 403	78 029	88 475	88 038	88 209	98 217	105 857	99 254
Nemzeti védjegybejelentési ügyek									
Hazai védjegybejelentés	4 293	3 515	3 490	3 615	3 291	3 240	3 447	3 772	4 177
Külföldi védjegybejelentés	826	659	747	631	552	501	446	425	422
Összes nemzeti úton benyújtott bejelentés	5 119	4 174	4 237	4 246	3 843	3 741	3 923	4 197	4 599

A *nemzeti úton benyújtott védjegybejelentések* száma 4599 volt, ami az előző évhez képest közel 10%-os növekedést jelent. A négy éve tapasztalható növekedési ütem folyamatosan erősödik.

Nemzeti úton tett védjegybejelentések megoszlása a bejelentők jellege szerint (2004–2012)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hazai bejelentések									
Egyéni	935	745	775	718	594	723	831	876	884
Intézményi	3 358	2 770	2 715	2 897	2 697	2 517	2 646	2 896	3 293
Összesen	4 293	3 515	3 490	3 615	3 291	3 240	3 477	3 772	4 177
Külföldi bejelentések									
Egyéni	37	14	25	20	13	17	14	18	13
Intézményi	789	645	722	611	539	484	432	407	409
Összesen	826	659	747	631	552	501	446	425	422
Nemzeti úton benyújtott védjegybejelentés összesen	5 119	4 174	4 237	4 246	3 843	3 741	3 923	4 197	4 599

A nemzeti úton benyújtott védjegybejelentések közel 91%-a *hazai bejelentőktől* származott és 422 volt a közvetlenül a hivatalnál benyújtott külföldi bejelentések száma, azaz tavalyhoz képest ez az érték stagnált. A hazai védjegybejelentői aktivitás az átlagot meghaladóan, majdnem 11%-kal növekedett az elmúlt évben. Az ügyfelek visszajelzései alapján a nemzeti védjegyoltalom iránti érdeklődést több esetben motiválta, hogy 2012-ben egyes uniós pályázatok esetén a támogatás elnyerésénél előnyt jelentett, ha a kérelmező iparjogvédelmi oltalom megszerzéséért folyamodott.

A nemzeti úton benyújtott *védjegybejelentések* hozzávetőlegesen 21%-a származik egyéni bejelentőktől, nagyobb részt intézmények nyújtanak be védjegyoltalom megszerzésére irányuló kérelmet. A külföldi eredetű bejelentésekben teljesen hasonló trend figyelhető meg lényegesen nagyobb aránytölődés mellett (az egyéni bejelentők aránya 3-4% körül mozog). 2012-ben a korábbi éveknek megfelelően a hazai és a külföldi bejelentők esetében is kiemelkedő volt az intézményi (elsősorban vállalati) bejelentések aránya az egyéni bejelentésekhez képest: a hazai bejelentések 79%-a, a külföldi bejelentések 97%-a származott intézményi bejelentőktől.

A nemzeti úton benyújtott védjegybejelentésekben leggyakrabban megjelölt 10 áruosztály (2012)

Sorszám	Áruosztály megnevezése	Megjelölés
35.	Reklámozás, kereskedelmi ügyletek	1383
41.	Oktatás, kultúra, sport	1051
42.	Egyéb szolgáltatások, számítógépes programozás, tudományos kutatás	527
37.	Építkezés; javítás; szerelési szolgáltatások	508
5.	Gyógyszerészeti, egészségügyi termékek	452
16.	Papíripari, csomagolástechnikai termékek	432
38.	Távközlés	410
30.	Kávé, tea, cukrász- és pékáruk, gabonafélék, fűszerek	381
43.	Vendéglátás, szállásadás	369
39.	Szállítás, raktározás; utazásszervezés	362

A *nemzeti úton beérkezett védjegybejelentésekben* leggyakrabban megjelölt négy áruosztály 2012-ben a Reklámozás, kereskedelmi ügyletek (35. osztály), az Oktatás, kultúra, sport (41. osztály), az Egyéb szolgáltatások, számítógépes programozás, tudományos kutatás (42. osztály), valamint az Építkezés, javítás, szerelési szolgáltatások (37. osztály) volt.

A nemzeti úton benyújtott védjegybejelentések bejelentőinek országok szerinti megoszlása (2012)

Ország	(%)
Magyarország	91,2
Amerikai Egyesült Államok	1,6
Hollandia	1,5
Németország	0,8
Svájc	0,8
Egyéb országok	3,6

A bejelentések kevesebb, mint 10%-a származik külföldi bejelentőktől, ennek megfelelően jellemzően a hazai bejelentések erőteljes túlsúlya mutatható ki. Az amerikai és a holland bejelentők aktivitása 1% fölötti.

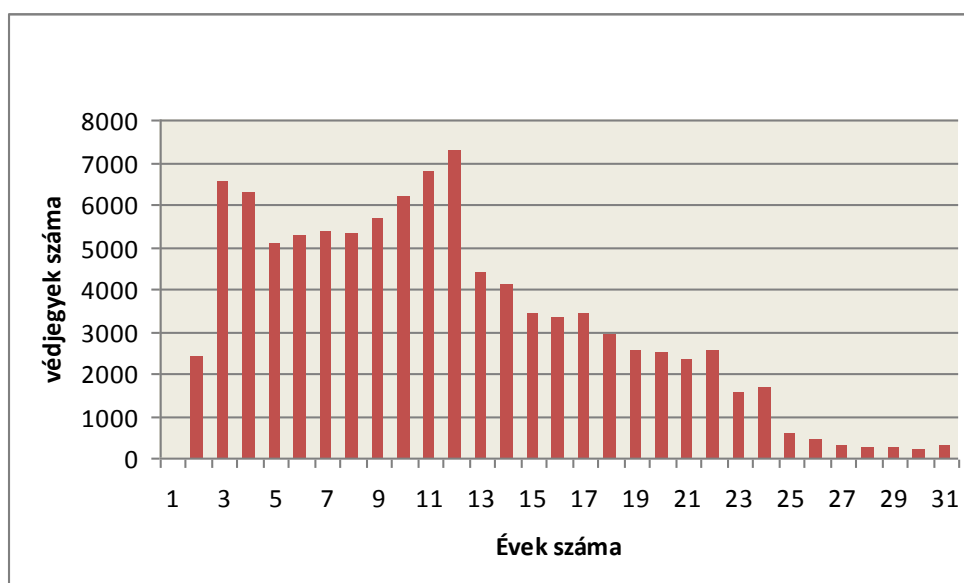
A Magyarországon hatályos (érvényes) – nemzeti, nemzetközi, közösségi – védjegyek száma (2004–2012)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hatályos nemzeti védjegyjaltalmak	46 986	48 292	50 516	52 093	53 339	52 844	52 061	53 973	56 130
Hatályos nemzetközi (Madridi Megállapodás szerinti) védjegyek	148 016	149 436	152 254	147 538	143 130	142 708	141 069	121 145	148 626
Lajstromozott közösségi védjegyek	237 121	296 883	358 477	426 494	507 893	597 931	698 734	792 625	887 840

A Magyarországon hatályos védjegyjaltalmak száma folyamatosan növekszik. Az elmúlt év végén a hatályos nemzeti védjegyjaltalmak száma 56 130 volt, ami az előző évhez képest a védjegyállomány 4%-kal való növekedését jelentette. Emellett az elmúlt évben a hatályos nemzetközi (Madridi Megállapodás szerinti) védjegyjaltalmak száma az előzetes adatok szerint 148 626, a hazánkra is kiterjedő hatállyal lajstromozott közösségi védjegyek állománya pedig 887 840 volt. A Magyarországon hatályos nemzetközi (Madridi Megállapodás szerinti) védjegyjaltalmak száma 23%-kal, míg a közösségi védjegyállomány 12%-kal volt több az előző évinél.

Az alábbi ábra a nemzeti védjegyjaltalmak korfáját mutatja be. Jól látható, hogy az első 10 évben a további hasonló ciklusokban megújítottaknál lényegesen magasabb a hatályos védjegyek száma. A Magyarországon hatályos nemzetközi védjegyek 32%-a 10 évesnél, 82%-a 20 évesnél nem idősebb.

A hatályos nemzeti védjegyjaltalmak korfája (2012)

A hatályos *nemzeti védjegyoltalmakban leggyakrabban megjelölt öt áruosztály* – az előző évi sorrendhez hasonlóan – a következő volt: Reklámozás, kereskedelmi ügyletek (35. áruosztály); Gyógyszerészeti, egészségügyi termékek (5. áruosztály); Oktatás, kultúra, sport (41. áruosztály); Tudományos célra szolgáló berendezések (9. áruosztály); Papíripari, csomagolástechnikai termékek (16. áruosztály).

A hatályos nemzeti védjegyekben leggyakrabban megjelölt 10 áruosztály (2012)

Sorszám	Áruosztály megnevezése	Megjelölés
35.	Reklámozás, kereskedelmi ügyletek	10 012
5.	Gyógyszerészeti, egészségügyi termékek	8 708
41.	Oktatás, kultúra, sport	8 142
9.	Tudományos célra szolgáló berendezések	6 322
16.	Papíripari, csomagolástechnikai termékek	6 101
42.	Egyéb szolgáltatások, számítógép programozás, tudományos kutatás	5 485
30.	Kávé, tea, cukrász- és pékáruk, gabonafélék, fűszerek	4 994
25.	Ruházati cikkek, cipők	4 867
29.	Gyümölcs, zöldség, húskészítmények	4 148
3.	Illatszerek, kozmetikai cikkek	3 525

A *lajstromozott nemzeti védjegyek* esetében – a bejelentésekhez hasonlóan – a hazai székhelyű jogosultak vezetik a sort, azonban részarányuk csekélyebb. A 2012. évi statisztikai adatok alapján az elmúlt évben a hatályos nemzeti védjegyek közel 60%-ának magyar volt a jogosultja, ezt követte az USA (17%), Nagy-Britannia (3,5%), Németország (3%), Japán (2,5%), valamint Svájc (2%).

A hatályos (érvényes) nemzeti védjegyoltalmak megoszlása a jogosultak származási országa szerint (2012)

Ország	(%)
Magyarország	59,6
USA	17,2
Nagy-Britannia	3,5
Németország	2,8
Japán	2,5
Svájc	2,2
Egyéb	12,2